

Dižə' Güen Dižə' Cobə De'en Bzoj San Locasən'

De'e nga bzoj Locasən' par Tioflən'
1 ¹⁻⁴Señor Tiofl, chzoja' le' dižə'
quina par niç na' ənezdo'
de'e li ca naquə de'en babendo'
na' de'en bagoc. Beṇə' zan baçh
boso'ozoje' che Jeso'osən' ca naquə
de'en bagoc complir par neto'
chonlilažə'to'one'. Boso'ozoje'en
can' bzejni'i beṇə' ca' neto', beṇə'
ca' besə'əle'i can' goquə dezd goljte
Jeso'osən'. Na' beṇə' ca' gwse'en
besə'əle'ine' can' goquən' boso'osed
boso'olo'ine' beṇə' yoblə dižə' güen
dižə' cobə che Jesocristən'. Na'
nada' catə' beyož gwṇabyoža' can'
goquən', na' gwyazlaža'a gwzoja'an
tcho'a tšao' par niç ənezdo' Señor
Tiofl.

Can' goquə gwdixjue'e to
angl de que galjə Juanṇə'

⁵Ca tyemp can' gwnabia' Rei
Erodən' gan' nzi' Jodea, na' zo to
bṇoz che beṇə' Izrael ca' beṇə' le
Zequeria. Bene' žin len xonj bṇoz
beṇə' zjele Abias. Na' no'ol che
Zequerian' le' Chabet na' naque'
dia che de'e bṇoz Ronṇə'. ⁶Na'
Zequerian' len Chabetən' zja'accze'
liča par len Diozən', na' gwso'one'

yoguə'əloj de'en non Xancho Diozən'
mendad de'en zjənyoj le'e lei
che'enə'. ⁷Na' notono xi'inga'aque'
nitə', chedə' Chabetən' naque'
no'olə güiž, na' chopte' bazjənaque'
beṇə' golə.

⁸Na' goquən' beyaṇə' Zequerian'
len beṇə' ljuežje' ca' beṇə' ca'
zjənaquə bṇoz par gwso'one'
de'en besyə'yale'e so'one' par
gwso'elaogüe'e Diozən'. ⁹Na' de
costombr che bṇoz ca' chso'one'
rif par chatə'əbia' noe' əchoj par
əgwzeye' yal lo'o yo'odao' əblao
çhega'aque'enə' gan' chso'elaogüe'e
Xancho Diozən' Jerosalennə'. Nach
gwso'one' rif na' bchoj Zequerian'
par bzeye' yalən' lo'o yo'oda'onə'.
¹⁰Na' žlac bzeye' yalən' gwnitə'
yoguə'əloj beṇə' zan ca' chy'olə
gwso'one' orasyonnə'. ¹¹Na' to
angl che Xancho Diozən' bloe'
laogüe' Zequerian', na' gwzecha
anglən' cuit mesən' lichalə gan'
chəsə'əzeye' yalən'. ¹²Catə' ble'i
Zequerian' anglən' benit beçhol
goc lo'o yichjla'aždaogüe'enə' na'
bžebchgüe'. ¹³Pero anglən' gože'
le': —Bito žebo' Zequeria. Diozən'
babzenague' orasyon chio'onə',
na' no'ol chio' Chabetən' sane'

to xi'ino', na' əgws'i'o le' Juan.
¹⁴Na' so' mbalaz na' yebeido', na' leczə beṇə' zan yesyə'əbeine' šə bagolje', ¹⁵chedə' gaque' beṇə' blao lao Diozən'. Bito ye'eje' bino ni biquə'əchlə de'en chesə'əzože beṇə', na' catə' galje' yo'o Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždaogüe'enə' par nabi'an le'. ¹⁶Na' gone' par ničh zan beṇə' Izrael gwlaž che' ca' yesə'əša' yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' so'elaogüe'e Diozən' can' cheyałə' so'elaogüe'ene', Dioz ben' naquə Xanga'aque'. ¹⁷Na' cuialaogüe' lao Xanchon' na' gone' par ničh beṇə' ca' cui nitə' binlo len xi'inga'aque' yesyə'ənite'e binlo len xi'inga'aque' de'e yoblə. Na' gone' par ničh beṇə' godenag ca' yesə'əzenague' che Diozən'. Gone' ca' par ničh yesə'ənitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e Xanchon' catə'an yide'. Na' len xbab de'en yo'o yichjla'aždaogüe'enə' na' len dižə' balə de'en güe'enə' gaque' ca profet Liazən' ben' gwzo cana'.

¹⁸Nach Zequerian' gože' anglən': —¿Nacxa gaquə ənezda' de'e nga? Nada' bačh naca' beṇə' golə na' no'ol chia'anə' leczə beṇə' golə.

¹⁹Nach anglən' gože' le': —Nada' naca' angl Gabryel. Zoa' len Diozən' na' zoa' cho'elaogua'ane'. Na' bsele'e nada' zedetičjue'ida' le' dižə' güen dižə' cobə quinga. ²⁰Na' le' gaco' mod, cui gaquə ənio' xte que catə'əch əžin ža gaquə de'e nga, chedə' cui chejli'o xtiža'anə'. Na' de'e liczə gwžin ža gaquə complir can' gwnia'anə'.

²¹Na' beṇə' ca' ža' chy'olə gosə'əbeze' Zequerian', nach besyə'əbanene' chedə' gwžeine' lo'o

yo'odao' əblao gan' chso'elao' beṇə' Izrael ca' Diozən'. ²²Catə' bechoj Zequerian', bene' señy len ne'enə' la' bitoch goquə əne'. Bačh naque' beṇə' mod. Nach gwsa'acbe'i beṇə' ca' de que ble'ida'ogüe'ene' lo'o yo'oda'onə'.

²³Na' catə' bde laze'en de'en bene' žin lo'o yo'odao' əblaonə' beyeje' liže'. ²⁴Gwde na', no'ol che' Čhabetən' bgüendao' bda'onə' lo'o le'enə' na' gueyə' bio' gwzoze'. Na' gwne': ²⁵—Güenchgua baben Xana' Diozən' len nada', chedə' babžin ža nži'ilaže'e nda', chone' par ničh bitoch so'on beṇačhən' xbab chia' de que cui bi zaca'a.

Anglən' gwđixjui'e galjə Jesocristən'

²⁶Goc xop bio' noa' Čhabetən' bda'onə', Diozən' bozsele'e anglən' ben' le Gabryel, gwyeje' to syoda de'en nzi' Nasaret gan' mbane Galilean'. ²⁷Bsele'ene' gan' zo to no'ol güego' le' Maria. Na' Marian' ne'e naplažə'əchgua cuine'. Na' to beṇə' le Jwse bačh naquən gwšagna'alene' par gaque' xo'ole'. Na' Jwsen' naque' dia che de'e Rei Dabin'. ²⁸Na' bžin anglən' gwyo'e gan' zo Marian' na' gože'ene': —Dioxei. Xancho Diozən' nži'ilaže'e le' na' zoe' len le'. Na' gone' par ničh socho' mbalaz ca yoguə'əloł no'ol ca' yełə'.

²⁹Catə' ble'i Marian' anglən', benit bečhol' goc lo'o yichjla'aždaogüe'enə' por ni che dižə' de'en gože' le'. Na' bene' xbab bi zejen de'en bguape' le' dioxən' ca'. ³⁰Nach anglən' gože'ene': —Bito žebo' Maria. Diozən' nži'ilaže'e le'. ³¹Na' le' gua' xi'ino', to bi'i byo

dao', na' sano'obo', na' əgwsi'o labo' Jeso'os. ³²Na' Jeso'osən' gaque' to beṇə' blao na' beṇəchən' yesə'əsi'ene' Xi'in Dioz, Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. Na' Xancho Diozən' gone' par niç nabi'e nasyon Izraelən' can' gwnabia' de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'. ³³Na' le' nabi'e nasyon Izraelən' zejlicane. Na' cuat te yelə' gwnabia' che'enə'.

³⁴Nach gož Marian' anglən': —¿Nacxa gaquə sana' bdao'? la' bitonə' žaga' nda' beṇə' byo.

³⁵Nach gož anglən' le': —Spirit che Diozən' yidən gan' zo'onə', na' yelə' guac che Diozən' son len le', Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao. De'e na'anə' bi'i la'aždao' xi'ilažə'an galjənə', yoso'osi'ebo' Xi'in Dioz. ³⁶Na' beṇə' xna'o Çhabetən' leczə baçh bgüenda'obo' lo'o le'enə' la'anə'əczə banaque' beṇə' golə. Bagoc xop bio' no'e to bi'i byo dao', len la' gosə'əne' che' de que no'olə güižən'. ³⁷Bito bi bi de de'e əṇacho cui chac gon Diozən'.

³⁸Nach gož Marian' anglən': —Nga zoa' naca' xmose', gaquə chia' con bi na Xana'an.

Nach beza' anglən' gan' zo Marian'.

Marian' jəlanə'e Chabetən'

³⁹Gwde na' le'e gweyte Marian' to syoda de'e žia lao ya'a gan' mbane Jodean'. ⁴⁰Na' bžine' liž Zequerian', gwyo'e bguape' Çhabetən' diox. ⁴¹Na' goquən' catə' Çhabetən' benene' cholgüiž Marian' le' nach gocbe'iteine' chxitə' chžia chac bdao' che'enə' lo'o le'enə'. Na' Spirit che Diozən' gwnabi'an

yichjla'aždao' Çhabetən'. ⁴²Na' gwne' zižjo tant bebeine', na' gože' Marian': —Diozən' babene' par niç zocho' mbalaz ca yoguə'əlo' no'ol ca' yelə'. Na' Diozən' gone' par niç gaquə mbalaz che bdao' chio'onə' no'onə'. ⁴³Nactecxan' le' naco' xna' Xana'an zedəlanə'o nada'. ⁴⁴Mer catə' bene naga'anə' chguapo' nada' dioxən', bdao' chia'anə' bebeibo' na' bxitə' bžiabo' lo'o li'anə'. ⁴⁵Xancho Diozən' bene' par niç anglən' gwne' le' de'en ze'e gaquə na' zo' mbalaz de'en gweyeli'o de que gaquə complir can' gwne'enə'.

⁴⁶Nach Marian' gwne':

—Cho'elaogua'a Xana' Diozən' do yichj do laža'a.

⁴⁷Na' lo'o yichjla'aždaogua'an chebeichgüeida' Dioz ben' chebej nada' xni'a de'e malən'.

⁴⁸Babeyašə' beži'ilaže'e nada' naca' xmose' la'anə'əczə cui bi zaca'a.

Na' dezd na'a žtia žtia beṇəchən' yesə'əne' de que zoa' mbalaz.

⁴⁹Diozən' chac gone' de'e cui no zaquə gon, na' babene' de'e güen juisy len nada'.

Le'enə' naque' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.

⁵⁰Na' notə'ətezə beṇə' chsa'ape'ene' respet do yichj do lažə'əga'aque', Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e lega'aque' na' len xi'in dia chega'aque'.

⁵¹Baçh blo'i Diozən' beṇəchən' yelə' guac che'enə', na' babene' par niç beṇə' ya'alažə' ca' baboso'ozexjw yichjga'aque'enə' laogüe'enə'.

⁵²Babene' par niç beṇə' gwnabia' ca' cuich gosə'anabi'e,

- na' beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' blao, Diozən' bcuie' lega'aque' par gwsa'aque' beṇə' blao.
- ⁵³ Na' beṇə' ca' gwsa'acbe'ine' de que chesə'əyažjene' yelə' chaclen che Diozən', bagoclene' lega'aque'.
- Na' beṇə' ca' gwsa'aque'ne' bitobi chesə'əyažjene', bose'e lega'aque' sin cui bi bnežjue' lega'aque'.
- ⁵⁴ Nach bagocwlene' chio'o beṇə' Izrael naccho ca xnose'. Bablo'ine' chio'o de que bito ganlaže'e par yeyašə' yeži'ilaže'e chio'o can' bene' lyebe.
- ⁵⁵ Na' de'en beyašə' beži'ilaže'e de'e Abraannə' len xi'in dia che', bene' complir can' gože' le' len yebaḷə xaxta'ocho ca'. Na' zocze' yeyašə' yeži'ilaže'e xi'in dia che de'e Abraannə' zejlicane.
- ⁵⁶ Na' catə' bagoc šon bio' bega'an Marian' len Chabetən' nach beyeje' liže'enə'.

Goljə Juannə' ben' bchoa beṇə' nis

⁵⁷ Na' catə' bžin or par san Chabetən', gwxane' bi'i byo dao' che'enə'. ⁵⁸ Na' catə' gwse'ene beṇə' gwliž chega'aque'enə' na' family chega'aque'enə' de que Diozən' babeyašə' beži'ilaže'e Chabetən', besyə'əbeichgüeine' len le'. ⁵⁹ Na' ža xon' beṇə' ca' jəsə'əzo'ebo' seņy de'en ne' sirconsision. Na' zejen de que chse'ejle'e che lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraannə'. Na' gwse'enene' si' labo' Zequeria can' le xabo'onə'. ⁶⁰ Pero xna'abo'onə'

gwne': —Nca, cheyaḷə' si' labon' Juan.

⁶¹ Nach lega'aque' gwse'e le': — Notono family chele nitə' beṇə' zjəle ca' na' nic xaxta'ole.

⁶² Nach gwsə'one' seņy gosə'əṇabene' xabo'onə' nac chene'ene' si' la bda'onə'. ⁶³ Nach bene' seņy gwṇabe' to yag la' dao' gan' bzoje': “Si' labo' Juan.” Nach yogue'e besyə'əbanene'. ⁶⁴ Le'e gocte bene Zequerian' na' le'e gwzolaote be'e dižə' be'elaogü'e Diozən'. ⁶⁵ Na' besə'əžebchgua beṇə' gwliž chega'aque'enə'. Na' xtižə'əga'aque'enə' gosə' gwlaḷjən doxen yež ca' zjəchi' lao ya'a ca' gan' mbane Jodean'. ⁶⁶ Na' yoguə'əḷəḷ beṇə' gwse'enene' dižə'əṇə' gwsə'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' che de'e ca', na' gosə'əne':

—İBixa gon bdao' na'anə'?

Gosə'əne' ca' chedə' gosə'əṇezene' de que zoczə Diozən' len lebo'.

Dižə' de'en be' Zequerian'

⁶⁷ Nach gwnabia' Spirit che Diozən' yichjla'aždao' xabo' Zequerian'. Na' Zequerian' be'e xtižə' Diozən' gwne':

⁶⁸ Cho'elaogua' Xanchon' ben' naquə Dioz che chio'o beṇə' Izrael.

Cheyaše'ene' chio'o naccho nasyon' che' na' babene' par niç gaquə yechojcho xni'a de'e malən'.

⁶⁹ La' babene' par niç zo to beṇə' napə yelə' guac par yebeje' chio'o xni'a de'e malən', na' za' be'enə' lao dia che de'e Rei Dabin' ben' goquə xmos Diozən'.

- ⁷⁰ Chac can' gwna Diozən' len cho'a de'e profet ca' beṇə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' cana'ate.
- ⁷¹ Gwne' de que yosle' chio'o lao na' beṇə' contr checho ca' na' lao na' yoguə' beṇə' chəsə'əgue'i chio'o.
- ⁷² Na' leczə gože' de'e xaxta'ocho ca' de que yeyašə' yeži'ilaže'e lega'aque' len xi'in dia chega'aque'.
- Na' can' chone' na'a, chone' par niçh chac complir ca naquə de'en bene' lyebe gone' par gaquəlene' chio'o.
- ⁷³ Ben Diozən' cuine' testigw lao de'e xaxta'ocho Abraannə' de que gaquəczə can' bene' lyeben'.
- ⁷⁴ Na' gwne' de que yosle' chio'o lao na' beṇə' contr ca' par niçh ca' gaquə güe'ela'ochone' sin cui žebcho.
- ⁷⁵ Na' gwne' gone' par niçh gaquə la'ažda'ochon' xi'ilažə' par len le'enə'
- na' gone' par niçh šejcho licha güe'ela'ochone' doxen yelə' mban chechon'.
- ⁷⁶ Nach Zequerian' gože' bida'onə': Na' le' xi'ina', beṇəçhən' yesə'əne' chio' de que naco' profet beṇə' choe' xtižə' Diozən',
- Dioz ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' blao.
- Yesə'əne' ca' chedə' le' cuialaogo' lao Xanchon' na' go'o xtiže'enə' par niçh nitə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'ene' catə'an yide'.
- ⁷⁷ Egwsed əgwlo'ido' neto' can' chene'e Diozən' yebeje' chio'o xni'a de'e malən'

- na' can' chene'ene' yezi'ixene' xtolə'acho ca',
- chio'o naccho beṇə' nasyon che'.
- ⁷⁸ Diozən' cheyašə' cheži'ilaže'e chio'o na' bachsele'e to beṇə' gaquəlene' chio'o.
- Na' gwxaquə'əlebe be'enə' ca be'eni' che bgüižən'.
- ⁷⁹ Le' gwzejni'ine' chio'o beṇəçh naquən' goncho par niçh žjəyecho gan' zo Diozən' catə' gatcho,
- na' əgwzejni'ine' chio'o beṇəçh naquən' so cuezcho binlo.
- Can' gone' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' chio'o gwxaquə'əlebecho ca beṇə' chsa'aš lo'o de'e žcholon'.
- ⁸⁰ Na' Juannə' ca bcua' chcha'ogüe', zdate chaquəçh yichjla'aždaogüe'en can' chene'e Diozən'. Na' Juannə' jsəe' latjə dašən'. Na' nan' nəzəe' catə'an bžin ža gwzolaogüe' gwdixjui'e xtižə' Diozən' len beṇə' Izrael ca'.

Can' goquə catə'an goljə Jeso'osən'

- 2** Na' gwde de'e ca', na' ca tyempən' catə'an gwnabia' Sesar Augusto, bene' mendad te cuent na' əsa'alə' yiš balə beṇə' ža' to to yež de'e zjəchi' doxen ganə' chnabi'e. ²Na' bguale'e yišən' lao chnabia' Sirenio gan' nzi' Siria. Na' naquən de'e nech de'en bguale'e yiš balə beṇə' ža' to to yež.
- ³Nach yoguə'əlol beṇə' jəya'aque' lažga'aque' jəsyə'əde cuinga'aque' cuent par gwsa'alə'əga'aque' yiš.
- ⁴Nach Jwsen' naque' dia che de'e Rei Dabin'. Na' beze'e Nasaret gan' mbane Galilean' par beyeje' syoda che de'e Rei Dabin' de'e nzi' Belen.

Na' chi' syoda Belennə' gan' mbane Jodean'. ⁵Beyeje' jəyede cuine' cuent na' zenche'e no'ol che' Marian', pero bitonə' yesə'aca'a ljuežje'. Na' Marian' bano'e bda'onə'. ⁶Na' goquən' lao nite'e Belennə' bžin or par sane'. ⁷Na' bi'i nechən' gwxane' goljbo' bi'i byo dao', na' blaže'ebo' lachə'. Na' gwlo'ebo' to lo'i gan' chsa'o bia yixə', chedə' bito bi latjə gwyo'och mesonnə' par lega'aque'.

Angl ca' bos'ozenene' beṇə' goye xilə' ca' de que bagoljə Goslan'

⁸Na' lao že' na', le'e yixə' che Belen na'atezəczə ža' beṇə' goye xilə' nechəsə'əne'e chsa'ape' xilə' chega'aque' ca'. ⁹Na' angl che Xanchon' bžine' gan' nitə' beṇə' goye xilə' ca', na' yelə' chey che'eni' che Diozən' gwyechjən bse'eni'in gan' nite'enə'. Na' besə'əžebchgüe'. ¹⁰Na' gož anglən' lega'aque': —Bito žeble, na'a chixjo'ida' le'e to dižə' güen de'e yeba yezaquə'əlažə'əchgua yoguə'əloł beṇə'. ¹¹Lao' syoda che de'e Rei Dabin' bagoljə na'a ben' chac yebej beṇə' xni'a de'e malən'. Naque' Cristən' ben' bsełə' Diozən' par gaquəlene' beṇəchən' na' naque' Xanchon'. ¹²Par yeželele bda'onə' quinga naquə: Žjəyedi'ilebo' lažə'əbo' lachə' na' debo' lo'i gan' chsa'o bia yixə'.

¹³Beyož gwna anglən' ca' le'e besə'əžinte angl zanch gan' zo angl nechən', za'aque' gan' zo Diozən'. Na' chso'elaogüe'e le', chəsə'əne':

¹⁴Ledoye'ela'och Diozən' ben' zo yoban'.

Na' lao yežlyon' gatə' yelə' so cuezə binlo entr beṇə' ca' chebei Diozən' lega'aque'.

¹⁵Na' catə' besyə'əsa'ac angl ca' zjəya'aque' yoban', nach beṇə' goye xilə' ca' gwse' ljuežjga'aque': —Yeyejcho Belennə' žjəyegüiacho de'en bagoc, ca naquə Xanchon' bsele'e angl quinga bedəsə'ədixjue'ine' chio'o.

¹⁶Nach besa'aces beṇə' goye xilə' ca' jəya'aque' Belennə', na' jəsyə'ədi'e Marian' len Jwsen' na' len bda'onə'. Na' bda'onə' debo' lo'i gan' chsa'o bia yixə' ca'. ¹⁷Beyož besə'əle'ine' can' bagoquən', na' gwso'e dižə' che bda'onə' len yeziquə'əchlə beṇə' ca naquə de'en gwse' angl ca' lega'aque'. ¹⁸Na' yoguə'əloł beṇə' ca' əgwse'ene dižə' de'en gwsoe' beṇə' goye xilə' ca' besyə'əbanene'. ¹⁹Na' Marian' leczə gwlo'o yichje' yoguə'əloł dižə' de'en gwsoe' beṇə' goye xilə' ca' na' bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'en bi zejennə'. ²⁰Nach besyə'əsa'ac beṇə' goye xilə' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' chso'e le' yelə' bala'aṇ che yoguə'əloł de'en bagwse'enene' na' babesə'əle'ine' ca naquə de'en gož anglən' lega'aque'.

Family che Jeso'osən' jso'ebo' lo'o yo'odao' əblaonə'

²¹Catə' gwde xon' ža na' jəsə'əzo'ebo' señy de'en ne' sirconsision na' bosə'əsi'e labo' Jeso'os, can' ben anglən' mendad catə' ze'e gua'alə Marian' lebo'.

²²Catə' gwde tyempən' babeyac Marian' xi'ilažə' len bda'onə' segon can' na lein' de'en bzoj de'e Moisezən', nach gosə'əlene'ebo' Jerosalennə' par jso'ebo' lao Diozən'.

²³Gwso'one' ca' chedə' nyojən le'e lein': “Yoguə' bi'i byo dao' bi'i nech

cheyalə' gacbo' lao na' Diozən', na' yoguə' bia yixə' bia maš dao' bia nech leczə gaquəb lao na' Diozən'."

²⁴Na' gwsə'elaogü'e Diozən' gwsə'one' can' na lei che Xancho Diozən', nyojən: "Cheyalə' gotle to csad ngolbexə o chopə plomxtil."

²⁵⁻²⁶Na' Jerosalennə' gwzo to beñə' byo le Simeon. Be'enan' gwyecze' bene' de'e güen lao Diozən' na' be'elaogü'e'ene', na' gwleze' batə'aquən' yidə Cristən' ben' gwlej Xancho Diozən' par gaquəlene' beñəchən'. Na' Spirit che Diozən' gwzon lo'o yichjla'aždao' Simeonnə'. Na' bzene Spiritən' le' de que antslə ze'e gate' le'ine' Cristən'. ²⁷Na' Spiritən' benən par niç gwyeye' yo'odao' əblaonə'. Na' zoe' yo'oda'onə' catə' besə'əžin xaxna' Jeso'osən' zjənəlene'ebə' par niç so'one' len lebo' can' na lein'.

²⁸Nach Simeonnə' gwlene'ebə', nach be'elaogü'e Diozən' gože'ene':

²⁹Na'a ža Xana' Dioz, baç goc can' gwna'onə'.

Be' latjə yeyeda' binlo gan' zo'onə', nada' naca' beñə' güen žin çhio',

³⁰chedə' bable'ida' ben' zedəyelej neto' xni'a de'e malən'.

³¹Naque' ben' bžio' bia' əgwselo'o par yoguə'əloł beñə'.

³²Na' cue'e be'eni' lo'o yichjla'aždao' beñə' cui zjənaquə beñə' Izrael par niç se'ejni'ine' xtižo'onə'.

Na' leczə gone' par niç beñə' Izrael ca' yesə'əzi'e yelə' bala'an.

³³Nach xabo'on len xna'abo'on besyə'əbanene' ca naquə dižə' de'en be' Simeonnə' chebo'.

³⁴Na' Simeonnə' gwñabene' Diozən' gone' par niç gaquə güen chega'aque', na' gože' Marian': —Beñə' zan beñə' Izrael ca' yesə'əbiayi'e chedə' cui so'onlilaže'e xi'ino' nga, na' zane' yesə'əzi'e yelə' mban zejlicane chedə' so'onlilaže'ene', na' beñə' zan yoso'ožia yoso'onite'ene' catə' yesə'ezene' che'. ³⁵Na' gone' par niç gacbia' non' əgwzenag che Diozən' na' non' cui. Na' cacza ga chaz to cwšiy gaquə lo'o yichjla'aždaogo'onə' tant əžaglaogo' de'en gac che'.

³⁶Na' leczə gwzo to no'olə gwle Añy yo'odao' əblaonə', na' no'olən' cho'e xtižə' Diozən'. Naque' xi'in de'e Fanuel, na' naque' dia che de'e Aser. Bšagne'e catə'ən naque' no'ol güego', pero na' gaž izga bguan be'en che'enə'. Na' Añyən' banaque' to beñə' golə. ³⁷Bagoc taplalj tap iz got be'en che'enə'. Cuiczə chebiže'e yo'odao' əblaonə'. Leçgualə cho'elaogü'e Diozən' do ža do yel, xte gwyaz tgüejə cui gwdaogü'e par niç benche' orasyon lao Diozən'.

³⁸Na' goquən' bgüiguə' Añyən' gan' nitə' Jwsen' len Marian', na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' de'en baç bsele'e ben' gaquəlen nasyon Izraelən'. Na' be'e dižə' che Jeso'osən' len yoguə'əloł beñə' ca' ža' Jerosalennə' beñə' chesə'əbeze' batə'aquən' əselə' Diozən' ben' gaquəlene' lega'aque'.

Jəya'aque' Nasaretən'

³⁹Nach Jwsen' na' Marian' catə' beyož gwsə'one' yoguə'əloł de'en non lei che Diozən' mendad so'one', jəya'aque' lažga'aque' Nasaret gan'

mbane Galilean'. ⁴⁰Na' Jeso'osən' zda chcha'ogüe' na' zda chdipe'. Na' ca bcua' chcha'ogüe'lenə' zdach chejni'ichene', na' nzi'ilažə' Diozən' le'.

**Can' ben Jeso'osən' lo'o
yo'odao' əblaonə'**

⁴¹Na' xaxne'e ca' yoguə' iz chja'aque' lni pascw de'en chalə' Jerosalennə'. ⁴²Šižin ize Jeso'osən' catə' gosə'əche' xaxne'e ca' le' ja'aque' Jerosalennə'. Segon ca costombr che benə' Izrael ca' chja'aque' catə' chalə' lnin'. ⁴³Na' catə' gwde lninə' xaxne'e ca' besa'aque', pero Jeso'osən' bega'ane' Jerosalennə'. Na' xne'lenə' len Jwsen' bito gwsa'acbel'ine', ⁴⁴con gwso'one' xbab šə bazjəyede' len benə' ca' nžagga'aque' txennə'. Na' tža nez babesa'ac xaxne'e ca' gwzolač chəsyə'əyilje'ene' entr family na' migw chega'aque' ca'. ⁴⁵Pero bito besyə'əželene' le', nach besyə'əbi'e jəya'aque' Jerosalennə' de'e yoblə par žjəsyə'ədilje'ene'. ⁴⁶Na' goquən' beyon žach besyə'əželene' Jeso'osən' lo'o yo'odao' əblaonə', chi'e gwchol benə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Jeso'osən' chzenague' xtižə'əga'aque'lenə' na' de'e zan chnabene' lega'aque'. ⁴⁷Na' yoguə'əlol benə' ca' choso'ozenag xtiže'lenə' chəsyə'əbanene' che yelə' chejni'i che'lenə' na' can' choži'e xtižə' benə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. ⁴⁸Na' catə' besə'əle'i xaxne'len le' besyə'əbanene', na' gož xne'len le': —Xi'indaogua'a, žbixchen' chondo' neto' ca'? Xao' nga na' nada'

bagwdato' beyiljto' le' na' de'e juisy de'e chaqueto'.

⁴⁹Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —žBixchen' cheyilje nada'? žEcui nezele de que cheyalə' gona' de'en na Xa'anə' gona'anə'?

⁵⁰Pero xaxne'e ca' bito gwse'ejni'ine' bi zeje de'en gože' lega'aque'lenə'.

⁵¹Na' beyeje' Nasaretən' len xaxne'e ca', bzenague' chega'aque'. Na' gwlo'o yichj xne'lenə' yoguə'əlol de'en goquən'. ⁵²Na' ca naquə zda gwyejni'iche Jeso'osən' na' zda gwcha'oche', na' Diozən' zda bebeichene' le' na' leczə ca' benəčən' zdach besyə'əbeichene' le'.

**Juan ben' bchoa nis gwdixjui'e
dižə' güen dižə' cobə' che Diozən'**

3 Catə' goc šino' iz chnabia' Sesar Tiberion', goc Ponsio Pilatən' gubernador che Jodean'. Na' goc Erodən' gubernador che Galilean', na' goc benə' biše'e Lipən' gubernador che Itorea na' che Traconite. Na' goc Lisanias gubernador che Abilinia. ²Nach Anas na' Caifas gwsa'aquəche' bxož əblao che benə' Izrael ca'. Iz na' xi'in Zequerian', ben' gwle Juan, gwzoe' latjə dašən' na' Diozən' be'elene' le' dižə'. ³Nach Juannə' gwyeje' yoguə'əlol yež de'e zjənyechj zjəmbi'i yao Jordannə', jətičjue'ine' yoguə' benə' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'lenə' na' yesə'əbanene' Diozən' əgwnitlaogüe'len, na' yesə'əchoe' nis. ⁴Juannə' bene' can' bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'. Quinga nan:

To beṇə' əṇe' zižjo latjə dašən',
əṇe': "Le'e so probnid par
əgwzenagle che Xanchon'
catə'an yide'.

Na' šə sole probnid par
əgwzenagle che' catə'an yide',
de'en gonle ca' gwxaquə'əleben
can' chonle chxi' chloale nez
ca' catə' chidə to beṇə' blao.

⁵ Le'e yoša' yichjla'ažda'olen'
par ničh gaquən ca to nez güen
gan' baboso'ochixē' ya'a yao
ca' par beyaquən to leli.

Na' gaquən ca to nez gan'
baboso'oxi' baboso'oloe',
na' bagosə'əchogue' xiše'en par
beyaquən licha.

⁶ Na' gwžin ža catə' yoguə'əloj
beṇə' yesə'əle'ine' ben' seļə'
Diozən' par yebeje' beṇə'
xni'a de'e malən'."

⁷ Na' beṇə' zan ja'aque' gan'
gwzo Juannə' par ničh bchoe'
lega'aque' nisən'. Na' Juannə'
gože' lega'aque': —Le'e nacle beṇə'
goxoayag na' naljele. ¿Echaquele
de que guaquə yexonjele castigon'
de'en əseļə' Diozən' par le'e?

⁸ Cheyaļə' gonle de'en naquə güen
par ničh sa'acbe'i beṇə' yoblə de
que baboša' yichjla'ažda'olen'. Na'
bito gonle xbab de que Diozən' cui
gone' le'e castigw che xtolə'əlen'
laogüe de'en nacle xi'in dia che
de'e Abraannə'. Bito nacho de que
lechguale chyažje Diozən' le'e.
Guaquə gone' par ničh yej quinga
yesyə'əyaquən xi'in dia che de'e
Abraannə'. ⁹ Ca naquə le'e šə cui
chonle can' chazlažə' Diozən',
gwxaquə'əlebele ca to yag frot de'e
cui bi frot chbian'. Na' ca naquə
yoguə'əte yag frot de'e cui bi frot

chon, chəsə'əchog beṇə' len na'
chəsə'əzeye'en.

¹⁰ Nach beṇə' ca' chəsə'əzenag
xtiže'lenə' gosə'əṇabene' Juannə'
gwse'ene': —¿Bi ca de'e cheyaļə'
gonto'?

¹¹ Nach gože' lega'aque': —Ben'
napə chopə xadon, cheyaļə'
əgwnežjue' ton che beṇə' cui bi bi
de che'. Na' leczə ca' ben' de de'e
gaogüe', cheyaļə' əgwnežjue' che
beṇə' cui bi bi de de'e gaogüe'.

¹² Na' catə' beṇə' gochixjw ca'
leczə jəsə'əbigue'e par gwchoa
Juannə' lega'aque' nis na' gwse'ene':
—Maestr; ¿bi ca de'e cheyaļə'əch
gonto'?

¹³ Na' gože' lega'aque': —Bito
əgwchixjwle de mazəchlə ca de'en
cheyaļə' əgwchixjwle.

¹⁴ Na' beṇə' ca' zjənaque' solđad
leczə gosə'əṇabene' le' gwse'ene':
—¿Chexa neto' ža? ¿Bi ca de'e
cheyaļə'əch gonto'?

Nach Juannə' gože' lega'aque':
—Bitoch əca'ale la fuers de'en de
che beṇə', na' nic gacle testigw
faļs contr beṇə' yoblə par əca'ale
xmechga'aque'. Le'e gon banez len
laxjwlen'.

¹⁵ Na' beṇə' Izrael ca' gwnitə' lez
yidə Cristən' ben' gwlej Diozən' par
gaquəlene' nasyon chega'aque'lenə',
gwsa'aque'ne' lo'o yichjla'až
daoga'aque' šə Juannə' naque'
be'lenə'. ¹⁶ Na' Juannə' gocbe'ine'
xbab chega'aque'lenə' na' gože'
yoguə'əga'aque': —Nada' de'e li
chchoacza' beṇə' nis, pero na' ze'e
yidə ben' gone' par ničh so Spirit
che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon'
na' nabi'an chio'o. Na' Spiritən'
naquən ca yi' na' gwxi' gwloan

yichjla'ažda'ochon'. Ben' yidə
zaquə'əche' ca nada' na' bito
zaca'a par gaca' xmose'. ¹⁷Be'enan'
gone' len chio'o can' choncho catə'
chdecho trigon' rñer na' chzeycho
yix bebən'. Na' šə chonlilažə'əchone'
yotobe' chio'o par nič socho
txen len le', na' beṇə' ca' cui
chso'onlilažə' le' əsele'e lega'aque'
lao yi' gabilən' de'en cuiczə cheyol.

¹⁸Na' de'e zanch de'e gwna
Juannə' gwদিxjue'ine' lega'aque'
dižə' güen dižə' cobən' na'
gwñeyoine' lega'aque' se'ejle'en.
¹⁹Nach Juannə' be'e dižə' che
gubernador Erodən' ca naquə de'e
mal de'en babene'lenə' beque'e
Erodiasən' ca xo'ole'. La' Erodiasən'
naque' xo'olə Lip beṇə' bišə' Erodən'.
Na' lecza be'e Juannə' dižə' ca
naquə yoguə' de'e malən' babene'.
²⁰Na' catə' Erodən' benene' can'
choe' Juannə' xtiže'enə' na' bene'
yeto' de'e mal, gwlo'e Juannə' ližya.

Can' goquə catə'an gwchoa Jeso'osən' nis

²¹Na' žlac ñe'e chchoa Juannə'
beṇə' nis, beṇə' zan ja'ac laogüe'enə'
par bchoe' lega'aque' nisən' na' len
Jeso'osən' gwchoe' nisən'. Na' lao
orən' Jeso'osən' bene' orasyon na'
le'e byaljwte yoban' na' ble'ine' gan'
zo Diozən'. ²²Na' betj Spirit che
Diozən' bžinən gwzōn len le' na' ca
orən' naquən ca to ngolbexə. Na'
gož Diozən' Jeso'osən': —Le' naco'
Xi'ina', na' chacchgüeida' chio'.
Cheba chezaquə'əlažə'əchgua' le'.

Dia che Jeso'osən'

²³Na' ca do šichoa ize Jeso'osən'
catə' gwzolaogüe' bene' yoguə'əlol

de'en zedeyene'. Na' beṇə' ca'
gwnitə' na' gwso'one' xbab de
que xi'in Jwse na' Jeso'osən'.
Na' Jeso'osən' naque' xesoa Eli.
²⁴Na' Elin' naque' xi'in Matat, na'
Matatən' naque' xi'in Lebi, na'
Lebin' naque' xi'in Melqui, na'
Melquin' naque' xi'in Jana, na'
Janan' naque' xi'in Jwse. ²⁵Na'
Jwsen' naque' xi'in Matatias, na'
Matatiasən' naque' xi'in Amos,
na' Amosən' naque' xi'in Naom,
na' Naonṇə' naque' xi'in Esli.
²⁶Na' Eslin' naque' xi'in Nagai,
na' Nagain' naque' xi'in Maat, na'
Maatən' naque' xi'in Matatias, na'
Matatiasən' naque' xi'in Semei,
na' Semein' naque' xi'in Jwse,
na' Jwsen' naque' xi'in Joda.
²⁷Na' Jodan' naque' xi'in Joana,
na' Joanan' naque' xi'in Resa, na'
Resan' naque' xi'in Sorobabel, na'
Sorobabelən' naque' xi'in Salatiel.
²⁸Na' Salatielən' naque' xi'in Neri,
na' Nerin' naque' xi'in Melqui,
na' Melquin' naque' xi'in Adi,
na' Adin' naque' xi'in Cosam, na'
Cosanṇə' naque' xi'in Elmodam, na'
Elmodanṇə' naque' xi'in Er. ²⁹Na'
Erən' naque' xi'in Josue, na' Josuen'
naque' xi'in Elieser, na' Elieserən'
naque' xi'in Jorim, na' Jorinṇə'
naque' xi'in Matat. ³⁰Na' Matatən'
naque' xi'in Lebi, na' Lebin' naque'
xi'in Simeon, na' Simeonṇə' naque'
xi'in Joda, na' Jodan' naque' xi'in
Jwse, na' Jwsen' naque' xi'in
Jonan, na' Jonanṇə' naque' xi'in
Eliaquim. ³¹Na' Eliaquinṇə' naque'
xi'in Melea, na' Melean' naque'
xi'in Mainan, na' Mainanṇə' naque'
xi'in Matata, na' Matatan' naque'
xi'in Natan. ³²Na' Natanṇə' naque'

xi'in Dabi, na' Dabin' naque' xi'in Isai, na' Isain' naque' xi'in Obed, na' Obedən' naque' xi'in Boos, na' Boosən' naque' xi'in Salmon, na' Salmonnə' naque' xi'in Naason. ³³Na' Naasonnə' naque' xi'in Aminadab, na' Aminadabən' naque' xi'in Aram, na' Arannə' naque' xi'in Esrom, na' Esronnə' naque' xi'in Fares. Na' Faresən' naque' xi'in Joda, ³⁴na' Jodan' naque' xi'in Jacob, na' Jacobən' naque' xi'in Isaac, na' Isaaquən' naque' xi'in Abraam, na' Abraannə' naque' xi'in Tare, na' Taren' naque' xi'in Nacor. ³⁵Na' Nacorən' naque' xi'in Serog, na' Seroguən' naque' xi'in Ragau, na' Ragaun' naque' xi'in Peleg, na' Peleguən' naque' xi'in Eber. ³⁶Na' Eberən' naque' xi'in Sala, na' Salan' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Arfacsad, na' Arfacsadən' naque' xi'in Sem, na' Sennə' naque' xi'in Noe, na' Noen' naque' xi'in Lamec. ³⁷Na' Lamequən' naque' xi'in Matosalen, na' Matosalennə' naque' xi'in Enoc, na' Enoquən' naque' xi'in Jared, na' Jaredən' naque' xi'in Maalaleel. ³⁸Na' Maalaleelən' naque' xi'in Cainan, na' Cainannə' naque' xi'in Enos, na' Enosən' naque' xi'in Set, na' Setən' naque' xi'in Adan, na' Adannə' naque' xi'in Dioz.

**Gwxiye'enə' gwlo'oyelə'ən
Jeso'osən' gone' de'e mal**

4 Na' Spirit che Diozən' gwnabia'an yichjla'aždao' Jeso'osən'. Na' Jeso'osən' beze'e cho'a yao Jordannə', na' Spiritən' benən par nich gwyeye' latjə dašən'. ²Choa ža gwzoe' latjə dašən',

na' lao čhoa žan' gwxiye'enə' gwlo'oyelə'ən Jeso'osən' gone' de'e malən'. Na' lao de'e čhoa žan' bitobi gwdaogüe', na' catə' gwde čhoa žan' gwdone'. ³Na' gož gwxiye'enə' le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən', gož yej nga yeyaquən yetxtil.

⁴Nach gož Jeso'osən' len: — Nyojczə Xtižə' Diozən' nan: “Caguə yelə' guao na'azən' əbane chio'o benəch sino leczə chyažjecho yoguə'əloł dižə' de'e na Diozən' par əbancho.”

⁵Na' gwche' gwxiye'enə' le' to lao ya'a sibə, na' žalnez blo'in le' yoguə' nasyon de'e zjəchi' lao yežlyon'. ⁶Nach gožən le': —Doxen yelə' chnabia' de'e de lao yežlyo nga naquən lao na'a. Na' əgwnežjua'an con no che'enda'. Gona' le' yelə' chnabia' chia'anə' na' len yoguə' de'en naquə güen na' yoguə' de'e naquə de'e žialao chia' ca naquə chnabia'a nasyon ca' de'en zjəchi' yežlyo nga. ⁷Šə le' güe'elago'o nada' yoguə'əloł de'e quinga əsa'aquən čhio'.

⁸Nach Jeso'osən' gože' gwxiye'enə': —Gwchi'izə' ca'alə' nga, Satanas. Nyojczən le'e Xtižə' Diozən' nan: “Cheyalə' šejni'alazə'əcho Xancho Diozən', na' tozə le' güe'ela'ocho.”

⁹Nach gwxiye'enə' gozche'en le' yichjo'o yo'odao' əblao de'en zo Jerosalennə', na' gwlequən le' gan' naquə le'ezelaogüe sibə, na' gožen le': —Šə len' naco' Xi'in Diozən' bexitə' nga par che'elə, ¹⁰la' nyojczən le'e Xtižə' Diozən':

Eselə' Diozən' angl che' ca' par əsa'aclene' le' na' əsa'ape' le'.

¹¹Na' leczə ca' nan:

Eso'ox'e le' par nich bito
əche'go'o no yej.

¹²Nach Jeso'osən' gože'en: —
Łeczə ca' nyojczən le'e Xtižə'
Diozən': "Bito con goncho Xancho
Diozən' prueb šə leine' can' ne'enə'."
¹³Beyož gotə'əbia' de que cui
gwzoi gwxiye'enə' co'oyelə'an
Jeso'osən' gone' de'e malən',
bebi'izə'an šlož len le'.

**Jeso'osən' gwzolaogüe' chyixjui'e
dižə' güen dižə' cobə che Diozən'**

¹⁴Nach Jeso'osən' beyejə' Galilean',
na' goclen Spirit che Diozən' le' len
yelə' guac cheinə'. Na' yoguə'əloł be'nə'
ža' yež de'en nyechj mbi'i Galilean'
gwse'enenə' che Jeso'osən'. ¹⁵Nach
Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' lo'o
yo'odao' chega'aque' ca' na' yoguə'əloł
be'nə' ca' gwso'elaogüe'e Jeso'osən'.

Bežin Jeso'osən' Nasaretən'

¹⁶Na' bežin Jeso'osən' Nasaret
gan' gwcha'ogüe', na' ca costombr
che' de'e de, gwyo'e yo'oda'onə'
ža' dezcanzən' na' gwzeche' blabe'.
¹⁷Na' ben' yo'o lao ne'i yo'oda'onə'
bnežjue'ene' rollo gan' nyoj de'en
bzoj de'e profet Isaiazən', ben' be'
xtižə' Diozən' cana'. Na' Jeso'osən'
bšaše' rollon' na' beželene' partən'
gan' nyojən:

¹⁸Zo Spirit che Diozən' len nada',
na' Diozən' gwleje' nada'
zedegua'a dižə' güen dižə'
cobə len be'nə' yašə'.
Na' babsele'e nada' zedeyena'
par nich yesyə'əyaclažə' be'nə'
ca' zjənitə' trist.
Na' zedətižjue'ida' be'nə' ca'
nitə' xni'a gwxiye'enə' de que
yebeja' lega'aque' xni'einə'.

Na' zedeyena' par yesə'əle'i
be'nə' l'chol,
na' be'nə' chy'i' chzaquə',
zedeyena' par nich cuich chi'
saque'e.

¹⁹Na' zedetižjui'a de que babžin
ža' bžin or gaquəlen Diozən'
be'nə'chən'.

²⁰Na' botobə Jeso'osən' rollon'
na' benežjue'en ben' yo'o lao
ne'i yo'oda'onə', na' Jeso'osən'
gwchi'e. Nach yoguə' be'nə' ca' nitə'
yo'oda'onə' chosə'əgüiachgüe'ene'.
²¹Na' gwzoloa be'e dižə'anə', gwne':
—Ža neža bachac can' na Xtižə'
Diozən' de'en babenele.

²²Na' yoguə' be'nə' ca' gwse'ene
dižə' de'en be'enə' besyə'əbanene'
catec mba naquə xtižə' Jeso'osən',
na' gwso'e dižə' güen che'enə'. Na'
gwse' ljuēžjga'aque': —İEcaguə
bengan' xi'iq Jwsen'?

²³Nach gož Jeso'osən' lega'aque':
—Šəquə güe'ele nada' can' na
dicho chelen' de'en na: "Be'nə'
güen rmech le', beyon cuino'." Na'
güe'eljale nada': "De'en babeneto'
beno' Capernaum de'e zaquə'
yebane be'nə', łeczə can' cheyałə'
gono' lažcho nga'."

²⁴Nach goze'e lega'aque': —De'e
li chnia' le'e, be'nə' gwlaž che be'nə'
güe' xtižə' Diozən' bito chse'ejle'e
che'. ²⁵Can' goquə ca tyemp che
profet Liazən' bito bi bi yejw goquə
šon iz yo'o gašjə, na' goc bgüin
juisy chega'aque' doxen gan' zelao
mbane Izraelən'. De'e li chnia'
le'e, gwnitə' zan no'olə gozebə
Izraelən' cana'. ²⁶Pero bito bselə'
Diozən' Liazən' par gaquəlene' ni
to lega'aque'. Bsele'ene' yetolə
yež de'en nzi' Sarepta ga mbane

Sidon par goclene' to no'olə gozebə.
 27 Na' lecza can' goquə tyemp che
 de'e profet Lesion' gwnitə' zan
 beṇə' Izraelən' beṇə' gwsa'acšene
 len yižgüe' de'en ne' lepr. Ni to
 lega'aque' cui beyon Lesion'. Tozə
 Naaman beṇə' Siria beyon Lesion'.

28 Na' yoguə' beṇə' ca' ža'
 yo'oda'onə' catə' gwse'ene' dižə'
 quinga besə'əža'achgüe'. 29 Na' le'e
 besyə'əzoža'ate' na' besyə'əbeje'
 Jeso'osən' syodan' na' gosə'əche'ene'
 to lao ya'a galə'əzə gan' chi' syodan'
 gwse'ene'ene' yoso'oxope'ene' par
 che'elə, pero bito goquə bi so'onene'
 le'. 30 Con beza' Jeso'osən' bedie'
 gwcholga'aque'enə'.

**Jeso'osən' bebeje' de'e xio' de'en
 yo'o yaz yichjla'aždao' to beṇə'**

31 Na' jsoe' syoda Capernaum
 gan' mbane Galilean'. Na' yoguə' ža
 dezcanzən' bsd blo'ine' beṇə' ca'
 ža' lo'o yo'oda'onə'. 32 Na' beṇə' ca'
 besyə'əbanene' ca' naquə de'en bsd
 əblo'ine' lega'aque' chedə' bsd
 blo'ine' lega'aque' ca'aczə to beṇə'
 banded gaxjw gwche'.

33 Lo'o yo'oda' na' gwzo
 to beṇə' yo'o yaz de'e xio'
 yichjla'aždaogüe'enə'. Na' bgosya'an
 be'enə' gwan: 34—Ljoyeto'onə'.
 Partlə le', partlə neto' Jeso'os beṇə'
 Nasaret. ¿Ezedežiayi'o neto'onə'?
 Nezcəto' no le': Le' naco' beṇə'
 la'aždao' xi'ilazə' juisy na' Diozən'
 bsele'e le'.

35 Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə'
 na' gože'en: —Sšago'. Bechoj
 yichjla'aždao' bengə.

Na' bchix de'e xi'onə' be'enə'
 gwchol beṇə' ca' zjəža'anə' nach
 bechojən, pero bito benen le' zi'.

36 Na' lechguale besyə'əbane beṇə'
 ca' nach gwse' lježjga'aque': —
 Nactequan' con gwne' ca' na'
 bechoj de'e xi'onə' de'en yo'o yaz
 yichjla'aždao' be'enə'. Nacbia' nape'
 yelə' chnabia' na' yelə' guac de'en
 chone' mendad yesyə'əchoj de'e xio'
 ca' na' chesyə'əchojən.

37 Na' ca' naquə de'en ben
 Jeso'osən' gosə' gwlaļə dižə'anə'
 doxen Galilean', na' len yež ca'
 de'en zjənyečj zjəmbi'i galə'əzə
 Galilean'.

**Jeso'osən' beyone' taobi'in
 che Simonṇə'**

38 Na' catə' beze'e yo'oda'onə',
 na' gwyeye' liž Simonṇə'. Na'
 taobin' che Simonṇə' chacšenene'
 yo'ochgüe' de'e la na' gwso'olgüižə'
 Jeso'osən' yeyone' no'olən'. 39 Na'
 Jeso'osən' gwzeche' cuite' gan'
 de'enə' na' bcheque'e gwdile' de'e
 lanə' par bechojən no'olən'. Nach
 taobi'in che Simonṇə' le'e beyaste'
 na' goclene' beṇə' ca'.

Jeso'osən' beyone' beṇə' zan

40 Na' catə' bachən bgüižən',
 yoguə' beṇə' gosə'əche'e con beṇə'
 chse'i gwde gwde yižgüe' jso'ene'
 lao Jeso'osən'. Na' Jeso'osən'
 gwxoə ne'en yichj to toga'aque'
 na' beyone' lega'aque'. 41 Na' lecza
 bebej Jeso'osən' de'e xio' ca' zjəyo'o
 zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan
 ca'. Na' besyə'əchojən gosə'anən
 zižjo: —Len' naco' Xi'in Diozən'.

Jeso'osən' gwdile' lega'acquən
 na' bito be'e latjə yesə'anən chedə'
 zjənezczen de que naque' Cristən'
 ben' gwlej Diozən' par gaquəlene'
 beṇə'chən'.

**Jeso'osən' gwde' doxenl̄a
Galilean' bsd blo'ine'**

⁴²Na' beteyo catə' gwy'e'eni',
beze'e na' gwy'eje' to latjə
gan' notono n̄la'. Na' beṇə' ca'
besyə'əyilje'ene' na' ja'aque' gan'
zoe'enə'. Na' bito gwse'enene'
yeza' Jeso'osən' lažga'aque'enə'.

⁴³Jeso'osən' gože' lega'aque': —
Lecza beṇə' ca' nitə' syoda ca' yel̄a'
cheyalə' žjətixjue'iga'acda'ane' dižə'
güen dižə' cobən' de que Diozən'
ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' əsoe'
latjə. Diozən' bsele'e nada' par niç
žjətixjue'iga'acda'ane'.

⁴⁴Ca' goquən' Jeso'osən' gwde' to
to yežən' gan' mbane Galilean' na'
lo'o yo'odao' čhega'aque' ca' bsd
blo'ine' lega'aque'.

**Jeso'osən' bene' par niç
gosə'əzene' bia zan beḷ ya'a**

5 Na' goquən' lao zecha
Jeso'osən' cho'a nisdəon'
de'en nzi' Genesaret, gosə'əbiguə'
beṇə' zan par bosə'ozenague'
xtižə' Diozən' de'en be'enə'. ²Na'
Jeso'osən' ble'ine' nitə' čhopə barcw
dao' cho'a nisən'. Na' beṇə' gwxcn
beḷ ya'a ca' baç besə'əžaše' lo'o
barcw ca' na' bachesyə'əyibe' yixjw
beḷ čhega'aque'enə'. ³Na' Jeso'osən'
gwyo'e lo'o barcw čhe Simonṇə'
na' gwṇabene' le' gocwlen par niç
bžigue'e barcw čhe'enə' latə' lo'o
nisən'. Na' gwche' Jeso'osən' lo'o
barcon' nach bsd blo'ine' beṇə' ca'.
⁴Na' ca beyož be'e dižə'ənə' nach
gože' Simonṇə': —Bžiguə'əç barcw
čhio'onə' gan' naquə nisən' zitjoch,
na' le'e əgwzalə' yixjw čhelen' par
senle beḷən'.

⁵Nach Simonṇə' gože' Jeso'osən':
—Maestr, babento' žin bedo yel
na' ni to cono no bdole'eto'. Pero
laogüe de'e bagwnao' le' ca',
yozzalə'əçto' yixjw quinga.

⁶Na' bosə'əzalə'e yixjw
čhega'aque'enə', na' catə'
besyə'əbejga'aque'en zjənža'achan
beḷən' yelezə yesə'əchezə'ən.
⁷Na' beṇə' ca' gwnitə' lo'o barcw
čhe Simonṇə' gwsa'axe' beṇə'
ljuežjga'aque' ca' zjəža' lo'o barcon'
yeto par əžjse'eclene' lega'aque'.
Na' catə' besə'əžin beṇə' ca' na'
bosy'o'sša'ache' barcw ca' xte ca
baç gwzolao chse'etjən xan nisən'.

⁸Nach Simonṇə' ben' lecza le Bed
catə' ble'ine' can' goquən', bzo
xibe' lao Jeso'osən' na' gože'ene': —
Bebi'izə'əšga len nada' Xana', čhedə'
la' naca' to beṇə' güen de'e mal.

⁹Gwne' ca' čhedə' le' txen len
beṇə' ca' ža'alene' lo'o barcon'
besyə'əbanchgüeine' ca naquən'
gosə'əzene' beḷ zan ca'. ¹⁰Na' lecza
ca' besyə'əbane xi'iq Sebedeon'
čhopə bišə'əte Jacobən' len Juannə',
beṇə' ca' chso'on žin txen len
Simonṇə'. Nach Jeso'osən' gože'
Simonṇə': —Bito žebo'. Le' naco'
beṇə' gwxcn beḷ. Pero ṇa'a gaco'
beṇə' güe' xtižə'a, na' gono' par
niç so'ombia' beṇə' nada'.

¹¹Na' catə' besyə'əžinlene' barcw
ca' yo biž, gosə'əbejyichje'en na'
len yoguə' šinlaza'aque' nach
jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'.

**Jeso'osən' beyone' to beṇə'
che'i yizgüe' de'en nzi' lepr**

¹²Na' goquən' catə' zo
Jeso'osən' to syoda, bžin to beṇə'
čacšenchgüeine' len yizgüe' de'en

ne' lepr. Na' be'ena' catə' ble'ine' Jeso'osən' bzo xibe' laogü'e'ena', na' belgüi'ze'ene' gože'ene': —Xana', gonšguei ben par niç yeyacda'.

¹³Nach Jeso'osən' bli ne'ena' gwdane'ene' na' gože'ene': — Guacczə beyaque.

Na' le'e beyacteine' ca naquə yižgü'e' de'en che'ine'ena'. ¹⁴Na' Jeso'osən' bene' mendad ni tozə cui no no gü'e'elene' dižə' ca naquə de'en babene' len le', na' gože'ene': —Gwyej lao bχozən' niç le'ine' de que baçh beyacdo'. Na' gwnežjo'one' to bia yixə' gote' lao Diozən' ca de'en non de'e Moizezən' mendad par niç yesə'əneze beṇə' de que babeyacdo'onə'.

¹⁵Na' tža tža gwdach dižə' ca naquə miłagr ca' de'en chon Jeso'osən'. Na' beṇə' zan besə'ədopə besə'əžague' par boso'ozenague' xtižə' Jeso'osən' na' par niç beyone' con beṇə' ca' chsa'acšene ca naquə yižgü'e' de'en chse'ine'. ¹⁶Na' tšil'i güejə bechoj Jeso'osən' beyeje' latjə dašən' par jəyene' orasyonə'.

**Jeso'osən' beyone' to beṇə'
nat to part cuerp che'ena'**

¹⁷Na' goquən' to ža zo Jeso'osən' lo'o yo'o gan' zoe'ena' chsed chlo'ine' beṇə'. Na' gałə'əzə zjəchi' to çhopə beṇə' Izrael beṇə' ca' babesə'əchoj zjənzi' fariseo por ni che can' choso'osed choso'olo'ine'. Na' yebałə beṇə' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' zjəlene' lega'aque'. Beṇə' ca' ža' na' za'aque' yoguə'əloł yež gan' mbane Galilean' len Jodean', na' lecə bəle' za'aque' syoda

Jerosalennə'. Na' boso'ozenague' dižə' de'en be' Jeso'osən'. Na' yelə' guac che Xancho Diozən' gwzon len Jeso'osən' par beyone' beṇə' gü'e' ca'. ¹⁸Na' besə'əžin xonj beṇə' zjənłene' to beṇə' nat to part cuerp che'ena', zjənχoe'ene' to lao cam dao'. Na' gwsa'acłəže'e yesə'ədie' na' əžjsə'ene' lao Jeso'osən'. ¹⁹Na' tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžinłene' beṇə' gü'e'ena' gan' zo Jeso'osən'. Na' beṇə' ca' gwse'epe' yichjo'olə par boso'osaljue' na' boso'oletje'ene' len xcame'ena' niç bžine' lao Jeso'osən' gwchoł beṇə' zan ca'. ²⁰Ca naquə gocbe'i Jeso'osən' de que gwso'onłilaže'ene', gože' beṇə' gü'e'ena': —Babezilixena' xtoło'onə'.

²¹Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' beṇə' fariseo ca' gwzolao chso'one' xbab: “Benga chžia chnite'e Diozən' de'en chon cuine' ca Dioz. Notono no gaguə yezi'ixen xtołə beṇəçən' šə caguə tozə Diozən'.”

²²Jeso'osən' gocbe'ine' xbabən' de'en gwso'one'ena' nach gože' lega'aque': —iBixchen' chonłe xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olenə'?

²³Šə con yapa'ane' de que babezi'ixena' xtołe'ena', bito nezele šə napa' yelə' gwnabia' par yezi'ixena'an. Pero šə yapa'ane': “Gwyas na' gwda”, guatə'əbia' šə napa' yelə' gwnabia'anə' par gaguə can' nia'anə'. ²⁴De'e nga gona' par niç ənezele de que napa' yelə' gwnabia' lao yežlyo nga par yezi'ixena' xtołə beṇəçən', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəçh.

Nach gože' beṇə' güe'enə': —
Gwyas, beyoa' xcamo'onə' na' beyej
ližo'onə' to šao' to güen.

²⁵Na' le'e gwyasseste be'enə',
chosə'əgüiate' beṇə' ca' nitə'anə'.
Nach beyoa' xcame'enə'
gan' xoe'enə' beze'e zjəyede'
liže' cho'elaogüe'e Diozən'.

²⁶Na' yoguə'əloḷ beṇə' ca' ža'anə'
besyə'əbanene' na' gwsə'elaogüe'e
Diozən'. Na' do chžebga'aque'
gosə'əne': —Na'a bable'icho to de'e
zaquə' yebanecho.

**Jeso'osən' gwleje' Lebin' par
gwlene' disipl che' ca'**

²⁷Gwde na' beza' Jeso'osən' na'
ble'ine' to beṇə' gochixjw beṇə' le
Lebi, chi'e latjə gan' chčhixjue'enə'.
Na' Jeso'osən' gože'ene': —Da len
nada'.

²⁸Nach be'enə' le'e gwzoža'ate'
gwlejyichje' yoguə' šinlaze' na'
gwyejlene' Jeso'osən'.

²⁹Nach Lebin' bene' to lni
xen liže'enə' par Jeso'osən'. Na'
ja'ac beṇə' zan beṇə' gochixjw
ca' na' beṇə' yeziquə'əchlə na'
gosə'əbe'elene' lega'aque' cho'a
mesən' par gwsa'ogüe'. ³⁰Na' beṇə'
ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en
bzoj de'e Moizezən' na' len beṇə'
fariseo ca' gwsa'acyože' disipl che
Jeso'osən', gwse'e lega'aque': —
Malən' chonle che'ej chaole txen
len beṇə' gochixjw na' nochlə
beṇə' güen de'e mal ca' beṇə' cui
chonlento' txen.

³¹Jeso'osən' gože' lega'aque':
—Benə' cui chsa'acšene bito
chəsə'əyažjene' beṇə' güen rmech.
Beṇə' ca' chsa'acšene lega'aque'enə'
chəsə'əyažjene' beṇə' güen

rmech. ³²Nada' za'a zedəyena'
par nič beṇə' ca' zjəneze de que
zjənaque' beṇə' güen de'e mal
yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə',
pero bito zedeyena' par nič
beṇə' ca' chsa'aque' bazjənaque'
beṇə' güen yesyə'ədinjene'
xtolə'əga'aque'enə'.

**Gosə'əṇabene' Jeso'osən'
bixchen' bito gwleje' tgüejə
cui əse'ej əsa'ogüe'**

³³Nach yebaḷ beṇə' gwse'ene': —
Zan las neto' disipl che Juannə' na'
lecə ca' disipl che beṇə' fariseo ca'
chzoto' sin cui che'ej chaoto' par
cho'ela'oto' Diozən' na' chonczəto'
orasyon. Pero na' disipl chio' ca'
chse'ej chsa'ogüe'. ¿Bixchen' ža?

³⁴Nach gož Jeso'osən' lega'aque':
—Catə' chac to yelə' gošagna' beṇə'
migw che be'enə' chšagna'anə'
chse'ej chsa'ogüe'. Na' ca'acən'
naquən len nada' na' len disipl chia'
ca', chse'ej chsa'ogüe' lao ne'e zoa'
len lega'aque'. ³⁵Catə'əchən' əžin ža
yesə'əche'əxaxj beṇə' contr chia' ca'
nada', cana'achən' əchoj catə' bito
əse'ej əsa'o disipl chia' ca'.

Jeso'osən' gwne' ca' bsaquə'əlebe
cuine' ca beṇə' gošagna', na' disipl
che' ca' ca beṇə' migw che beṇə'
gošagna'anə'.

³⁶Na' gozo'elene' lega'aque' to
jempl par nič gwsa'acbe'ine' de
que bito gaquə yesə'ənaogüe'
costombr gol chega'aque' na'
yesə'ənaotie' de'en chsed chlo'ine'.
Gože' lega'aque': —Notono beṇə'
zo beṇə' chcheze'e xa cobe'en na'
yode'en xa gole'enə'. Šə gone' ca'
la' gwxiṇje' xa cobe' na'anə' na' xa
gole'en bito gaquən lebe len pedas

xa cobe'enə'. ³⁷Na' leczə ca' notono zo beṇə' chgue'e bino cobən' lo'o yid golə. Šə gone' ca' ža, bino cobən' əchezə'ən yid golən' na' laljə binon' na' cuiayi' yidən'. ³⁸Cle la' cheyalə' que'e bino cobən' lo'o yid cobə. ³⁹Na' ca naquə beṇə' bačh yo'olaogü'e' che'eje' bino golən' bito yene'ene' ye'eje' bino cobən', čhedə' əṇe': "Bino golən' naquəchən güen." Lezczə can' naquən len beṇə' bačh yo'o yichje' costombr gol che'enə', bito yene'ene' gwzenague' che de'e cobən'.

**Ža dezcanz bosolechj disipl
ca' trigon' par gwsa'ogü'e'en**

6 Na' gozaquən to ža dezcanz Jeso'osən' gwdie' len disipl che' ca' gan' nyaž trigon'. Nach disipl che' ca' gosə'əlechje' trigon', na' gosə'əxobe'en, na' gwsa'ogü'e'en. ²Nach besə'əle'i balə beṇə' fariseo ca' can' gwso'on disipl ca' na' gwse'e lega'aque': —İBixčhen' chonle de'en bito de lsens goncho ža dezcanzən'?

³Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —İEcabi za'alazə'əle de'en bablable can' ben de'e Rei Dabin' catə' le' na' beṇə' ljujeje' ca' gosə'ədone'?

⁴Gwyeje' lo'o yo'odao' əblaonə' na' gwxi'e yetxtil de'en bazjəncua' bəxoz ca' par Diozən', na' gwdaogü'e'en len beṇə' ljujeje' ca' la'anə'əczə cui zjənaque' bəxoz. Na' yetxtilən' cui de lsens par gao con to beṇə' len, letg bəxoz ca' chac əsa'ogü'e'en.

⁵Na' lezczə gwna Jeso'osən': — Naquən lao na'a əṇia' bin' naquən güen goncho ža dezcanzən', nada' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇə'čh.

Beyaque to beṇə' mbižə šla'a ne'en

⁶Na' yeto ža dezcanz gozeje' lo'o yo'oda'onə' na' bsed blo'ine' beṇə' ca' ža'anə'. Na' entr beṇə' ca' ža'anə' len to beṇə' bambižə ne'e ličan'. ⁷Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' beṇə' fariseo ca' nite'e na' chosə'əgüiateze' Jeso'osən', chəsə'əbeze' šə goyone' be'enə' ža dezcanzən' par ničh əsa'ogü'e' xya contr le'. ⁸Na' gocbe'i Jeso'osən' xbab čhega'aque'enə' na' gože' ben' mbižə ne'inə': —Da ngalə.

Nach bgüiguə' be'enə' gwzeche' laogü'e'enə'. ⁹Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Le'e gonšc xbab chelen' naquən' na lein'. İEnan goncho de'e güen ža dezcanzən', o šə nan goncho de'e mal? İEnan goncho par ničh cui sa'at beṇə' o šə nan goncho par ničh sa'ate'?

¹⁰Jeso'osən' bgüie' yogue'e nach gože' be'enə': —Bli na'onə'.

Nach bli na' be'enə', na' beyaquen.

¹¹Na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beṇə' fariseo ca' lechguale besə'əže'e, na' gwzoloa bosə'oxi'e entr lega'aque' naclə so'one' len Jeso'osən'.

**Jeso'osən' gwleje' šižin
beṇə' bsi'e apostol**

¹²Na' to ža gozej Jeso'osən' lao ya'an jene' orasyon. Na' bedo yel bene' orasyon lao Diozən'. ¹³Na' catə' gwye'eni'inə' bolgüiže' disipl ca' par gosə'əbigue'e gan' zoe'enə' nach gwleje' šižine' na' əbsi'e lega'aque' apostol. ¹⁴Na' beṇə' quingan' gwleje': Simon ben' bsi'e Bed, na' Ndres beṇə' bišə' Bedən',

na' Jacob, na' Juan, na' Lip, na' Bartolome, ¹⁵na' Matio, na' Tomas, na' Jacob xi'in Alfeo, na' Simon Selote, ¹⁶na' Jodas xi'in Jacob, nach Jod Iscariot ben' əbdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' contr ca'.

**Jeso'osən' bzejni'ine'
beṇə' dao' beṇə' zil**

¹⁷Na' beyetje' ya'anə' len lega'aque' na' gwzeche' gan' naquə lašə' len disipl che' ca'. Na' leczə nitə' beṇə' zan beṇə' za'ac doxen Jodean', do Jerosalennə' na' do gan' mbane Tiro na' Sidon. Na' Tiron' len Sidonnə' zjəchi'in cho'a nisdə'onə'. Na' entr beṇə' ca' nitə' choso'ozenag xtižə' Jeso'osən' zjəlen balə beṇə' chse'i yižgüe', na' Jeso'osən' beyone' lega'aque'. ¹⁸Na' beṇə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' yichjla'aždaoga'aque'enə' Jeso'osən' bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaze'. ¹⁹Na' yoguə' beṇə' besə'əyiljlažə'le naclə so'one' par niç yesə'əlapə' na'aga'aquen' le' chedə' len yelə' guac che'enə' chone' par chega'a yižgüe' de'en chse'i to toga'aque'.

**Non' zo mbalaz na' non'
cui zo mbalaz**

²⁰Na' Jeso'osən' gwliis laogüe'enə' bgüie' disipl che' ca' na' gože' lega'aque': —Mbalaz zo le'e beṇə' yašə' chedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e.

²¹Mbalaz so le'e chdonle na'a, chedə' gwžin ža catə' cuich tonle.

Na' mbalaz so le'e chbežle na'a, chedə' Diozən' gone' par niç yebeile.

²²Nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇə'ch. Na' mbalaz sole šə

por ni che de'en chonlilažə'əle nada' chəsə'əgue'i beṇə' le'e, na' šə chesyə'əbeje' le'e lo'o yo'odao' chega'aque'enə', na' šə choso'ožia choso'onite'e le'e, na' šə chəsə'əne' de que nacle beṇə' mal. ²³Leyebeichgüei catə'an chac de'e quinga, na' le'e so mbalaz, chedə' Diozən' gone' par niç gaquə'chgua de'e güen chele catə' yežinle gan' zoe'enə'. Can' chso'onene' le'e ca'aczən' gwsə'one de'e xaxta'oga'aque'enə' de'e profet ca' gwsə'e xtižə' Diozən' cana'.

²⁴Pero probchguazə le'e beṇə' gwni'a. Chac güen chele na'a, pero caguə par zejlicanen' gaquə güen chele.

²⁵Probchguazə le'e dechgua de'e chaole na'a. Gwžin ža catə' cuich bi gatə' chele.

Probchguazə le'e zole legr na'a. Gwžin ža catə' yegüine'ele na' cuežyašə'əle.

²⁶Probchguazə le'e chso'elao' yoguə'əlo' beṇə' le'e. Ca'aczən' gwsə'elao' de'e xaxta'oga'aquen' profet goxoayag ca'.

**Cheya'ə gaquecho che
beṇə' contr checho**

²⁷Pero le'e chzenagle chia', le'e gague che beṇə' contr chele ca', le'e gontezə le'e gon de'e güen len beṇə' ca' chəsə'əgue'i le'e. ²⁸Le'e nabezə le'e nab par niç beṇə' ca' chso'on contr le'e nite'e mbalaz. Le'e so le'e gon orasyon par beṇə' ca' choso'ožia le'e xyə'chol. ²⁹Šə to beṇə' tie' xaguə'əlen' šla'a, le'e güe'e de'en yešla'a. Šə to beṇə' əque'e xadon chelen' la fuers, legüe' latjə chine' len xcamislen'. ³⁰Notə'ətezə beṇə'

bi nabene' le'e, gwnežjwlene'en. Šə to beṇə' əque'e bitə'ətezə de'en de chele, bito yeṇablen. ³¹Con yoguə' de'e güen de'e chene'ele so'on beṇəçhən' len le'e, con ca'atezəczən' cheyaḷə' gonḷe len lega'aque'.

³²Šə porzə chaquele che beṇə' ca' chsa'aque chele, ¿bixa yejlaotgualen'? Le'egatezə ca' chso'on beṇə' güen de'e mal ca', chsa'aque' che beṇə' ca' chsa'aque chega'aque'. ³³Le'eczə šə chonḷe de'e güen porzə len beṇə' ca' chso'on de'e güen len le'e, ¿bixa yejlaotgualen'? Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e mal ca'.

³⁴Šə porzə chbejle bi de'en chbejle len beṇə' sole lez yesyə'əyone'en le'e, ¿bixa yejlaotgualen'?

Le'egatezə can' chso'on beṇə' güen de'e malən', chesə'əbeje' bi de'en chesə'əbeje' ljuēžjga'aque' na' nite'e lez yesyə'ənežjue'en. ³⁵Pero na' le'e ža, le'e so le'e gaque che beṇə' contr chele ca', na' le'e so le'e gon de'e güen. Na' le'e so le'e cuej bi de'en cuejle beṇə' na' bito sole lez yesyə'əyone'en. Šə gonḷe ca', gwlo'ele de que nacle xi'in Dioz ben' naquə le'eze laogüe beṇə' blaο, na' Diozən' gone' le'e yelə' bala'an xen. Le'enə' naque' gaçjwlažə' len beṇə' ca' cui chso'e yelə' choçwlen che' na' yeziquə'əchlə beṇə' güen de'e mal ca'. ³⁶Cheyaḷə' yeyašə' yeži'ilažə'əle ljuēžj beṇəçhle ca Xachon' ben' zo yoban' cheyašə' cheži'ilaže'e yoguə' beṇəçhən'.

**Bito cheyaḷə' ṇacho che
beṇə' de que zjənapə' doḷə'**

³⁷Bito gonḷe xbab de que zaquə'əle par çhoglaolen che beṇə'

de que zjənapə' doḷə'. Šə çhoglaolen che beṇə' de que zjənapə' doḷə', le'egatezə ca' Diozən' çhoglaogüe'en chele de que naple doḷə'. Na' bito bi yosbague'ele beṇə' de que zjənapə' doḷə' par niç Diozən' bito bi yosbague'ene' le'e de que naple doḷə'. Le'e so le'e yezi'ixen che beṇə' par niç Diozən' yezi'ixene' chele. ³⁸Le'e so le'e gwnežjo beṇə' šə bi de'en chəsə'əyažjene'. Can' chso'on baḷə beṇə' lechguale naḷe'e choso'ochixə' bi de'en chso'ote'e, chosə'əçhiše'e lao medid chega'aque'en na' choso'osi'inse'en na' chso'one' xte ca chezoya'an, ca'aczən' cheyaḷə' gonḷe gwnežjwle bi de'en chəsə'əyažje beṇə' par niç le'eczə ca' gon Diozən' len le'e.

³⁹Nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' ža'anə' yeto jempl. Na' bsaquə'əlebene' beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' ca beṇə' lçhol çhedə' bito gwse'ejni'ine' de'en naquə de'e li na' de'e na'anə' bito goquə yoso'osed yoso'olo'ine'en beṇə' yoblə. Na' gwne': —¿Eguaquə to beṇə' lçhol cue'e nez yeto beṇə' lçholən'? Bito gaque'. Nezecho de que txen žjəsə'əbixə' to lo'o yech.

⁴⁰Šə to beṇə' chsedə' len to maestr, bito ṇacho guaquə əgwsedene' maestrən'. Na' la'anə'əczə šə ben' chsed ta' yichje' yoguə'əḷə de'en əgwlo'i maestrən' le', bito gaque' beṇə' si'inch ca maestrən', sino cachoçəczə gaque'.

⁴¹Chle'ile güe' dao' de'en žia çožə' beṇə' ljuēžjle na' cabi chele'ile güe' xen de'en žia çožə'əlen'. ⁴²Che' beṇə' ljuēžjle: “Be' latjə gona' rmech güe' daon' de'en žia çožo'o”,

na' bito chonle rmech güe' xen de'en žia cožə'əlen'. Beṇə' goxoayag le'e, zgua'atec le'e gon rmech güe' xennə' de'en žia cožə'əlen' na' techlə ənezele bi rmechən' chyažjele par gonle rmech güe' daon' de'en žia cožə' beṇə' ljuējjenl'.

De'en choncho chlo'in bin' yo'o lo'o yichjla'ažda'ochon'

⁴³Bito nacho de que to yag frot güen chbian frot de'e cui naquə güen, na' nic ənacho de que yag frot de'en cui naquə güen chbian frot güen. ⁴⁴Segon can' naquə frot de'en chbia to to yaguən' nezecho bi clas yaguən'. Yag yešə' bito chbian yixgüion', nic yag bisga' chbian obas. ⁴⁵To beṇə' la'aždao' xi'ilažə' chone' de'e güen, chedə' la' can' nan lo'o yichjla'ažda'ogüe' nan' chone'. Na' ben' chon de'e mal chone' ca' chedə' chzenague' che la'ažda'omale'enə'. Na' yoguə'əte dižə' de'en chchoj cho'achon' la' lo'o yichjla'ažda'ocho na'anə' za'an.

Chopə beṇə', na' yo'o de'en gwso'on to toe'

⁴⁶¿Bixchen' che'ele nada' "Xana'", na' cui chonle can' nona' mendadən'? ⁴⁷Na'a nia' le'e can' gwxaquə'əlebe yoguə' non' nao nada' na' chzenague' xtiža'anə' na' chone' can' nona' mendadən'. ⁴⁸Gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' ben yo'o. Na' gwche'ene' zitjw gwleque' lan yo'onə' de'en naquə de'e gual. Na' catə' bchojchgua yaonə', gwyechjən liže'enə' na' bito bebixən cuiayi'in, chedə' gwzo chechchguan. ⁴⁹Na' yoguə' non' cui chzenague' che xtiža'anə' gwxaquə'əlebene' ca

yeto beṇə' ben yo'o. Con bene'en lao yo na'azə sin cui bi lanei gwleque'. Na' catə' bchojchgua yaonə' gwyechjən liže'enə', na' bebixən gwžiyai'iteczən.

Jeso'osən' beyone' xmos to capitan

7 Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə'n len beṇə' ca', beyeje' Capernaunnə'. ²Na' zo to capitan beṇə' bito naque' beṇə' Izrael, na' zo to xmose' chacšenchgüeine' na' yelezə gate'. Na' capitannə' chacchgüeine' che'. ³Na' catə' bene capitannə' dižə' che Jeso'osən', bsele'e balə beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' par jse'etə'əyoine' Jeso'osən' šeje' liže'enə' par yeyone' xmosen'. ⁴Nach catə' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' gwsa'atə'əyoine' le' gaquəlene' capitannə', na' gwse'e Jeso'osən': —Naque' to beṇə' zaque'e par gaquəleno'one', ⁵chedə' chaquene' che chio'o beṇə' Izrael. Na' le' bene' yo'odao' cheto' nga len xmeche'.

⁶Nach gwyej Jeso'osən' len lega'aque'. Pero ze'e yesə'əžine' liže'enə' catə' bselə' capitannə' balə beṇə' migw che'enə' lao Jeso'osən', na' gwse'ene': —Capitannə' ne' de que bito gonzi'ilažə'o yido' liže'enə', chedə' la' nezene' de que bito zaque'e par šo'o liže'enə'. ⁷De'e na'anə' bito beyaxjene' denabene' le' gaquəleno'one'. Con chene'ene' gonšgo' mendadən' na' yeyaque xmose'enə'. ⁸Capitannə' ne' de que zoe' xni'a rein', pero lecə nitə' soldad che' ca' xni'enə'. Na' catə' che'e toe': "Gwyej", na' cheje', na' catə' che'e yetoe': "Da", na' chide'.

Na' catà' che'e xmosen': "De'e nga gono'", na' chone'en. Na' ñezene' de que con ənao' yeyaque xmoselenə' na' yeyaque'ne'.

⁹Na' Jeso'osən' catà' benene' dižə' de'en əgwse' beṇə' migw che capitannə' lē', bebanene' na' beyechje' gože' beṇə' ca' zjəsə'ənao lē': —Echnia' le'e, bitonə' želda' beṇə' gonlilažə' nada' ca chonlilažə' capitannə' nada'. Ni to beṇə' Izrael cui chonlilažə' nada' ca benga.

¹⁰Nach jəya'ac beṇə' ca' bselə' capitannə', na' catà' besyə'əžine' liže'lenə' babeyaque xmoselenə'.

**Jeso'osən' bosbane' xi'in
to no'olə gozebə**

¹¹Na' gwyey Jeso'osən' to syoda de'en nzi' Nain, nžague' disipl che' ca' na' zan beṇə' yoblə. ¹²Bazja'aque' galə'əzə par yesə'əžine' cho'a puert che syodan', na' lei chəsə'əchoj xonj beṇə' cho'a puertən' zjənlene' to beṇə' guat. Na' ben' gotən' naque' beṇə' tlišə', na' xne'en naque' beṇə' gozebə. Na' beṇə' zan beṇə' lao' syodan' zjənžague' xna' beṇə' guatən'.

¹³Na' catà' ble'i Xancho' no'olən', beyaše'ene' lē', nach gože'ene': — Bito cuežo'.

¹⁴Nach zde' na' jtane' yagant gan' xoa beṇə' guatən', na' beṇə' ca' zjənlen lē'lenə' gosə'əbeze'. Nach gože' beṇə' guatən': —Beṇə' güego', beyas.

¹⁵Nach beṇə' guatən' beyase' gwchi'e na' gwzolao chene'. Na' Jeso'osən' beyone' lē' lao na' xne'lenə'. ¹⁶Na' yoguə' beṇə' ca' besə'əžebe' nach gwsə'elaogüe'e Diozən' chəsə'əne': —Babla' to

profet əblao gan' nga zocho na'a. Na' Diozən' bagocwlene' chio'o naccho ñasyon che'lenə'.

¹⁷Na' ca naquə de'en ben Jeso'osən' gosə' gwłaljə dižə' che'lenə' doxen Jodean' na' yež ca' de'en zjənyechj zjəmbi'i galə'əzə.

**Juannə' bsele'e čhopə disipl
che' gan' zo Jeso'osən'**

¹⁸Nach disipl che Juannə' jəsyə'eye'elene' lē' dižə' yoguə' ca naquə de'e ca' chon Jeso'osən'.

¹⁹Nach gox Juannə' čhopə disipl che' ca' nach gože' lega'aque': — Lē'e žja'ac gan' zo Jeso'osən' na' ye'elene': "¿Elen' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'?"

²⁰Nach disipl ca' catà' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' gwse'elene': — Juan ben' chčhoa beṇə' nis bsele'e neto' laogo' nga par əṇabeto' le' šə len' ben' naquən əselə' Diozən' o šə soto' lez yidə beṇə' yoblən'.

²¹Lao or na'atezə žlac ñe'e nitə' disipl che Juannə', Jeso'osən' beyone' beṇə' zan beṇə' ca' chsa'acšene na' beṇə' chse'i yižgüe' gual. Leczə bebeje' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'azdao' beṇə', na' bene' par nič besyə'əle'i beṇə' lčhol. ²²Nach Jeso'osən' boži'e xtižə' beṇə' ca' bselə' Juannə' laogüe'lenə' gože' lega'aque': —Lē'e žjəya'ac na' lē'e žjəyeyəž Juannə' doxen de'e ca' bable'ile na' de'e ca' babenele. Bable'ile chona' par nič bałə beṇə' lčhol chesyə'əle'ine', na' bałə beṇə' coj chesyə'əde', na' yebałə beṇə' cuež chesyə'əyene', na' leczə bałə beṇə' gwse'i yižgüe' de'en ne' lepr babesyə'əyaquene'.

Bable'ile bosbana' balə beṇə' guat na' babenele cho'a dižə' güen dižə' cobə chia'anə' len beṇə' yašə' ca'.
 23 Mbalaz zo beṇə' chejle'e de que Diozən' bsele'e nada'.

24 Na' catə' besyə'əsa'ac disipl che Juannə' nach Jeso'osən' be'elene' beṇə' ca' zjəndobən' xtižə' Juannə', gože' lega'aque': —¿Nacxa naquə ben' jəle'itgüeiczele latjə dašən'? ¿Ešayečə šayen chaque'? Bito.

25 ¿Nacxan' goque' catə' jəle'ilene'? ¿Enyaze' lachə' šao'? ¿əšə bito? la' beṇə' ca' zjənyaz lachə' šao' nite'e yo'o güenchgua ca no liž rei, na' bito bi chesə'əyažjene' par yesə'əchoje' ližga'aque'enə'.

26 ¿Noxan' jəle'ilen' ža? ¿Eto profet ben' cho'e xtižə' Diozən'? De'e li naque' to profet. Pero əchnia' le'e caguə con to profetən'. 27 Che bengan' nyojən le'e Xtižə' Diozən' nan:

Nada' Dioz əselə'a to beṇə' cuialaogüe' güe'e xtižə'onə', par nič nıtə' beṇə' probnid par əso'elaogüe'e le' catə'an yido'.

28 Echnia' le'e, notono beṇəč nē'e so beṇə' naquəč beṇə' blaoch ca Juannə'. Na' notə'ətezəchlə beṇə' güe'e latjə nabia' Diozən' le', la'anə'əczə bito naque' beṇə' blao gwžin ža catə' šejni'ichene' chia' clezə ca Juannə'.

29 Na' balə beṇə' gočhixjw ca' na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bchoa Juannə' nis, gwsa'acbe'ine' de que de'e li zjənaque' beṇə' mal lao Diozən' catə' gwse'enene' dižə' de'en be' Juannə' len lega'aque'.

30 Pero na' beṇə' fariseo ca' na'

beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwsə'onczə yichjlaogə'aque' cui besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' can' gone'e Diozən' na' bito bchoa Juannə' lega'aque' nis.

31 Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —¿Nac əgwsaquə'əlebetgüeida' le'e mbanle nā'a? na' ¿nac nacle?

32 Egwsaquə'əlebeda' le'e ca bidao' chedə' cuiczə bi de žleb chele. Ca naquə bidao' ca' catə' nitə'əbo' do gan' chac ya'a chse' ljuežjga'acbo': “Bento' legr, bito gwyo'olažə'əle, na' babento' bgüine bgüež, peor.” 33 Juan ben' chchoa beṇə' nis bide' laole nga. Bito güe'ej gwdaošaogüe'e can' chse'ej chsa'o beṇə' yoblə, na' nic güe'ėje' bino. Nach gwnale che': “Yo'o yaz de'e xi'onə' yichjla'aždaogüe'enə'.” 34 Na' nada' ža, Diozən' bsele'e nada' golja' beṇəč, na' chle'ile che'ej chaogua' can' che'ej chaole, na' nale chia' de que naca' beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo. Na' leczə nale de que naca' migw che beṇə' gočhixjw ca' na' migw che yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'on de'e mal. 35 Pero na' Diozən' chone' par nič beṇə' ca' choso'ozenag che' chso'one' ca nacbia' de que le' naque' le'ezelaogüe beṇə' sin'.

**Jeso'osən' gwyeye' liž
 Simon beṇə' fariseo**

36 To beṇə' fariseo bene' combid Jeso'osən' šeje' ližə'enə' par əsa'ogüe'. Na' bžin Jeso'osən' liž be'enə' na' gwchi'e cho'a mesən'.

37 Na' to no'olə beṇə' güen de'e mal beṇə' lao' syodan' gwņezene' de que Jeso'osən' əžine' liž be'enə'.

Na' Jeso'osən' len beṇə' ca' yelā' banite'e cho'a mesən' par əsa'ogüē' catə' bgüiguə' no'olən' cuit Jeso'osən' noxe'e to lmet de yej de'e yožə to set de'e zaque'e de'e chlā' zix. ³⁸Na' no'olən' jəbigue'e galə'əzə xni'a Jeso'osən', na' gwcheže'. Nis əxchež che'enə' bžonən ni'a Jeso'osən' na' bgüisən. Na' bxie' ni'enə' len yišə' yichje'enə', na' bnop'e'en, na' gwdebe'en set zixən'. ³⁹Na' beṇə' fariseon' ben' ben Jeso'osən' combid, catə' ble'ine' can' chon no'olən', na' goquene': —Žalə' be'enga naque' profet, guacbe'ine' de que no'olə nga naque' beṇə' güen de'e mal.

⁴⁰Nach Jeso'osən' gože'ene': — Simon, de to de'e che'enda' ənia' le'.

Nach Simonṇə' gože' Jeso'osən': —Gwnan Maestr.

⁴¹Jeso'osən' gože'ene': —Gwzo to beṇə', na' gwnitə' čhopə beṇə' gwsa'ale'e xmeche'. Toe' gole'e gueyā' gueyoa mech de'en ne' denario, na' ben' yeto gole'e šiyon denario. ⁴²Na' čhopte beṇə' ca' ni toe' cui de čhega'aque' par yesyə'əyixjue' xyan', na' ben' gwlej mechən' bnitlaogüe' de'en chsa'ale'e che'enə'. Gwnaśc nada', ĩnoe' entr beṇə' ca' čhopə gwsa'aquechene' che'?

⁴³Nach Simonṇə' gože'ene': — Šəquə ben' əbnitlaogüe' xya čhein' de'e xench.

Jeso'osən' gože'ene': —De'e li can' bagwna'onə'.

⁴⁴Nach gwyechje' bgüie' no'olən' na' gože' Simonṇə': —İEchle'ido' no'olə nga? Nada' bagwyo'a ližo' nga, na' bito beṇo' nis čhib ni'a, pero no'olə nga bagwdibe' ni'anə'

len nis əxchež che'enə', na' bxi'en len yišə' yichje'enə'. ⁴⁵Bito bnopo'o nada', pero na' no'olə nga dezd bla'atia' nga chnope'e ni'anə'.

⁴⁶Bito gwdebo' set yichja'anə', pero no'olə nga bagwdebe' set zixən' ni'anə'. ⁴⁷Na' əchnia' le', xtole'enə' gwsa'aquən de'e zan, pero babezi'ixena' che'. De'e na'anə' chacchgüeine' chia'. Ben' bito əžinlažə' xtole'enə' ca xtole' no'olə nga, catə' yezi'ixena' che' bito gactequene' chia'.

⁴⁸Nach gože' no'olən': — Babezi'ixena' xtole'onə'.

⁴⁹Nach beṇə' ca' chsa'o len Jeso'osən' txen lao mesən' gwzoloa chse' ljuežje': —İNoxa benga chaclizene' de que le'enə' chezi'ixene' dole'?

⁵⁰Nach gož Jeso'osən': —De'en chonlilažo'o nada' babezi'ixena' čhio'. Beyej to šao' to güen.

No'ol ca' gwsa'aclen Jeso'osən'

8 Na' techlə gwyej Jeso'osən' to to syoda na' to to yež de'en zjənyechj zjəmbi'i Galilean', na' jtixjui'e dižə' güen dižə' cobə de que Diozən' ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Na' zja'aclen beṇə' šižin ca' le', beṇə' ca' zjənzi' apostol. ²Nach xonj no'olə leczə zja'aclene' Jeso'osən', beṇə' ca' babeyone'. Bale' babebeje' de'e xio' de'en zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždaoga'aque'enə', na' yebale' babeyone' lega'aque' catə' gwsa'acšenene'. Na' entr no'ol ca' len ben' le Maria beṇə' Magdala, bebej Jeso'osən' gažə de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždaogüe'enə'. ³Nach leczə len ben' le Xguan, xo'olə Chosa. Na' Chosan' yo'o lao

ne'e chape' liž Erodan' na' yežlyo che' ca'. Na' leczə len ben' le San gwejlene' Jeso'osən', na' yezan beṇə' yeziquə'əchlə. Na' no'ol ca' bos'oçhine' bitə'ətezə de'en gotə' čhega'aque' par bosə'ənežjue' de'en byažje Jeso'osən' len disipl che' ca'.

Jempl che beṇə' gozən'

⁴Na' beṇə' zan besə'ədope' gan' zo Jeso'osən' beṇə' za'ac to to syoda ca'. Na' be'e to jempl bzejni'ine' lega'aque' can' gwxaquə'əlebe xtižə' Diozən'. Gwne': ⁵—To beṇə' gwze'e zde' güen trigw. Na' lao chose' trigon' baḷən jəsə'əchazən cho'a nez, na' bos'o'olej bos'o'ošoşj beṇə' len, na' bia žia xile'e bia chaş le'e yoban' gwsa'ob len.

⁶Na' baḷən jəsə'əchazən ga naquə lao yej, na' catə' bla'aquənnə' gosə'əbižən čhedə' caguə bi gopə' denə'. ⁷Na' yebaḷən besə'əgo'oṇən lao yo ga nçhiçə xsa yeşə' na' bla'aquən txen na' bos'o'olə'əlag yag yeşə' ca' lega'aquən. ⁸Na' yebaḷən besə'əgo'oṇən lao yo šao' na' bla'aquən na' gosə'əbian to gueyoa güeja.

Na' beyož be'e dižə' quinga gwne' zizjo gwne': —Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag.

Jeso'osən' gože' disipl che' ca' bixchen' bzejni'ine' beṇə' len jempl

⁹Nach disipl che' ca' gosə'əṇabene' le' bi zeje jemplan' de'en be'enə'.

¹⁰Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Diozən' chone' par niç le'e ənezele de'en cui no gwneze antslə de que ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latja. Pero beṇə' yeziquə'əchlə cho'elenga'aca'ane' jempl čhedə'

bito chse'ejle'e chia'. Chona' ca' par niç yesə'əle'ine' de'en chona' na' bito sa'acbe'ine' bi zejen, na' par niç əse'enene' xtižə'anə' na' cui se'ejni'ine'en.

Jeso'osən' bzejni'ine' bi zeje jempl che beṇə' güen trigon'

¹¹Na' ca naquə jempl nga zejen quinga: Ca de'en byažən' naquən xtižə' Diozən'. ¹²De'en jəsə'əchaz cho'a nezən' zejen ca beṇə' ca' chse'ene xtižə' Diozən' pero na' le'e chžinte gwxiye'enə' chebejan xtižə' Diozən' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' par niç cui so'onlilaže'ene' na' cui yesyə'əchoje' xni'a de'e malən'.

¹³Na' de'e ca' besə'əgo'oṇ gan' naquə lao yej gwxaquə'əleben ca beṇə' ca' chəsyə'əbei choso'ozenag xtižə' Diozən'. Pero zjənaque' ca to de'e cui bi loi chon, šložga chse'ejle'e che xtižə' Diozən'. Na' catə' chac bi de'e mal čhega'aque' le'e chəsə'əbejyichjte'en cuich choso'ozenague' çhei. ¹⁴Na' de'e ca' besə'əgo'oṇən lao yo ga nçhiçə xsa yeşə' zejen ca beṇə' ca' bazjənenene' xtižə' Diozən'. Pero lao zjəmbanga'aque' chesyə'əlaḷ chesyə'əžejene', na' chse'enene' yesə'əni'e, na' chəsə'əde' legr. Na' de'e quinga chso'one'enə' choso'olə'əṇ xtižə' Diozən' de'en bayo'o yichjla'aždaoga'aque'enə', na' de'e na'anə' cui chso'onlilaže'ene' can' cheyalə'. ¹⁵Na' de'e ca' besə'əgo'oṇən lao yo ša'onə' zejen ca beṇə' la'aždao' güen ca' catə'ən chse'enene' xtižə' Diozən' chəsə'əzi'en chso'onen čhega'aque'. Na' chso'onlilaže'ene' na' chesə'əgo'o chesə'əçhejlaže'e len bitə'ətezə de'en

chac chega'aque' par chso'one' can' chene'e Diozān'.

**Bitobi ngašə' de'e nacho
cui no yene le'i**

¹⁶Na' Jeso'osən' bsaquə'əlebene' de'en bsd əblo'ine'enə' ca to yi', gwne': —Notono no gualə' to yi' na' gwdose'en to žomə na' nic no gwcuasə'ən xan xcamei. Syempr chde'e yi'ina' le'e ze'e par nič əgwse'eni'in len yoguə' beṇə' so'o lo'o cuartən'. ¹⁷Guaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əlo' de'en ngašə' nā'a, gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əlo' de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i beṇə' len.”

¹⁸De'e na'anə' le'e co'o yichjle de'en chnia' le'e, chedə' la' šə chzenagle xtižə'anə' əgwzejni'ichda' le'e. Pero na' šə bito chzenagle chei, de'e daon' banezele ganlažə'əlen.

**Xna' Jeso'osən' na' biše'e
ca' besə'əžine' gan' zoe'**

¹⁹Na' xna' Jeso'osən' len beṇə' biše'e ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' gwsa'aclače'e yesə'ədie' pero tant beṇə' zan ža' caguə goquə yesə'əžine' gan' zoe'enə'. ²⁰Na' gwnitə' beṇə' gwse'e Jeso'osən': —Xna'on len beṇə' bišo'o ca' zjəzeche' na'ate, na' chse'lenene' əso'elene' le' dižə'.

²¹Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozān' na' chso'one' can' nan, lenczəga'aque'enə' zjənaque' xna'a na' biša'a.

**Jeso'osən' bcueze' be'
bdon' lao nisdə'onə'**

²²Na' gozac to ža Jeso'osən' gwyo'e to lo'o barcw len disipl

che' ca', na' gože' lega'aque': —Ełaguə'əcho yešlā'alə nisdə'onə'.

Nach boso'ose'e barcon'. ²³Lao zda barcon' gwtas Jeso'osən'. Na' gwzoloa gwyechj to be' gual lao nisdə'onə' na' barcon' gwzoloa gwyožən nisən' na' besə'əxožene' yesə'əbiayi'e. ²⁴Nach bosyo'osbane' Jeso'osən' gwse'ene': —iMaestr! iMaestr! iBač chbiayi'icho!

Nach catə' gwyase' ne'e chas chatə' nisdə'onə' na' gwdi'e'en len be'enə', na' le'e gosə'əbe'ežiten.

²⁵Na' gože' lega'aque': —Cheyalə' šejle'echle chia'.

Nach lega'aque' besə'əžebe' na' besyə'əbanene' na' gwse' ljuēžje': —Bitolja naquə bengə con to beṇəchzə, la' žnacxa gon to beṇəch par yebecžie' be' gualən' len nisdə'onə'.

To beṇə' Gadara yo'o yaze' de'e xio'

²⁶Na' besə'əžine' laž beṇə' Gadara ca', to yež de'e chi' delant Galilean' əłaguə'əcho nisdə'onə'. ²⁷Na' catə' bechoj Jeso'osən' lo'o barcon', to beṇə' lao' syodan' jəšague' le', beṇə' bagwža yo'o yaz de'e xio' ca' yichjla'aždaogüe'en. Na' chde' con cui bi bi xe' chazəche', na' bitoch zoe' yo'o, con bazoe' do capsant. ²⁸⁻²⁹Na' beṇə' gwlaž che' ca' boso'ocheje' ni'a ne'e ca gden na' gwsa'ape'ene', pero zan las de'e xio' ca' gwso'onən ca bzoxt btine' gdenṇə' na' leczə gwso'onən ca gwyēje' gan' cui no beṇə' zjənla'. Na' be'enə' catə' ble'ine' Jeso'osən' na' bzo xibe' laogüe'enə' na' de'e xio' ca' boso'ogosya'an le', zižjo gosə'ənan: —Partlə le', partlə neto', Jeso'os. Naco' Xi'in Dioz

ben' naquə l'e'ezelaogüe beṇə'
blao. Chatə'əyoito' le' cui əgw̃chi'
əgwsaco'o neto'.

De'e xio' ca' gosə'anān ca'
chedə' Jeso'osən' bene' mendad
yesyə'əchojən lo'o yichjla'aždao'
be'enə'. ³⁰Nach Jeso'osən'
gožga'aquēn': —¿Bi lele?

Na' gosə'anān: —Legion leto'.

Gosə'anān ca' chedə' zanən
gwsə'on yichjla'aždao' be'en'.
³¹Na' de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoine
Jeso'osən' cui gone' ca'
žjəsyə'ədəbən lo'o yech gabilən'.
³²Na' to ya'a de'e zo galə'əzə
čaš beṇə' choso'oye' coš zan.
Nach de'e xio' ca' gwsa'atə'əyoine
le' par güe'le latjə žjəsyə'əžo'on
yichjla'aždao' coš ca'. Na' Jeso'osən'
be'e latjə. ³³Nach besyə'əchoj de'e
xio' ca' yichjla'aždao' be'enə' na'
jəsyə'əžo'on yichjla'aždao' coš ca'.
Na' besyə'ədinses coš ca' le'e ya'anə'
na' jesyə'əxopəb lo'o nisda'onə', na'
gwsa'atəb gwse'ejəb nisən'.

³⁴Na' beṇə' ca' choso'oye coš ca'
besə'əle'ine' de'en bagoquən' na'
de'en besə'əžebchgüe' besa'acdoe'
nach jesyə'ədixjue'ine' beṇə' lao'
syodan', na' beṇə' nitə' do yoba
can' bagoquən'. ³⁵Na' beṇə' ca'
catə' gwse'lenene' xtizə' beṇə' goye
coš ca' ja'aque' jəsə'əgüie' de'en
bagoquən'. Na' catə' besə'əžine'
gan' zo Jeso'osən', besə'əle'ine'
be'enə' gwyo'o gwyaz de'e
xio' ca' yichjla'aždao'güe'enə'
bachi'e galə'əzə cuit Jeso'osən',
nyaz xalane'e, na' babezošao'
yichjla'aždao'güe'enə'. Na'
besə'əžebe' de'en goquən'. ³⁶Na'
beṇə' ca' besə'əle'i de'en goquən'
gwse'e beṇə' ca' yelə' can'

beyaque ben' gwyo'o de'e xio'
ca' yichjla'aždao'güe'enə'. ³⁷Nach
yoguə'əlo' beṇə' ca' ža' gan' mbane
Gadaran' jse'etə'əyoine' Jeso'osən'
yeze'e lažga'aque'enə' chedə'
besə'əžebchgüe'. Nach beyo'o
Jeso'osən' lo'o barcon' par beze'e.
³⁸Na' ben' bechoj de'e xio' ca'
yichjla'aždao'güe'enə' gotə'əyoine'
Jeso'osən' šejlene' le', pero
Jeso'osən' bito be'e latjə, gože'ene':
³⁹—Beyej ližo' na' jəyedixjue'e
catec de'e mban' baben Diozən' len
le'.

Na' beze'e, nach jəyede' doxen
lao syodan' jəyēzenene' catec de'e
mban' baben Jeso'osən' len le'.

**Jeso'osən' beyone' xi'in
Jairon' na' yeto no'olə beṇə'
gwdan lao xadoṇ che'enə'**

⁴⁰Na' catə' bežin Jeso'osən'
Capernaunnə' beṇə' zan
banitə' chəsə'əbeze'ene' na'
besyə'əbeichgüeine' de'e
bežine'enə'. ⁴¹Na' bžin to beṇə' le
Jairo, ben' naquə beṇə' gwnabia'
che yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na'
bzo xibe' lao Jeso'osən' gotə'əyoine'
le' šejlene' le' liže'enə' ⁴²chedə'
bazon gat bi'i no'ol che'enə'. Nacbo'
bi'i tlišə'əzə na' šiz̃in izgüeibo'.
Na' lao zda Jeso'osən' len le',
beṇə' zan gosə'əbiadi'ene' xte
boso'ochi'ižojene'.

⁴³Na' len to no'olə bagoc šiz̃in
iz chzoe' bgua'a na' babenditjei
zgade xmechen' len beṇə' güen
rmech ca'. Na' notono goquə gon le'
rmech. ⁴⁴Na' bgüiguə' no'olən' cožə'
Jeso'osən' na' gwdane' lox xadoṇ
che'enə', na' le'e gwlezte bgua'a
de'en chzo'enə'.

⁴⁵Na' gož Jeso'osən' beṇə' ca' zja'aclen le': —¿Non' bagwdan nada'?

Na' yogue'e bito gosə'ačhebe' de que gosə'əgane' le'. Nach Bedən' len beṇə' ca' zja'aclen Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, beṇə' zan ža' nga, na' chesə'ačhi'ižoje' le'.

⁴⁶Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —To beṇə' bagwdane' nada'. Na' chache'ida' de que beyaquene' len yelə' guac chia'anə'.

⁴⁷Nach no'olən' catə' gocbe'ine' de que cabi bgašə' de'en bene'enə', bgüigue'e lao Jeso'osən' do chaž chžebe', na' bzo xibe' laogüie'enə' be'e dižə' lao yoguə' beṇə' ca' ža'anə' bixchen' gwdane'ene' na' can' goquə le'e beyacteine'.

⁴⁸Nach gož Jeso'osən' no'olən': —Xi'indaogua'a, babeyacdo' chedə' chonlilažo'o nada'. Beyej to šao' to güen.

⁴⁹Ne'e cho'ete Jeso'osən' dižə'an ca' catə' bžin to beṇə' gwza' liž Jairon' ježe'ene': —Bagot bi'i no'ol dao' chio'onə'. Bitoch gondo' maestrən' zed.

⁵⁰Pero na' catə' bene Jeso'osən' dižə'anə' gože' Jairon': —Bito žebo'. Con benlilažə' nada'.

⁵¹Na' catə' besə'ažine' liž be'enə' Jeso'osən' bito be'e latjə so'o beṇə' ca' zja'aclen le' sino Bedən' len Juanə' len Jacobən' na' len xaxna' bi'i guat na'azə. ⁵²Na' bačh chacchgua scandl chedə' yoguə' beṇə' ca' ža'anə' chəsə'əbežchgüie', pero gož Jeso'osən' lega'aque': —Bito cuežle. Bito nacbo' bi'i guat, con chtasbo'onə'.

⁵³Na' gosə'əzi'ičhi'iže'ene' chedə' zjənezene' de que bagotbo'onə'.

⁵⁴Pero Jeso'osən' bexe'e na' bi'i no'olə guat da'onə' na' bolgüiže'ebo' che'ebo': —No'ol dao' beyas.

⁵⁵Nach bebambo' na' le'e beyastebo'. Na' ben Jeso'osən' mendadən' əso'ebo' de'e gaobo'. ⁵⁶Na' besyə'əbanchgüie xaxna'abo'on, pero Jeso'osən' bene' mendad cui əso'e dižə' can' goquən'.

Jeso'osən' bsele'e disipl che' ca' šižin jəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

9 Jeso'osən' betobe' disipl che' ca' šižin na' bnežjue' lega'aque' yelə' guac par ničh əsa'aque' yesyə'əbeje' de'e xio' zjəyo'o zjəyaz yičhjlə'aždao' beṇə', na' lecžə par ničh əsa'aque' yesyə'əyone' beṇə' chsa'acšene. ²Na' lecžə bene' mendad žjəsə'ədixjui'e de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Na' bene' mendad yesyə'əyone' no beṇə' güe'. ³Na' gože' lega'aque': —Bito bi goxə'əle tnezən'. Bito yeyiljle garot goxə'əle, nic gua'ale bsod, ni yet, ni mech, na' bito gua'ale čopə xadon. ⁴Na' gatə'ətezə əžinle na' no liže'i šo'ole, na'atezə sole na' na'atezə əsa'acle par šejəchle. ⁵Na' gatə'ətezə yež əžinle ga cui yesə'əgüiialaogüie' le'e, catə' yesa'acle yežən' əgwsi'ins ni'alen' par yežib bište de'en gwžianə'. Gonle ca' par ničh əgwlo'iga'aquele' de que de'e malən' chso'one' cui choso'ozenague' xtižə' Diozən' de'en cho'e.

⁶Nach disipl ca' ja'aque' to to yež, jəsə'ədixjui'e dižə' güen dižə' cobən' na' besyə'əyone' no beṇə' güe'.

Bagwso'ote' Juan ben' bčhoa beṇə' nis

⁷Na' goberñador Erodən' goquene' tolə catə' benene' yoguə'əlol de'en

chon Jeso'osən' len disipl che' ca'.
 Goczejlaže'e chedə' balə beṇə'
 gwse'ene' de que babeban de'e
 Juannə' ladjo beṇə' guat ca' na'
 chone' de'e quinga. ⁸Na' yebałe'
 gwse'ene' de que profet Liazən'
 abela' yežlyo nga de'e yoblə
 na' chone' de'e quinga. Yebałe'
 gosə'əne' de que to profet beṇə'
 gwzo cana'ate babebane' ladjo beṇə'
 guat ca' na' chone' de'e quinga. ⁹Na'
 Erodən' gwne': —Bena' mendad
 gosə'əchogue' yen de'e Juannə',
 pero ¿noxa bengā babenda' dižə'
 chei?

Na' gwdiljlaže'e naclə gone' par
 le'ine' Jeso'osən'.

Bguao Jeso'osən' gueyə' mil beṇə'

¹⁰Na' catə' besyə'əžin disipl ca'
 gan' zo Jeso'osən' gwse'ene' can'
 jse'ene'lenə'. Na' gwche'e lega'aque'
 partlə na' ja'aque' to latjə gan'
 mbane syoda de'en nzi' Betsaida.
¹¹Catə' gwsa'acbeli beṇə' ca' nitə'
 gan' gwzo Jeso'osən' de que
 bagwze'e len disipl che' ca' nach
 jəsə'ənaogüe' lega'aque'. Jeso'osən'
 bebeine' bgüialaogüe' lega'aque' na'
 bsd blo'ine' de que Diozən' nabi'e
 con notə'ətezə beṇə' soe' latjə. Na'
 beyone' beṇə' ca' chsa'acšene.

¹²Catə' gwzolaog chxoā bgüižən'
 nach disipl ca' šižin gwse'e
 Jeso'osən': —Bselə' beṇə' quinga
 yež ca' de'en nyechj mbi'i nga par
 yesə'əyilje' gan' yesə'ətase' na'
 par nič yesə'əželene' de'e se'ej
 əsa'ogüe' chedə' latjə gan' zocho
 nga naquən to ga cui no nla'.

¹³Pero na' gož Jeso'osən'
 lega'aque': —Le'e gwnežjo de'e
 sa'ogüe'.

Na' gwse'ene': —Gueyə'əga
 yetxtil na' chopga bel ya'a de
 checho. Lete šə si'ichchon par
 gaquen əsa'o yoguə' beṇə' quinga.

¹⁴Gosə'əne' ca' chedə' la' ža'
 ca gueyə' mil beṇə' byo. Nach
 Jeso'osən' gože' disipl che' ca': —
 Le'e gon mendad yesə'əbe' šiyon
 güejə beṇə' ca'.

¹⁵Nach disipl ca' gwsə'one'
 mendad yesə'əbe' yoguə' beṇə'
 ca'. ¹⁶Na' Jeso'osən' gwxi'e
 gueyə' yetxtilən' na' chopə bel
 ya'anə', na' bgüie' yobalə be'e
 yelə' choxcwlen che Diozən', na'
 bzoxxe'en na' bnežjue'en disipl
 che' ca' par gwsə'e che che beṇə'
 ca'. ¹⁷Na' yogue'e gwsa'ogüe'en
 xte ca gwse'eljene'. Nach pedas ca'
 besyə'əga'aṇən' bosyo'otobe'en, na'
 gwsa'aquən šižin žomə'.

**Bedən' gwne' de que Jeso'osən'
 naque' ben' bselə' Diozən'**

¹⁸Na' gozac yeto nitə' disipl che'
 ca' len le' na' Jeso'osən' chone'
 orasyon toze'. Nach gože' lega'aque':
 —¿Bin' chəsə'əna beṇə' zan ca', non'
 naca' nada'?

¹⁹Na' gwse'e le': —Bałe' chəsə'əne'
 naco' de'e Juan ben' bchoa beṇə'
 nis, na' yebałe' chəsə'əne' de que
 naco' profet Liazən' ben' gwzo
 cana', na' yebałe' chəsə'əne' de
 que naco' yeto profet beṇə' gwzo
 cana'ate na' le'ene' babeban ladjo
 beṇə' guat ca'.

²⁰Nach gože' lega'aque':
 —¿Chexa le'e? ¿bi nale? ¿non'
 naca'?

Nach gož Bedən' le': —Len'
 naco' Crist ben' gwlej Diozən' par
 gaquəleno' nasyon chechon'.

**Jeso'osən' gwdixjue'ine' disipl
che' ca' de que gate'**

²¹Nach Jeso'osən' bene' mendad len lega'aque' de que ni toe' cui əso'e dižə' de que len' naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaqualene' nasyon chega'aque'enə'.

²²Na' gože' lega'aque': —Nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' benəch. Na' de'e zan de'e chonən byen chi' saca'a. Na' ca naquə benə' golə blao che nasyon Izrael chechon' na' benə' blao che bəxoz checho ca' na' benə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən', cabi se'ejle'e chia', na' so'ote' nada', pero na' yeyon ža yosban Diozən' nada' ladjo benə' guat ca'.

²³Nach gože' yoguə' disipl che ca': —Notə'ətezle šə chene'ele gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia', cheyalə' əchojyichjle de'en chene'ele gon cuinle par ničh gonle con can' chene'e Diozən', na' bito bi gaquəle che de'en chi' saquə'əle, la'anə'əczə šə so'ot benə' le'e to le'e yag coroz, con gonlilažə'əle nada' na' gwzenagle chia'. ²⁴Notə'ətezle chaquele gonle par ničh cui chi' saquə'əle o par ničh cui no so'ot le'e, cuiayi'ile. Na' notə'ətezle chsanlažə' cuinle chi' saquə'əle o so'ot benə' le'e por ni chia' bade yelə' mban zejlicane chele. ²⁵Bito bi de'e güen gaquə che to benə' la'anə'əczə nabi'e doxen yežlyon' šə cuiayi'e cui gatə' yelə' mban che' zejlicane. ²⁶Notə'ətezle šə cheto'ile chia' na' che xtiža'anə', leczə ca' nada' yeto'ida' chele, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' benəch. Yeto'ida' chele catə'an yida' de'e

yoblə nsa'a yelə' chey che'eni' chia'anə' na' yelə' chey che'eni' che Xa' Diozən', na' yelə' chey che'eni' che angl che Diozən'. ²⁷Echnia' de que balle cabinə' gatle catə' le'ile can' gon Diozən' əgwlo'e yelə' gwnabial che'enə'.

**Jeso'osən' goque' ca to
de'e chey che'eni'**

²⁸Na' goc to xman gwna Jeso'osən' ca', gwyeye' to lao ya'a jene' orasyon, na' gwche'e Bedən' len Juannə' na' Jacobən'. ²⁹Na' lao bene' orasyonnə' goc cho'alaogüe'enə' ca de'e chey che'eni', na' xalane'enə' beyaquən šyiš xilə' xte gwnatitən. ³⁰Na' lao or na' de'e Moisezən' len profet Liazən' ben' gwzo cana' besyə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' Jeso'osən' be'elene' lega'aque' dižə'. ³¹Gwso'e dižə' ca naquən' bazon gate' Jerosalennə'. Na' yelə' chey che'eni' che Diozən' gwyechjən lega'aque'. ³²Na' Bedən' len benə' ca' yechopə lechguale gwsa'ac šə tasga'aque'. Pero catə' bechoj bišgal chega'aque'enə' besə'əle'ine' Jeso'osən' len yelə' chey che'eni' che'enə', zeche' cho'elene' de'e Moisezən' len profet Liazən' dižə'. ³³Na' žlac besyə'ənitlao de'e Moisezən' len profet Liazən', Bedən' gože' Jeso'osən': —Maestr, güenchgua zocho nga na'a. ¿Eguaquə gonto' šonə ranš, ton par le', na' yeton par Moisezən', na' yeton par Liazən'?

Gwne' ca' chedə' bito bene' xbab che de'en gwne'. ³⁴Na' lao gwne' ca' gwyechj bejon' lega'aque' na' besə'əžebe' laogüe de'en goc ca'. ³⁵Na' gwse'enene' gož Diozən'

lega'aque': —Bengan' xi'ina', ben' chacchguieida' chei. Che le'enə' le'e gwaczenag.

³⁶Na' catə' beyož gož Diozən' lega'aque' ca', besə'əle'ine' yetozə Jeso'osən'. Na' ca tyemp na' bitobi dižə' gwsə'elene' yeziquə'əchlə beṇə' ca naquə de'en bagwse'en besə'əle'ine'enə'. Con gwnitə'əteze' žizə che de'e ca'.

**Beyon Jeso'osən' to bi'i
yo'o yaz de'e xio'**

³⁷Na' beteyo catə' bach besyə'əyetje' ya'anə', jəsə'əšag beṇə' zan lega'aque' gan' nite'enə'.

³⁸Na' entr beṇə' zan ca' toe' gwne' zižjo na' gože' Jeso'osən': —Maestr, chatə'yoyida' le' gaquəlenšgo' xi'ina' nga, chedə' nacbo' xi'ina' tlišə'. ³⁹Chniz de'e xi'onə' lebo', na' le'e chgosya'aten lebo', na' chonen par chazbo' šon xte chla' bžin' cho'abo', na' chonən lebo' zi', na' cane chechojən' lebo'.

⁴⁰Bagotə'yoyida' disipl chio' ca' par niç yesyə'əbeje' de'e xi'onə' cho'o chaz yichjla'ažda'obo'onə', pero bito gwsa'aque' yesyə'əbeje'en.

⁴¹Na' Jeso'osən' gože' beṇə' ca' ža'anə': —¿Bixchexan' cui chejle'ele chia'? Clellən' chonle na' naljele. Bachac šša zoa' napa' yeļə' chxenļažə' len le'e. ¿Batxan' šejle'ele chia'?

Nach gože' xa bida'onə': —Doa' xi'ino' nga.

⁴²Na' lao zjso'ebo' lao Jeso'osən' bniz de'e xi'onə' lebo', na' benən par niç lechguale fuert gwyazbo' šonṇə', na' bchix btolən lebo' lao yon'. Na' Jeso'osən' gwdile' de'e xi'onə' par niç bechojən

lo'o yichjla'ažda'obo'onə' na' beyaquebo'. Gwde na' beyone'ebo' lao na' xabo'onə'. ⁴³Na' yogue'e besyə'əbanene' besə'əle'ine' yeļə' guac che Diozən'.

**De'e yoblə gwdixjue'e
Jeso'osən' de que gate'**

Na' besyə'əbanene' che yoguə' de'en chon Jeso'osən'. Na' lao nite'e ca', Jeso'osən' gože' disipl che' ca'azə: ⁴⁴—Legon par niç dižə' nga šon yichjla'ažda'olen', chedə' la' nada' gaca' lao na' beṇə', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

⁴⁵Pero na' disipl ca' bito gwse'ejni'ine' dižə' de'en be' Jeso'osən' len lega'aque', chedə' bito gože' lega'aque' clar bi zejen, na' besə'əžebe' par yesə'əṇabene' le' bi zejen de'e gože' lega'aque'.

**Gwsa'acyožə disipl che' ca'
noe' naquə blaoch**

⁴⁶Na' gwsa'acyožə disipl che' ca' entr lega'aque' noe' naquə beṇə' blaoch. ⁴⁷Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en gwsə'one'enə' na' goxe' to bidao' na' bso'ebo' cuite'enə'. ⁴⁸Na' gože' lega'aque': —Šə chonle güen len bidao' nga o len notə'ətezachlə bidao' laogüe de'en chaquele chia', choncze güen len nada'anə'. Na' catə' chonle güen len nada', leczə choncze güen len Diozən' ben' bselə' nada'. Na' notə'əteze' catə' chonle xbab che cuinle de que cuitec bi zaquə'əle, banaquəczle beṇə' blaoc.

**Ben' cui chon contr chio'o
txenczən' chone' len chio'o**

⁴⁹Nach Juannə' gože'ene': —Maestr, babežagto' to beṇə' cho'e

la'onə' par chebeje' de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə', na' bžonto' gone' ca' čhedə' bito chone' txeṇ len chio'o.

⁵⁰Nach Jeso'osən' gože'ene': — Bito gwžonle gone' ca' čhedə' šə to beṇə' cui chone' contr chio'o, txenczən' chone' len chio'o.

Jeso'osən' gwdile' Jacobən' na' Juannə'

⁵¹Na' laogüe bazon baozə par yezi' yeca'a Diozən' le', gwčhoglaže'e šeje' Jerosalennə'. ⁵²Na' bsele'e to čhopə beṇə' gosə'əbialao laogüe'enə'. Na' ja'aque' to yež gan' mbane Samarian' par nič žjəsə'əsil'ini'e gan' so Jeso'osən' len disipl che' ca'. ⁵³Pero beṇə' Samaria ca' bito besə'əgüialaogüe' lega'aque', čhedə' Jeso'osən' len disipl che' ca' čja'aque' Jerosalennə'. ⁵⁴Na' disipl che' ca' čhopə, Juannə' len Jacobən', catə' besə'əle'ine' can' gwso'on beṇə' Samaria ca' nach gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr, čache'endo' gonto' can' ben profet Liazən' ben' gwzo cana', əṇabeto' Diozən' əsele'e yi' par əgwzeyən beṇə' quinga?

⁵⁵Pero Jeso'osən' gwyechje' na' gwdile' lega'aque' gože': — Le'e bito nezele non' chnabia' yichjla'ažda'olen'. ⁵⁶La' nada' bito bida' par əgwziayi'a beṇəčən', sino bida' par nič gona' ca' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən', nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇəč.

Nach ja'aque' yež yoblə.

Can' gož Jeso'osən' beṇə' ca' gwse'ene yesə'ənaogüe'ene'

⁵⁷Lao zja'aque'enə' to beṇə' gože' le': —Sa'alena' le' gatə'ətezə šejo'.

⁵⁸Nach gož Jeso'osən' le': —Zjəde liž becoyo'o ca' na' leczə ca' zjəde liž bia ca' zo xile'e bia chaš yoba, pero bito bi xlatja' de gan' gona' dezcanz, nadan' naca' ben' bsele' Diozən' golja' beṇəč.

⁵⁹Na' Jeso'osən' gože' yeto beṇə': —Denaο nada'.

Pero be'enə' gože' le': —Xana' be' latjə zgua'atec yega'anlena' xa'anə' xte catə' əžin ža gate' par nič əgwcuasa'ane'.

⁶⁰Na' gož Jeso'osən' le': —Beṇə' ca' zjənaquə len yichjla'ažda'oga'aque' ca beṇə' guat guaquə yesə'əcuasə'e beṇə' guat ca'. Pero le' jətixjue'e de que Diozən' ṇabi'e con notə'ətezə beṇə' soe' latjə.

⁶¹Nach leczə yeto'e gože' Jeso'osən': —Sa'alena' le' Xana', pero zgua'atec be'ešga latjə žjəyezeida' family čhia' dižə'.

⁶²Jeso'osən' gože' le': —Beṇə' bagwzolaο naogüe' nada' šə bito naogüe' do yichj do laže'e, na' šə yo'o yichje' che de'e ca' bocua'ane', bito zaque'e par gone' xšin Diozən'. Na' gwxaquə'əlebene' ca to beṇə' chgüia traslə žlac chgua'ane' go'on.

Jeso'osən' bsele'e gyonši beṇə' žjəsə'ədixjui'e xtiže'enə'

10 Gwde de'e quinga, Xanchon' gwleje' gyonši beṇə'. Na' bene' mendad yesə'əbialaogüe' əžja'ac čhopə güeje' to to syoda na' to to yež gan' ze'e šej le'. ²Na' antslə ze'e žja'aque' gože' lega'aque': — De'en chona'anə' gwxaquə'əleben ca to cwseš xen de'en chotoba'. Na' chyažjda' beṇə' zan sa'aclene' nada', pero to čhoppəle nitə'. De'e na'anə'

lenabe Xancho Diozən' əselə'əche' beṇə' zanch par əsa'aclene' chio'lo chixjue'echo xtiže'enə'. ³Na' le'e gon xbab de que nadan' chsel'a'a le'e žjətixjue'ile xtiža'an len beṇə' ca' gwxaquə'əlebe ca bež, na' le'e gwxaquə'əlebele ca xilə' dao' ladjoga'aque'enə'. Can' chso'on bež ca' chso'otzeb xilə' dao', leczə can' se'ene beṇə' so'ote' le'e. ⁴Bito gua'ale mech, ni xala'anle, ni xelle, na' bito šeile gan' əgguaple beṇə' diox beṇə' yežagle tnez. ⁵Na' notə'ətezə ližei šo'ole, zgua'atec əṇale: “Chṇablažə'əšga so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', le'e nitə'əle nga.” ⁶Šə na' zo to beṇə' chene'ene' so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'enə', na' gaquə can' bagwṇablažə'əle par so cueze' binlo. Pero šə bito no zo no chon ca so cueze' binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'aždaogüe'en, bito gaquə ca de'en bagwṇablažə'əlen'. ⁷Na' le'e yo'o na'atezə yega'anle. Bito yeyiljle ga yoblə sole. Le'e ye'ej le'e gao bitə'ətezə de'en so'onə' ye'ej gaole. Ca to beṇə' güen žin cheyalə' si'e laxjue', le'egatezə ca' le'e zaquə'əle par so'onə' de'e ye'ej de'e gaole. ⁸Na' catə' əžinle to yež ga əso'elaogüe'le le'e, ye'ej gaotezle de'en so'onə' le'e. ⁹Le'e yeyon beṇə' güe' nitə' yež gan' əžinlen', na' le'e ye'ega'aque': “Babžin ža chene'e Diozən' güe'ele latjə ṇabi'e le'e.” ¹⁰Pero na' catə' əžinle to yež ga cui yesə'əgüialaogüe' le'e, ležja'ac lao lqueyən' na' le'e ye'ega'aque': ¹¹“Bište che lažle nga de'en žia ni'ato' quinga yosi'insto'on par nič əgwlo'ito' le'e de que de'e

malən' chonle bito chzenagle xtižə' Diozən' de'en cho'eto'onə'. Pero na' chyxjue'ito' le'e de que Diozən' chene'ene' güe'ele latjə ṇabi'e le'e.”

¹²Na' gož Jeso'osən' beṇə' gyonši ca': —Diozən' bene' par nič byinj yi' na' sofr lao' syoda Sodoman' por ni che de'en cui bosozenag beṇə' ca' che'. Na' de'e li əchnia' le'e, žan' gaquə juisyən' beṇə' ca' cui yoso'ogüialao le'e yesə'əzaquə'əzi'iche' clezə ca beṇə' ca' gwnitə' Sodoman'.

**Beṇə' ca' cui choso'ozenag
xtižə' Jeso'osən'**

¹³Nach gozna Jeso'osən': —iProbchguazə le'e beṇə' Corazin! iProbchguazə le'e beṇə' Betsaida! Beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon le'e besyə'ədinjteine' xtolə'əga'aque'enə' žalə' blo'iga'acda'ane' ye'lə' guac čhia'anə' ca de'en bablo'ida' le'e. Žalə' goquə ca' sa'azlje' lachə' zešə' na' zosə'əža'alja cuinga'aque' de par nič sa'acbe'i beṇə' de que babesyə'ədinjlene' xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁴Saquə'əzi'ichle clezə ca beṇə' ca' nitə' Tiro na' Sidon catə' əžin ža gaquə juisyən'. ¹⁵Le'e nitə'əle Capernaunnə' chonle xbabən' de que Diozən' gončgüe' le'e ye'lə' bala'an. Pero bito gone' le'e ye'lə' bala'an, sino gone' le'e castigw zejlicane de'en cui chejle'ele čhia'.

¹⁶Nach Jeso'osən' goze'e beṇə' gyonši ca': —Beṇə' gwzenag xtižə'əlen' leczə gwzenague' xtiža'anə', na' beṇə' gonczə yichjlaogüe cui gwzenague' xtižə'əlen', leczə bito gwzenague' čhia' nada'. Na' beṇə' gonczə

yichjlaogüie cui gwzenague'
xtiža'anə', lecčə bito gwzenague'
xtižə' Diozən' ben' bselə' nada'.

Besyə'əžin beṇə' gyonši ca'

¹⁷Beṇə' gyonši ca' catə' beyož
jəsə'ədixjuile xtižə' Jeso'osən'
besyə'əžine' gan' zoe', na'
besyə'əbeichgüeine'. Nach gwse'e
Jeso'osən': —Xantə', de'e zan
miḷagr babento' cho'eto' la'onə' par
chebejto' de'e xio' ca' de'en zjəyo'o
zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' na'
choso'ozenaguən čheto'.

¹⁸Na' gože' lega'aque': —Ble'ida'
can' gwnit yelə' gwnabia' čhe
Satanasən' to žalnez. ¹⁹Babəna'
le'e yelə' guac par nič əgwlej
əgwšošjle no bel əznia' na' no
bexgoni', na' lecčə əgwlej əgwšošjle
gwxiiye'enə'. Na' bito bi de de'e
soi gonen le'e zi'. ²⁰Pero bito
yebeitequele de que de'e xio' ca'
choso'ozenaguən čhele, sino le'e
yebeichgüie de que Diozən' babzoje'
lalen' le'e librən' gan' zjənyoj la
yoguə'əloḷ xi'ine' ca'.

Bebeichgüie Jeso'osən'

²¹Lao or na'atezə ben Spirit
čhe Diozən' ca bebeichgüie
Jeso'osən'. Na' bene' orasyon lao
Diozən', gwne': —Xa' len' chnabi'o
beṇə' ca' ža' yoban' na' yežlyon'.
Na' chona' yelə' choxwlen
čchio' de que babzejni'ido' balə
beṇə' can' che'endo' so'e latjə
nabi'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.
Babzejni'ido'on beṇə' ca'
gwsa'acbe'i chəsə'əyazjene' no
əgwsed əgwlo'i lega'aque' na' bito
bzejni'ido'on beṇə' ca' chso'on xbab
de que zjənaque' beṇə' sin' na' beṇə'

zjənyejni'i. Beno' ca' ža Xa, čhedə'
can' gwyazlažo'o.

²²Nach gože' beṇə' ca' ža'anə':
—Xa'anə' babene' lao na'a chona'
par nič chombia' beṇə' le'. Le'
nombi'ayaṇe'e nada' na' nada'
nombi'ayaṇa'a le'. Na' beṇə' ca'
bagwleja' par zjənombi'e Xa'anə',
chona' par nič zjənombi'ene'.
Na' notono no nochlə zjənombia'
Xa'anə' na' ni nada'.

²³Na' gwyechj Jeso'osən' bgüie'
disipl čhe' ca' na' gože' lega'acze':
—Mbalaz zole ca de'en chle'ile
nada' na' chle'iteile de'e ca' chona'.
²⁴Echnia' le'e, beṇə' zan profet na'
rei gwse'ene' yesə'əle'ine' nada',
pero bitoch golə' yesə'əle'ine' nada'.
Na' gwse'ene' yesə'əneze'ne'
de'en nezele, pero bitoch golə'
yesə'əneze'ne'en.

Jempl čhe to beṇə' güen beṇə' Samaria

²⁵Na' gwzecha to beṇə' chsed
chlo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'.
Gone'ene' gone' Jeso'osən' prueb
bin' əne' na' gože'ene': —Maestr,
žbi cheyalə' gona' par nič gatə'
yelə' mban zejlicane čhia'?

²⁶Na' gož Jeso'osən' le': —žBin'
nyojən le'e lein'? žNac nan?

²⁷Na' ben' chejni'ichgüie čhe lein'
boži'e xtižə' Jeso'osən' gože'ene':
—Lei čhechon' nan: “Cheyalə'
gaquecho čhe Xancho Diozən' do
yichj do lažə'əcho, do fuers balor
čhecho, na' gaquecho čhe lježjcho
catg chaquecho čhe cuincho.”

²⁸Nach gož Jeso'osən' le': —De'e
licčə can' bagwnao'. Can' cheyalə'
gono' par əbano' zejlicane.

²⁹Na' be'enə' gone'ene' əgwlo'e
de que zdacze' licha can' nanṇə'

na' gože' Jeso'osən': —¿Non' naquə
ljuežja' ben' cheyałə' gaquəda' chei?

³⁰Na' Jeso'osən' gože'ene': —To
beṇə' beze'e Jerosalennə' par
yežine' Jerico na' jəsyə'əxen
beṇə' bguan le'. Na' gosə'əyine'
xalal'ane'ene' na' gwso't
gosə'əyine' le' nach besa'aque'
bosyo'ocua'ane'ene' cacəə to
beṇə' guat. ³¹Na' goquən' to bχoz
gwdie' tnezən' na' catə' ble'ine'
ben' de'ene', nach gwdie' yešl'a'alə
nezən'. ³²Leczə can' ben to beṇə'
goljə lao dia che de'e Lebin'. (Beṇə'
ca' yo'o lao na'aga'aque' so'one'
mendad lo'o yo'odao' əblaonə'.)
Zde' tnezən' na' catə' bžine' gan'
ble'ine' de be'ene' na' gwdie'
yešl'a'alə nezən'. ³³Pero to beṇə'
Samaria lao ngü'e'le nezən' nlague'
xporren' bžine' gan' de be'ene' na'
ca ble'ine' le' beyašə'əlaže'ene'.
³⁴Na' bgüigüe'e gan' de'ene', na'
bšone' set na' bino lao güe'ene', na'
bcheje'en lachə'. Nach božie'ene'
cožə' xporre'ene'. Na' beche'ene'
gan' zo to meson gan' bgüia
bye'ene'. ³⁵Na' beteyo gwleje' čhopen
mech de'en nzi' denario bnežjue'en
xan mesonnə' na' gože'ene': “Bgüia
bye benga na' šə bichlə de'en gono'
gast na' chixjua'an catə' zeza'a.”
³⁶Beyož be' Jeso'osən' dižə' can'
goc che ben' jəsyə'əxen beṇə'
bguan ca', nach gože' ben' chsed
chlo'i lein': —¿Bi chacdo'? ¿noe'
beṇə' ca' goquene' de que beṇə'
probən' naquə ljuežje' ben' cheyałə'
gaquene' chei?

³⁷Nach ben' chsed chlo'i lein'
gože' Jeso'osən': —Ben' beyašə'
beži'ilažə' ben' jəsyə'əxen beṇə'
bguan ca'.

Nach gož Jeso'osən' le': —Leczə
can' cheyałə' gono' dezd na'a,
veyašə' yeži'ilažə'o yoguə'əloł beṇə'.

**Jeso'osən' jəlane'e
Martən' na' Marian'**

³⁸Na' lao zja'aque' besyə'əžine'
to yež, na' to no'olə le Mart bene'
le' combid na' Jeso'osən' gwyeye'
liže'en. ³⁹Na' zo to bile' le' Maria.
Na' Marian' gwchi'e cuit Jeso'osən'
par bzenague' xtiže'ene'. ⁴⁰Pero
na' Martən' belalchgüe'ine' bsi'ini'e
de'en sa'ogüe'. Na' gwyeye' lao
Jeso'osən' na' gože'ene': —Xana',
¿əcabi bi chacdo' de que bila'anə'
bocua'anlene' nada' mendadən'
toza'? Benšga mendad gaquəlene'
nada'.

⁴¹Xanchon' gože' le': —
Mart, chi'ichgua yichjo' che
xmendado'onə' na' chacžejlažə'o
laogüe de'en nyanchguan. ⁴²Maria
nga bagwleje' de'en naquəch de'e
güen, chi'ichgua yichje' chzenague'
chia'. Na' bito gwžoncho gone' ca'.
Ležən de'en žialao gonle.

**Jeso'osən' blo'ine' can'
so'one' orasyon**

11 Na' gwzo Jeso'osən' to latjə
bene' orasyon. Catə' beyož
bene' orasyonṇə' to disipl che' ca'
gože'ene': —Xanto', bsed blo'išgüei
neto' naquən' cheyałə' gonto'
orasyonṇə', can' bsed əblo'i de'e
Juannə' disipl che' ca'.

²Na' Jeso'osən' gože' le'aga'aque':
—Catə' gonle orasyonṇə' quingan'
nale:

Xato' beṇə' zo yoba, chnabto'
yoguə'əloł beṇə' əso'elaogüe'e
le'.

Chnabto' gono' par nich
benə' zan əso'e latjə nabi'o
lega'aque'.

Gaquəšga can' che'endo'onə' lao
yežlyo nga can' chac yoban'.

³ Benšga na'a de'e gaoto' tza tza.

⁴ Na' bezilixenšga cheto'
chedə' leczə neto' chezilixento'
che sa'aljuežj benachto'onə'
bitə'atezə de'e chso'onene'
neto'.

Na' bito go'o latjə gaquə
de'e nabia' neto' len xbab
cheto'onə' par gonto' de'e
malən',
mas bcuasə' bcue'ej neto' len
de'e malən'.

⁵ Nach gož Jeso'osən' lega'aque':

—Legon xbab nac gaquə šə šejle
liž benə' migw chele do chel na'
ye'elene': "Migw chia', benšga
nada' šonə yetxtil. ⁶Babla' to migw
chia' benə' za' zitə', na' bito bi de
chia' par əgwnežjua'ane' gaogüe'."

⁷ Na' migw chelen' yo'e lo'o yo'ote
šə yož'le xtižə'əlen', əne': "Bito
gondo' nada' zed, la' banyeyjw
puertən' na' badeto' chtasto' len
xi'into'. Bito chasa' par gona'
de'en chyažjdo'." ⁸Echnia' le'e,
la'anə'əczə naque' migw chele
bito yene'ene' chase' par gone' le'e
yetxtilən', pero šə sole yepəyoe
nabelen le' na' gwyasšaze' na'
gone' bitə'atezə de'en chyažjele.

⁹ Na' chnia' le'e, bitə'atezə de'en
chene'echo gaquə, de de'e goncho
par nich gaquən. Šə to de'e
chene'echo so'on benə' chio'o,
chnabchon. Šə to de'e chene'echo
əželecho, chyiljchon. Šə puert de'en
chene'echo əsaljo benə', chnecho
cho'a puertən' par nich chsaljue'.

Na' ca'aczən' cheyałə' ye'echo
Diozən' catə'an de de'en chene'echo
gaquə. ¹⁰ Na' notə'atezcho šə bi
de'en chnabechone' gone', la' de'e
gonczə'ena'. Na' notə'atezcho šə bi
de'en chnabechone' əgwzejni'ine'
chio'o, gwzejni'iczenen. Na'
notə'atezcho šə chnabechone' gaquə
to de'en chene'echo gaquə can'
chon benə' chne' cho'a puertən', la'
de'e gaquəczən'.

¹¹ Na' le'e nacle xa bidao', šə
xi'inlen' ənabebo' le'e yetxtil
ləgwnežjwlebo' to yej? Na'
šə ənabebo' le'e to bel ya'a
ləgwnežjwlebo' to bel bia nxobə
le'i? ¹² Na' šə ənabebo' le'e to žit
gaobo' ləgwnežjwlebo' to bexgoni'
Cle bito gonle ca'. ¹³ Le'e nacle
benə' mal pero nezele chnežjwle
xi'inlen' de'e güen. Naquəchxe
güen gon Xacho Diozən' ben' zo
yoban' gone' Spirit che'enə' son
lo'o yichjla'aždao' notə'atezcho
ənabechone' len.

**Gosə'əne' de que Jeso'osən'
bebeje' de'e xio' ca' len
yelə' guac che Beelsebo**

¹⁴ Na' Jeso'osən' bebeje' de'e
xio' yo'o yaz yichjla'aždao' to
benə' mod. Na' catə' bechoj de'e
xi'onə' yichjla'aždao' be'enə',
goc bene', na' benə' ca' ža'anə'
besyə'əbanchgüeine'. ¹⁵ Pero bale'
gosə'əne': —Chebeje' de'e xio' ca'
len yelə' guac che Beelsebo de'en
chnabia' de'e xio' ca'.

¹⁶ Na' yebale' gwse'enene'
so'one' le' prueb naclən' gone',
gosə'ənanbene' le' gone' to de'e
yesə'əle'ine' le'e yoban' de'e
zaquə' yesyə'əbanene'. ¹⁷ Pero

Jeso'osən' gocbe'ine' xbab de'en gwso'one', na' gože' lega'aque': — Šə beṇə' ža' to ṇasyon əsa'aque' choplə na' yesyə'ədilə' entr lega'aque', əgwžiayi' ṇasyon chega'aque' na'anə'. Na' šə to family beṇə' əsa'aque' choplə na' yesyə'ədilə' entr lega'acze', leczə yenit family chega'aque' na'anə'.¹⁸ Na' leczə šə Satanasən' len de'e xio' chei ca' əsa'aquən choplə na' yesyə'ədilən, cuiayi' yelə' chnabia' chega'aquennə'. Le'e nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon'.¹⁹ Žalə' naquən can' nale de que chebeja' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac che Beelsebon', leczə zejen de que beṇə' ljuežjle ca' chəsyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz yichjla'aždao' beṇə' len yelə' guac chein' žalə' ca'. Beṇə' ljuežjle ca' se'e le'e de que clelən' nale chia' can' chebeja'annə'.²⁰ Na' de'en chebeja' de'e xio' ca' len yelə' guac che Diozən', chlo'in de que babžin ža catə' Diozən' ṇabi'e notə'ətezle güe'ele latjə.
²¹ Gwxiye'enə' gwxaquə'əleben ca to beṇə' gual, na' nada' naquəcha' beṇə' gualəch. Na' nezele de que catə' to beṇə' gual chape' ližen' len spad, yoguə' de'en de che' naquən segor.²² Pero catə' əžin to beṇə' gualəch ca le' na' tiłəlene'ene', na' ben' naquə gualəch len' gon gan. Na' que'e spad che be'enə' de'en zoe' lez gaquəlenən le'. Na' əca'tie' bichlə de'e de che' na' chise'en len migw che' ca'.
²³ Šə cui chonle txen len nada' chonle contr nada'. Na' šə cui

chonle ca se'ejle' beṇə' chia', zeje dižə' de que chonle par nich cui yoso'ozenague' chia'.

De'e xi'onə' yeyo'on de'e yoblə lo'o yichjla'aždao' beṇə'

²⁴ Na' šə to de'e xio' de'en yo'o yaz yichjla'aždao' beṇə' yechojən nach lažə'ən nil na'alə yeyiljən ga son mbalaz. Na' šə bitobi latjə želen, nach ənan: “De'e yobləczə žjəyežo'a yichjla'aždao' ben' gan' gwyo'o gwyaza' antslə.”²⁵ Na' yeyejən de'e yoblə gan' zo ben'. Catə' le'in de que bacheyone' xbab güen nach bazoche' binloch, na' yeyo'on de'e yoblə.²⁶ Nach žjəyetobən yegažə de'e xio' ca' de'en zjənaquə maləch ca len na' txennə' so'on lo'o yichjla'aždao' be'enə'. Na' šə bagwso'onən ca' bachaquəch mal che be'enə' clezə can' goc che' antslə.

Mbalaz nitə' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən'

²⁷ Lao be' Jeso'osən' dižə' quinga, gwzo to no'olə gwchoł beṇə' ca' zjəža' gan' bsed əblo'ine'enə'. Na' no'olən' gwne' zižjo gože'ene': — Mbalaz zo no'olən' gwxa' le' na' bguaže'e le'.

²⁸ Pero na' Jeso'osən' gože'ene': — Naquəchxe mbalaz nite' beṇə' ca' choso'ozenag xtižə' Diozən' na' chso'one' can' ne'enə'.

Chəsə'əṇabe' gon Jeso'osən' to miłagr

²⁹⁻³⁰ Na' beṇə' zan beyechj bebi'i cuit Jeso'osən' na' gwne': — Le'e mbanle ṇa'a naquəchguale beṇə' yichjla'aždao' mal. Chṇable gona'

to miłagr par niç ənezele šə
 le Dioz nan' bsele'e nada'. Pero
 bito gona' can' chñablenə'. De'e
 gon Diozən' len nada' par niç
 ənezele de que le'enə' bsele'e nada'
 gwxaquə'əleben ca de'en bene'
 len de'e profet Jonasən' par niç
 gosə'əneze beṇə' Ninibe ca' de que
 Dioz nan' bsele'ene'. ³¹Catə' əžin
 ža gon Diozən' castigw che yoguə'
 beṇə' chso'on de'e malən', de'e
 no'olən' gwnabia' beṇə' ca' gwnitə'
 galən' chļa' bgüižən' cuiten lichalə
 yebane' len yeziquə'əchlə beṇə'
 guat ca' na' lao Diozən' gwcuiše'
 le'e mbanle na'a. Ca naquə' le' ža,
 gwze'e Seba gan' naquə' zitə'əchgua
 na' bide' nga par bzenague' dižə'
 sin' de'en be' de'e Rei Salomonṇə'
 len le'. Na' nada' zoa' nga naquəcha'
 beṇə' blaoch cle ca de'e Salomonṇə',
 na' bito chzenagle chia'. ³²Na'
 catə' əžin ža gon Diozən' castigw
 che yoguə' beṇə' chso'on de'e
 malən', leczə ža na' yesyə'əban
 beṇə' Ninibe ca'. Na' yesə'əcuiše'
 le'e nitə'əle lao dia nga chedə'
 besyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'
 catə' de'e Jonasən' gwdixjue'ine'
 lega'aque' can' gwna Diozən'.
 Legonšč xbab de que nada' zoa' nga
 naquəcha' beṇə' blaoch cle ca de'e
 Jonasən', na' bito chzenagle chia'.

**De'en bsd blo'i Jeso'osən'
 gwxaquə'əleben ca to yi'**

³³Nach Jeso'osən' bsaquə'əlebene'
 xtiže'enə' na' len de'en chone'enə'
 ca to yi'. Gozne': —Notono no
 ggualə' to yi' na' gwdose'en žomə,
 na' nic əgwcuəše'en ga yoblə ga cui
 no le'i len. Syempr chde'en le'e ze'e
 par niç əgwse'eni'in len yoguə'

beṇə' so'o lo'o cuartən'. ³⁴Žia
 jelaochon' par niç chle'icho. Con
 šə bito bi chaquen, chle'iczecho
 binlo. Pero šə nçhol jelaochon',
 bito chle'icho. Ca'aczən' naquən
 len yichjla'ažda'ochon'. Šə naccho
 beṇə' la'aždao' güen, yo'o be'eni'
 che Diozən' yichjla'ažda'ochon',
 pero šə naccho beṇə' la'aždao'
 mal, nçhol yichjla'ažda'ochon'.
³⁵De'e na'ana' legon par niç gacle
 beṇə' la'aždao' güen, na' šo'o
 be'enin' yichjla'ažda'olen'. Bito
 gacle beṇə' la'aždao' mal na' beṇə'
 yichjla'aždao' žçhol. ³⁶Šə nye'eni'
 yichjla'ažda'olen' na' cui bi de'e mal
 yo'on, gwse'eni'icžən xnezlen' can'
 chse'eni' to lampara gan' naquə
 žçhol.

**Jeso'osən' gože' beṇə' fariseo ca'
 na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i
 lein' de que zjənapə' dolə'**

³⁷Catə' beyož be' Jeso'osən' dižə'
 quinga, to beṇə' fariseo bene'ene'
 combid šeje' liže'en par əsa'ogüe'.
 Na' gwyo'o Jeso'osən' liž beṇə'
 fariseon' na' gwchi'e cho'a mesən'.
³⁸Na' beṇə' fariseon' bebanene'
 catə' ble'ine' bito bona' Jeso'osən'
 antslə ze'e gaogüe' can' chosyo'ona'
 lega'aque' chsa'aque' yebei
 Diozən' lega'aque' de'en chso'one'
 ca'. ³⁹Xanchon' gože' le': —Le'e
 beṇə' fariseo gwxaquə'əlebele ca
 tas plat de'en chçhin beṇə' na' cui
 cha'a chyibe' lo'inə' binlo. Chonle
 par niç chsa'aque beṇə' de que
 nacle beṇə' güen, pero chebeile
 chca'ale bi de'e de che beṇə' na'
 nacle beṇə' mal juisy. ⁴⁰Cui bi
 bi xbab de'e zaque'e yo'o lo'o
 yichjla'ažda'olen'. Chi' yichjle nac

gonle par gacle xi'ilažə' len cuerp chele. Le'egatezə ca' cheyalə' cue' yichjle nac gonle par gacle xi'ilažə' len yichjla'ažda'olen', chedə' Diozən' ben' ben cuerp chechon' leczə le'enə' bene' yichjla'ažda'ochon'.
 41 Le'e gwnežjo beṇə' bi de'en deile, beṇə' chəsə'əyažjene'en. Šə gonle ca' nacbial' de que nacle beṇə' la'laždao' xi'ilažə'.

42 iProbchguazə le'e beṇə' fariseo! L'a'ana'əczə chnežjwle Diozən' to part lao ši part che yixgüej, che yej Sant Maria, nach che rcaod chele, bito bi zejen, chedə' bito chonle de'en naquə güen na' bito chaquele che Diozən'. De'en naquə de'e žialao gonle, gonle de'en naquə güen na' gaquele che Diozən'. Pero bito cuejyichjle əgwnežjwle de'e ca' de'en chnežjwle Diozən'.

43 iProbchguazə le'e beṇə' fariseo! Chzelažə'əle cue'ele lo'yo'odao' ca' txen len beṇə' golə beṇə' blao ca' na' catə' chejle do gan' chac ya'a chene'ele əso'elao' beṇə' le'e.

44 iProbchguazə le'e chsed chlo'ile lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len le'e beṇə' fariseo! Chene'ele so'on beṇə' xbab chele de que nacle beṇə' güen, pero len yichjla'ažda'olen' nacle beṇə' mal. Na' leczə beṇə' ca' zedəsə'ənao le'e əsa'aque' can' nacle sin cui sa'acbe'ine'.

45 To beṇə' chsed chlo'i lein' boži'e xtižə' Jeso'osən' na' gož'e'ene': — Maestr, laogüe de'en nao' de'e quinga leczə chšašo' cheto'onə'.

46 Na' gož Jeso'osən' le': — Leczə ca' le'e chsed chlo'ile lein' iprobchguazlen! Chzanchle can' na lein', chonlen ca to yoa' de'e cuiczə no do'i na' chene'ele soa' beṇə'

yoblə len, na' le'e bito chene'ele gua'alēn.

47-48 iProbchguazə le'e chonle monoment lao ba che de'e profet ca' gwso'e xtižə' Diozən! Chacle tozə len de'e xaxta'ocho ca' de'en gwso'ote' lega'aque', na' le'e chonle par nich nacb'axejə de que gwso'ote' de'e profet ca' laogüe de'en chonle monoment lao ba che beṇə' ca' gwso'ote'.

49 De'e na'anə' lao yelə' sin' che Diozən' gwne' de que əsele'e len le'e profet che' ca' na' apostol che' ca', beṇə' so'e xtiže'en. Na' gwne' de que le'e gotle balə' na' gwchi' gwsaquə'əle yeba'le'. 50 Na' de'e li bachonle can' gwne'. De'e na'anə' si'ile castigw che yelə' got che yoguə' profet ca' gwso'ote' dezd catə'an gwxe yežlyon' xte ža neža, le'e mbanle na'a. 51 Zan beṇə' gwso'ot beṇə' yoblə lega'aque'. Na' le'e si'ile castigw che yelə' got che yoguə' beṇə' ca' gwzolaozən len de'e Abelən' ben' bet de'e biše'e Cainnə' le' na' zelaon len de'e Zequerian'. Zequeria na'anə' gwso'ote' entr yo'odao' əblaonə' na' entr mes de yej gan' chso'ote' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən'.

52 iProbchguazə le'e chsed chlo'ile lein! Ca naquə de'en chzejni'ile beṇə' lei che Diozən', bito chzejni'iga'aquele'ne'en lichə can' naquən, na' nic chzenagle chei. Na' beṇə' chse'ene'e yoso'ozenag chei, nic cho'ele latjə yoso'ozenague'.

53 Na' catə' beyož be' Jeso'osən' dižə' quinga, nach beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' gwsa'acyožəchgüe' le' na' gwse'enene' yesə'əbeje' le' dižə'.

⁵⁴Na' gosə'əbe'enaogüe' əchoj dižə' cho'enə' de'en yosə'əde'ine' par əsa'ogüe' xya contr le'.

Ye_lə' goxoayag che be_nə' fariseo ca'

12 Na' goquən' zan mil be_nə' babesə'əžag gan' zo Jeso'osən' xte bosə'əlej bosə'əšošj nī'a ljuēžjga'aque'. Na' Jeso'osən' gwzolaoteque' be'e dižə' len disipl che' ca' gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad ničh cui əxoayagle be_nə' par əsa'aquene' nacle be_nə' güen can' chso'on be_nə' fariseo ca'. Ye_lə' goxoayag chega'aque'ena' gwxaquə'əleben ca xna' cuazin' de'en chlažə'ən par chaquən yetxtil. ²Bito gonle can' chso'one'ena' chedə' gaquə can' na dicho de'en na: “Yoguə'əloj de'en ngašə' nā'a gwžin ža la'alaon, na' yoguə'əloj de'en cui no gwse'ejni'i antslə, leczə gwžin ža se'ejni'i be_nə' len.” ³De'e na'anə' bitə'ətezə de'e ənale bgašə'əzə, be_nə' zan əse'enene'len, na' de'en ənale žižizə lo'o cuart chelen', leczə be_nə' zan yesə'əneze len.

Non' cheya_lə' žebcho

⁴Migw chia', əchnia' le'e, bito žeble be_nə' ca' əso'ot le'e, chedə' catə' bagotle bitoch bi gaquə so'onene' le'e. ⁵Chonə' le'e consejw, cheya_lə' žeble Diozən' chedə' catə' bačh beque'e ye_lə' mban chelen' leczə nape' ye_lə' guaquən' par yesele'e le'e gabilən'. De'e yoblə əchnia' le'e, cheya_lə' žeble Diozən'.

⁶Nezecho de que byin dao' ca' bitobi zjəzaquə'ətequəb, pero na' Diozən' ni tob cui chanlaže'e. ⁷Na' ca naquə chio'o ža, de'e tant chaque

Diozən' checho xte nezene' ba_lə yišə' yichj to tocho žia la'anə'əczə bitotec bi zjəzaquə' yišə' yichjchon'. De'e na'anə' bito žeble chedə' zaquə'əch le'e cle ca bia zan byin dao'.

Cheya_lə' güe'echo dižə' len be_nə' de que nombi'acho Jesocristən'

⁸Na' əchnia' le'e, notə'ətezle šə cho'ele dižə' len be_nə'chən' de que chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' len angl che Diozən' de que nacle xi'ina', nadan' naca' ben' bse_lə' Diozən' golja' be_nə'ch. ⁹Na' notə'ətezle šə cho'ele dižə' len be_nə'chən' de que bito chejle'ele chia', leczə ca' nada' gua'a dižə' lao angl che Diozən' de que bito nacle xi'ina'.

¹⁰Na' notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr nada' naca' ben' bse_lə' Diozən' golja' be_nə'ch, Diozən' yezi'ixene' chele šə yedinjele can' nale. Pero notə'ətezle šə güe'ele dižə' contr Spirit che Diozən', cuat yezi'ixen Diozən' chele.

¹¹Na' šə yesə'əche'e le'e lao be_nə' gwnabia' che yo'oda'onə' o lao be_nə' jostis ca' o šə lao yeziquə'əchlə be_nə' ca' zjənapə poder, bito cuec yichjle nac yoži'ile xtižə'əga'aquən', o šə naclə ənale. ¹²Lao or na'atezə Spirit che Diozən' əgwlo'in le'e bin' cheya_lə' ənale.

Bito cheya_lə' cuec yichjcho tlaozə bi de'en deicho

¹³Entr be_nə' zan juisy ca' toe' gože' Jeso'osən': —Maestr, gonšgo' mendad par ničh gon be_nə' biša'anə' nada' bien che de'e xaxna'ato' de'en cheya_lə' si'a.

¹⁴Pero Jeso'osən' gože' le': —Bito naca' nada' juez chele na' bito naca' beṇə' güe'e laze che de'e deile.

¹⁵Nach gože' lega'aque': —Le'e gapə cuidad par niḥ bito selažə'əle bi gatə' chele yežlyon', chedə' bito əbancho laogüe šə deczə zan de'e de checho.

¹⁶Na' be'elene' lega'aque' to jempl, gwne': —To beṇə' gwni'a lechgualē goc cwseš che'ena'. ¹⁷Na' bene' xbab lo'o yichjla'aždaogüe'en gwne': “¿Nacxa gona'? chedə' bitoch bi latjə de par cwseš chia'anə'.” ¹⁸Nach gozne': “Quinga gona', yochinja' yo'o gan' nga ža' cwseš chia' quinga na' gona' yo'o xench. Na' gwža'ašaogua'a cwsešən' na' bichlə de'e de chia'.

¹⁹Na' laogüe bade de'e chyažjda' par zan iz, bitoch gona' žin. Ye'ej gaoteza' con bi che'enda' na' gona' legr.” ²⁰Pero Diozən' gože' be'ena': “Beṇə' tont le'. Neže' bžin or gato', na' ĩnola lao ne'i gaquə yoguə' de'en de chio'onə'?” ²¹Can' gac che notə'ətezə beṇə' šə con chbec yichje' tlaozə de'en deine' žlac mbanə' na' bito chone' ca yebei Diozən' le'.

Diozən' chapə chye' xi'ine' ca'

²²Na' gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Echnia' le'e, bito cuec yichjle tlaozə de'en ye'ej de'en gaole lao mbanle. Na' leczə ca' bito cuec yichjle tlaozə de'en gacwlen'.

²³Zaquə'əch yelə' mban chelen' ca yelə' guaon'. Le'egatezə ca' cuerp chelen' zaquə'əchən ca xala'anlen'.

²⁴Legontoš xbab, ca naquə bechj ca' bito chsa'azəb bito chəsyə'əlapəb, nic zo da'a xoa' chega'acquəb, nic zo gan' ncuə' no guangoš chega'acquəb

ga ža' de'e sa'ob. Pero na' Diozən' chguaocze' lega'acquəb. Naquəchxen' zaquə'əle ca bia ca' žia xile'e. ²⁵Na' ni tole bito gaquə yoston cuinle gašj metr šə con cue'e yichjle ətonle.

²⁶Nezele bito gaquə yoston cuinle na' nic naquən de'e zaque'e. De'e na'anə' bito gontecle xbab che biquə'əchlə de'e chyažjele.

²⁷Legontoš xbab ca naquə yej ca' de'en zjəze yixə' chesə'əcha'oczən.

Bito bi žin chso'onən, nic chsa'aljən do. Na' əchnia' le'e de'e Rei Salomonṇə' goque' lachə' xoche juisy, pero bito bžinlaže'e xalane'ena' ca yelə' xoche che yej ca'. ²⁸Diozən' none' xoche yixə' de'en ze yoba len to termzən' zen nach choso'ozeye'en, naquəchxe gon Diozən' len le'e ggüe'eczə yichje' gone' yoguə'əte de'en chyažjele, le'e cui chejle'etecle de que gone' de'en chyažjele.

²⁹Le'e ža, bito güe'elažə'əle par gatə' de'e ye'ej de'e gaole. Bito gaquəžejlažə'əle che len. ³⁰Beṇə' ca' cui chso'elao' Diozən' porzə chei de'e can' chso'elažə'əzeche', che de'en əse'ej de'en əsa'ogüe' na' che xala'anga'aque'. Pero Xacho Diozən' nezcene' biquə' de'e ca' chyažjele.

³¹De'en güe'elažə'əle, güe'ele latjə par niḥ Diozən' nabi'e le'e. Na' yoguə' de'e ca' de'en chyažjelen' gonczə Diozən' len, de'en ye'ej de'en gaole na' xala'anle.

De'e zaquə'əche gatə' checho catə' yežincho yoban'

³²Bito žeble la'anə'əczə naquə to chopzle. Diozən' chebeine' chnabi'e le'e na' chaclene' le'e. ³³Le'e yeyotə' de'en deile par niḥ gatə' de'e əgwnežjwle

beṇə' ca' chesə'əyažje. Šə gonle ca' caguə cuiayi' de'en deilen!, chedə' la' Diozən' gonle' le'e de'e zaquə'əche na' de'e cui te chei catə' yežinle yoban' gan' zo'enə'. Na' bito gac šo'o beṇə' bguan par əque'en, na' niq̄e gaquə' šo'o bia dao' əgw̄ziayi' len.
³⁴Gan' de de'en chaquele chei, nan' zo yichjla'ažda'olen'.

**Cheyalə' socho probnid par
 catə'an yidə Cristən' yeto**

³⁵⁻³⁶Nach Jeso'osən' bsed blo'ine' lega'aque' naquən' gaquə' catə'an yide' de'e yoblə. Na' gwne': —Le'e so probnid par catə'an yida' yeto, le'e so can' nitə' beṇə' chsa'ape' liž xanga'aque' žlac zde' yelə' gošagna', zjənyaze' xala'anga'aque' na' chalə' yi'. Nach catə' yežine' na' əne' cho'a puertən' le'e yosə'əsəljwtie' par yeyo'e. ³⁷Mbalaz gaquə' che mos ca' beṇə' ca' nitə' probnid chəsə'əbeze xanga'aque'en catə'an yežine'. Šə nite'e chəsə'əbeze' le' catə'an yežine', nachən' əgwsi'ini'e de'en əsa'ogüe' na' cuine' gwnežjue' lega'aque' de'en əse'ej əsa'ogüe'. ³⁸Mbalaz gaquə' čhega'aque' šə chəsə'əbeze' batə'əquən' yežine' la'anə'əczə šə yežine' do chel o šə do šbał. ³⁹Ləgon xbab che de'e nga. Žalə' neze xan yo'onə' do bi or əžin beṇə' bguanṇə' liže'enə', la' gwṇaze' par nič bito güe'e latjə šo' be'enə' liže'enə' par cuane' šinlaze'. ⁴⁰Le'e ža, cheyalə' sole probnid, chedə' catə'an cui chonle xbab yida', ca na'an yida' de'e yoblə, nada' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch.

**Mos ben' chon güen na' mos
 ben' cui chon güen**

⁴¹Bedən' gože'ene': —Xanto' čəcho'o jempl nga par netə'əzəto'onə' o šə par yoguə' beṇəchən'?

⁴²Nach gož Jeso'osən' Bedən': —Naquən par notə'ətezə beṇə' šə chone' can' chon mos əblao beṇə' naquə beṇə' sin' na' beṇə' chon complir can' cheyalə' gone'. Ben' nac ca' co' xane'enə' lao ne'e liže'enə' par nič əggüia əgwye' mos ca' yelə' na' par nič ggone' de'e əsa'o to toe' catə' chžin or əsa'ogüe'. ⁴³Šə to beṇə' mosən' chontezə chone' con can' non xanen' mendad, mbalaz soe' catə' yežin xane'enə'. ⁴⁴De'e li əchnia' le'e xane'en cue'e lao na' xmose'enə' yoguə'əloł de'en deine'. ⁴⁵Pero na' šə mosən' gone' xbabən' na' əne': “Bagwžei xanan'”, na' šə solaocle' čhine' mos ca' yelə' na' ye'ej gaoxatteze' na' sožene', ⁴⁶nach xane'enə' yežine' to ža senyale' le' to or cui nacbe'ine'. Na' por ni che de'en cui chon mosən' can' cheyalə' gone', xane'enə' čhinchgüe' le' yid sotən' xte ca gate'. Can' chac len notə'ətezə mos ben' cui chon cuase'loł can' cheyalə' gone'.

⁴⁷Na' ca naquə' mos beṇə' naquə beṇə' godenag, la'anə'əczə baṇezene' can' chene'e xane'enə' gone', pero bito chone' ca'. De'e na'anə' bito zoe' probnid catə' yežin xane'enə', na' xane'enə' čhinchgüe'ene' yid sotən'. ⁴⁸Na' beṇə' cui nezene' bin' non xanen' mendad na' chone' de'e leczə zaquə' čhine'ene', pero caguə' čhintequene'. Notə'ətezə beṇə' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaquə'e, cheyalə' gone' yoguə'ən. Na' ben' yo'o lao ne'e gone' de'e zan de'e zaquə'e, chonchən byen gone' mazəchlə can' cheyalə' gon ben' cuitec yo'o lao ne'e de'e zan de'e gone'.

**Yesə'ədilə beṇə' por ni çhe
de'en bidə Jeso'osən'**

⁴⁹Nach gwna Jeso'osən': —Ca naquə beṇəçhən' yesə'ədilə' na' yesə'əšaše' por ni çhe de'en zedeyena' yežlyo nga, na' de'en so'one' ca' gwxaquə'əleben ca yi'. ižalə' bagoclə de'en zedeyena'anə'!
⁵⁰Bida' par çhi' saca'a na' gata'. Ləchguəle yo'o yichja' çhei xte catə'an əžin ža gaquən. ⁵¹ǃEchonle xbabən' de que beṇə' ža' yežlyon' yesə'əzo yesə'əbeze' binlo len ljuəžjga'aque' laogüe de'en bida'? Echnia' le'e, bito yesə'əzo yesə'əbezəga'aque' binlo len ljuəžjga'aque' laogüe de'en bida', sino que yesə'ədilə' na' yoso'ošaše'.
⁵²Dezd na'a, šə nitə' gueyə' beṇə' family to yo'o, yesə'ədilə' entr lega'aque', çhope' contr šone' na' šone' contr çhope'. ⁵³Yedilə beṇə' byon' contr xi'ine', na' xi'ine'en contr le'. Na' no'olən' yedilə' contr xi'ine' no'olə, na' xi'ine' no'olən' contr le'enə'. Na' yedilə no'olən' contr xo'oliže' na' xo'oliže'en contr le'.

**Bito gwsa'ache'ine' bi zeje
de'e ca' chon Jeso'osən'**

⁵⁴Nach lecəə gož Jeso'osən' beṇə' ca' nitə'anə': —Catə' chle'ile chi' bejw gan' chen bgüižən' na' nale: “Guaquə yejw”, na' can' chac. ⁵⁵Na' catə' cheçhj to be' de'e za'ate zaquə' galən' chlā' bgüižən' cuiten licha, na' nale: “Guaquə zeyə”, na' chac zeyə'. ⁵⁶iBeṇə' goxoayag le'e! Catə' chle'ile nac chac le'e yoban' na' lao yežlyon' nezele šə guaquə yejw o šə guaquə zeyə'. ǃBixçhen' cui chacbe'ile bi zeje de'e ca' chona'?

**Cheyałə' goncho regl binlo len beṇə'
chene'e əche'e chio'o lao jostis**

⁵⁷ǃBixçhen' cui chonle xbab par niç ənezele naquən' cheyałə' gonle? ⁵⁸Catə' to beṇə' gonle xya çhe' na' əche'e le'e lao jostis, na' lao ngo'ole nezən' legonlene' regl binlo par niç na' cui çhe'e le'e lao jostisən'. Šə bito gonle ca' ža, catə' əžinle lao jostisən' gone' le'e lao na' polsian' par yosə'əže'e le'e ližya. ⁵⁹Echnia' le'e, bito yebeje' le'e xte catə' çhixjwle doxen de'en chałə'əlen'.

**Šə bito yedinjecho xtolə'əchon'
la' cuiayi'ichon'**

13 Na' lao or na'atezə entr beṇə' ca' ža' na' gwnitə' bałə beṇə' gwsə'elene' Jeso'osən' dižə' can' goquə çhe xonj beṇə' Galilea. Gwse'ene' de que žlac gwsə'ot beṇə' Galilea ca' bia yixə' par chso'elaogüe'e Diozən', soldad çhe Pilatən' jse'ete' lega'aque' çhedə' can' ben Pilatən' mendad. ²Nach boži'i Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gože' lega'aque': —ǃEchonle xbabən' de que beṇə' ca' gwsa'at gwsə'onche' de'e maləch cle ca beṇə' Galilea ca' yełə' laogüe de'en goc çhega'aque' ca'? ³Echnia' le'e caguə ca'anə'. Šə bito yedinjele xtolə'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can' gosə'əbiayi' beṇə' ca'. ⁴Nezele çhe beṇə' ši'inšon ca', lao zjanite'e Siloen' bxpə to campnary na' gwdenən lega'aque' na' gwsa'ate'. ǃElecəə chonle xbabən' goc ca' laogüe de'e zjənaquəche' beṇə' maləch lao yoguə' beṇə' ca' ža' Jerosalennə'? ⁵Echnia' le'e caguə

ca'anə'. Šə le'e cui yedinjele
xtolə'əle ca' gwžin ža cuiayi'ile can'
gosə'əbiayi' beṇə' ca'.

**Jempl che yixgüion' de'en
cui bi frot chbia**

⁶Na' be'elene' lega'aque' jempl
nga bzejni'ine' lega'aque' de
que cheyalə' yesyə'ədinjene'
xtolə'əga'aque'enə'. Na' gože'
lega'aque': —To beṇə' zo to yag
yixgüio che' gan' ža' yag obas che'
ca'. Na' gwyeye' lao yaguən' jəgüie'
šə zetgua yixgüion' gaogüe', pero
bitobi bželene'. ⁷Na' gože' ben'
chapə güert che'enə': “Bachac šon
iz chedəgüia' yag nga šə chbian
yixgüio, pero bito bi chbian.
Gwchoguən. Lašj con zon nlanən
na' nique bi frot chbiazən.” ⁸Na'
gož ben' le': “Xana', ljoyenṇə'
zezošgan yetgüizən'. Na' əche'ena'
xanein' cueca'an yo beb. ⁹Na' šə
cuian frotən' yetgüiz, bitec de'e
güen. Pero šə cuicəzə bi cuian nach
əchogchon.”

**Jeso'osən' beyone' to
no'olə ža dezcanz**

¹⁰Na' to ža dezcanz bsed blo'i
Jeso'osən' beṇə' ca' ža' to lo'o
yo'odao'. ¹¹Na' zo to no'olə beṇə'
bagoc ši'inšon iz yo'o yaz de'e
xio'on yichjla'ažda'ogüe'enə'. Na'
ben de'e xi'onə' par ničh bdobə
cuerp che'enə', na' caguə goquəch
seche' liča. ¹²Na' catə' ble'i
Jeso'osən' le', goxe'ene', nach
gože'ene': —No'olə na'a yeyacdo'
che yizgüe' chio'onə'.

¹³Na' bxoə ne'enə' lao cuerp che
no'olən', na' le'e bezechate' liča
na' be'elaogüe'e Diozən'. ¹⁴Pero

na' beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'
bloque' chedə' Jeso'osən' beyone'
beṇə' güe'enə' ža dezcanzən', na'
gože' beṇə' ca' nitə' lo'o yo'oda'onə':
—De xop ža par gonle žin. Le'e da
lao ža ca' par ničh yeyaquēle che
yizgüe' chelen', pero bito la'acle ža
dezcanzən' par yeyaquēle.

¹⁵Nach Xanchon' gože'ene':
—iLe'e beṇə' goxoayag! ĩCaguə
lao ža dezcanzən' bia'aczə chsežle
go'on chele o borrh chele gan'
zjada'ab na' chgua'aga'acleb güe'ej
nis? ¹⁶No'olə nga naque' xi'in
dia che de'e Abraanṇə' na' ca
naquə ben gwxiye'enə' par ničh
babdobə cuerp che'enə' ši'inšon iz,
naquəczən liča babeyona'ane' ža
dezcanzən'.

¹⁷Lao gwne' ca' beṇə' ca'
chəsə'əgue'i le' gwsa'aquene' zto',
na' yoguə'əlo beṇə' zan ca' yelə'
nitə' na' besyə'əbeichgüeine' len
yoguə' de'en ben Jeso'osən', la'
lechguale güen zjanaquə de'en
bene'enə'.

**Yelə' gwnabia' che Diozən'
gwxaquə'əleben ca xsa moztas**

¹⁸Nach gwna Jeso'osən': —Na'
əgwlo'ida' le'e par ničh ənezele nac
gwxaquə'əlebe yelə' gwnabia' che
Diozən'. ¹⁹Gwxaquə'əleben ca to
xsa moztas. To beṇə' goze'en, na'
catə' bla'an gwcha'on goquən yag
cha'odao'. Na' bia ca' zjəzo xile'e
gwso'on ližda'oga'aquəb lao xoze'e
ca'.

**Yelə' gwnabia' che Diozən'
gwxaquə'əleben ca xna' cuazin'**

²⁰Nach de'e yoblə gozne': —ĩNac
əgwxaquə'əlebecho yelə' gwnabia'

che Diozən'? ²¹Egwsaquə'əlebechon ca xna' cuazin' de'en gwlec no'olən' len to rob yezj par niçh becha'o doxenən.

**Cheyaļə' yeyiljlažə'əcho
naclə goncho par niçh
socho binļo len Diozən'**

²²Na' gwda Jeso'osən' bsd blo'ine' beņə' ža' syoda ca' na' yež ca' gan' bedie' par bežine' Jerosalennə'. ²³Na' to beņə' gože' Jeso'osən': —Xanto', ĩacon to çhopzə beņə'ən cui žjəya'ac lao yi' gabiļən'?

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': ²⁴—Echnia' le'e, beņə' zan se'ene'ene' nite'e binļo len Diozən'. Pero gwžin ža catə' cuich gaquə so'one' par nite'e binļo len le'. De'en naquə žialao gonļe, çhiljlažə'əle naclə gonļe par niçh sole binļo len Diozən', ²⁵niçh cui gone' len le'e can' ben to xan yo'o catə' bžin or par əgwseyjue' na' gwwože'e bseyjue'. Na' gwdechłə besə'əžin beņə' bosə'osiže' le'e puert che'lenə' na' bito bsaljue' par so'e. Na' gwse'ene': "Bsaljwšga par šo'oto'." Na' gože' lega'aque': "Bito nombi'a le'e, nic nezda' gan' za'acle." ²⁶Can' gaquə len baļle. Nach solaole ye'elene': "Gü'e'ej gwdaoto' len le' na' bsd blo'ido' neto' lao lquey lažto'." ²⁷Pero na' de'e yoblə əye'e le'e: "Bitoczə nezda' gan' besa'acle. Le'e žjəya'ac yoguə' le'e beņə' güen de'e mal." Can' ye'e le'e. ²⁸Na' le'ile Abraannə' na' Isaaquən' na' Jacobən' na' yoguə' profet beņə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' nite'e yoba gan' zo Diozən' chnabi'e, na' le'e bito gac šo'olenə'. Na' cana' cuežyašə'əle na'

gaoyejə leylen' catə' gacbe'ile bito gaquə šo'ole. ²⁹Beņə' za'ac doxenļə yežlyon' yesə'əžine' yoba gan' zo Diozən' chnabi'e na' yesə'əbi'e cho'a mes che'lenə' sa'ogüe'. ³⁰Na' ža, nitə' beņə' bito žjənaque' beņə' blaο na'a, pero gwžin ža catə' əsa'aque' beņə' blaο. Na' nitə' beņə' žjənaque' beņə' blaο na'a, pero leczə gwžin ža catə' lega'aque' bitoch əsa'aque' beņə' blaο.

**Begüine'e Jeso'osən' por ni çhe
xtolə' beņə' Jerosalen ca'**

³¹Lao or na'atezə balə beņə' fariseo ca' besə'əžine' gan' zo Jeso'osən' na' gwse'ene': —Cheyaļə' yexonjə' nga gan' chnabia' Erodən' çhedə' chene'ene' gote' le'.

³²Jeso'osən' gože' lega'aque': —Erodən' gwxaquə'əlebene' ca to becoyo'o por yeļə' goxoayag che'lenə'. Ležja'ac na' ye'elene' de que yeto çhopə žazə soa' par yebejəcha' de'e xio' ca' žjəyo'o žjəyaz yichjla'aždao' beņə' na' par niçh yeyoncha' beņə' chsa'acšene, na' caguə sšachən' yeyož gona' de'en cheyaļə' gona'. ³³Pero ca naquə de'en chona' nga na'a, goncha'an gwxe güižj çhedə' Jerosalen na' gan' chso'ote' profet ca' chso'e xtižə' Diozən', caguə ngan'.

³⁴Le'e beņə' Jerosalennə' chotle profet, na' beņə' ca' chselə' Diozən' len le'e chšizə'əga'aclene' yej. Zan las go'onda' yetoba' le'e ca to jeid cheyežəb xi'inqəb, pero bito be'ele latjə. ³⁵Na' bagwlejšəyichja' le'e. Na' əchnia' le'e bitoch le'ile nada' xte catə'əch əžin ža əņale: "Cho'ela'oto'

benə' za' nga benə' babselə' Xancho Diozən'."

**Jeso'osən' beyone' to
benə' zo le'enə' yi**

14 Na' to ža dezcanz Jeso'osən' gwyeye' liž to benə' blao entr benə' fariseo ca' par gwsa'ogüe', na' benə' fariseo ca' nitə'əna' besyə'əyatchgüeine' le'. ²Na' laogüe'enə' zecha to benə' chacšene, zo le'enə' yi. ³Na' gož Jeso'osən' benə' fariseo ca' na' len benə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' de'en bzoj de'e Moisezən': —Segon can' na lein' žade lsens yeyoncho to benə' güe' ža dezcanzən' o šə bito de lsens?

⁴Pero notono boži'i xtiže'enə'. Nach Jeso'osən' bexe'le na' be'enə' na' beyone'ene', na' gože'ene': —Baguaquə yeyejo'.

⁵Na' gož Jeso'osən' benə' ca' ža' liž benə' fariseon': —Le'e šə zo to borra o to go'on chele, na' əxopəb to lo'o pos, žəcabi yebejleb lgüegwzə la'anə'əczə naquən ža dezcanz?

⁶Na' notono goc yoži'i xtiže' Jeso'osən'.

**Benə' ca' gwsa'ac combid
gan' chac to yelə' gošagna'**

⁷Na' ble'i Jeso'osən' can' chso'on benə' ca' zjənaque' combid liž benə' fariseon', gosə'əbeje' siyən' gwse'enenə' yesə'əbi'e gan' zjəchi' benə' blao ca'. Na' Jeso'osən' gože' le'ga'aque': ⁸—Catə' to benə' gone' le'e combid gan' chac to yelə' gošagna', bito cue'ele gan' cheyalə' cue' benə' blao ca'. La' šə cue'ele na' de repent yidə benə' naquəch benə' blao. ⁹Na' yidə xan yo'onə' ye'e le'e:

“Lesoža' nič cue' benga.” Nach do chaquele zto' cue'ele ga yoblə len benə' ca' cui bi bi zjəzaquə'. ¹⁰Pero na' catə' nacle combid, cue'ele len benə' ca' cui bi bi zjəzaquə', na' catə' yidə xan yo'onə' na' ye'e le'e: “Benə' migw chia', da cui'o len benə' blao ca'”, nach si'ichle yelə' bala'an lao benə' ca' zjəchi' len le'e cho'a mesən'. ¹¹Notə'ətezcho cho'elao' cuincho, Diozən' gone' par nič gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'an.

¹²Nach leczə gož Jeso'osən' ben' ben le' combid: —Catə' gono' to lni na' gono' benə' combid əsa'ogüe' len le', bito gono' combid porzə benə' migw chio' o benə' zjənaquə benə' gwni'a. Lega'aque' leczə gosyə'əyone' le' combid ližga'aque', na' yosyo'ogüe'e gwzon laogüe de'en benga'aco'one' combidən' bla'aque' ližo'onə'. ¹³Catə' gono' to lni, gono' combid benə' yašə' ca' na' benə' nchog no ni'a na'aga'aque', benə' coj, na' benə' lchol. ¹⁴Šə gono' lega'aque' combid, Diozən' gone' par nič so' mbalaz, chedə' benə' ca' bito gaquə yesyə'əyone' le' combid. So' mbalaz catə' Diozən' yosbane' le' ladjo benə' guat ca' txen len yeziquə'əchlə benə' ca' ja'ac licha lao gosə'əbane'.

Jempl che to benə' ben lni

¹⁵Na' to benə' chi' cho'a mesən' txen len Jeso'osən' benene' xtiže'enə' na' gože'ene': —Mbalaz socho gaocho lao lni de'en gaquə catə' bachnabia' ben' əselə' Diozən'.

¹⁶Nach Jeso'osən' gwne': —To benə' bene' to lni xen na' bene'

combid əzja'ac beṇə' zan liže'enə' par əsa'ogüe'. ¹⁷Na' catə' bžin or əsa'ogüe', xan yo'onə' bsele'e xmoše'enə' par žjətobe' beṇə' ca' bene' combid əsa'ogüe'. Na' catə' jəye' to toga'aque' gože' lega'aque': "Lešo'o, la' babsi'ini'e de'en gaocho." ¹⁸Na' to toga'aque' gwse'e be'enə' bixčhen' cui zjəzoe' latjə žja'aque' gan' chone' lṇin'. Toe' gwne': "Ze'e gwxi'a to yežlyo. Cheyałə' žžəgüiia'an. Na' ye'ešgo' xano'on de que bito gac yida'." ¹⁹Yetoe' gwne': "Ze'e gwxi'a gueyə' cue' go'on na' na'a əžjenga'aca'ab prueb. Ye'ešgo' xano'on si'ixene' chia' bito gaquə yida'." ²⁰Na' yetoe' gože'ene': "Ze'e bšagna'a. De'e na'anə' bito gaquə yida'." ²¹Na' mosən' beyeje' na' gože' xane'lenə' can' gwse' beṇə' ca' le'. Nach xan yo'onə' ben' chon lṇin' bže'e, nach gože' xmoše'enə': "Gwyej jtado' yoguə' lqueyən' na' yoguə' nez lao' syodan', na' əgwto' beṇə' yašə' ca' na' beṇə' ca' nchog no ni'a na'aga'aque', na' beṇə' coj ca' na' beṇə' lchol' ca' par la'aque' əsa'ogüe'." ²²Gwde bene' ca' nach gože' le': "Xana', bajətoba' beṇə' ca' gwna'onə' na' nedechczə latjə par beṇə' yoblə'." ²³Nach xane'lenə' gože' le': "Gwyej fuer syodan' na' gono' byen da'ac beṇə' ca' nitə' do tnezən' na' žjəxi'o beṇə' ca' zjəža' yixə', gono' byen da'aque' liža' nga əsa'ogüe' par nič šane' xte ca cuich bi latjə šo'. ²⁴Na' ca naquə beṇə' ca' bena' combid nechte, bito gua'a latjə əsa'o lega'aque' de'en babsi'ini'anə'."

De'en cheyałə' goncho par nič naocho Jesocristən'

²⁵Na' beṇə' zan juisy jəsə'ənaogüe' Jeso'osən'. Na' gwyechje' gože'

lega'aque': ²⁶—Notə'ətezle šə gaquəchele che xale, xna'ale, xo'olle, xi'lṇle, bišə'əle, zanle na' cuinle mazəchlə can' chaquəle chia', bito gaquə naole nada' par gacle disipl chia'. ²⁷Na' notə'ətezle šə laogüe' de'en chaquəle yoso'ochi' yoso'osaguə' beṇə' le'e o so'ote' le'e to le'e yag coroz de'e nan' bito chonlilažə'əle nada', leczə bito gaquə naole nada' par gacle disipl chia' šə ca'. ²⁸Šə to le'e chene'ele gonle to campnary, zgua'atec cue'ele nach gonle xbab na' gwzaquə'əle ca do ja'aquə'ətə' chyažjele par gonlen na' šə de mech chelenə' par yeyož campnaryən'. ²⁹Šə cui əgwchixə' əgwto'lə' xbab chelen' ja'aquə'ətə' de'en chyažjele, catə' bagwlecle laneinə' na' gacbe'ile de que bitoch bi mech de par yeyožən. Na' yoguə' beṇə' yesə'əle'i lanein' so'one' le'e borl. ³⁰Na' yesə'əne': "Benga gwzola' bene' to campnary pero bito goquə yesyože' de'en gwzolaogüe'." ³¹Na' šə to rei chone' xbab tile' len yeto rei leczə zgua'atec gongaxje' xbab šə len si mil soldad che' ca' guaquə gone' gan len rein' yeto ben' yidə len galjə mil soldad. ³²Na' šə chacbe'ine' cui gone' gan, lao nezo rein' yeto zitə'ələ, əsele'e beṇə' žjəsə'ədie' xtiže'en lao rein' yeto yesə'ənabe' yesyə'ənite'e binlo. ³³Can' naquən len le'e, notə'ətezle šə cui cuejyichjle family chele, bia yixə' chele na' yoguə'əlo' cuantəchlə bi de'e de chele, bito gaquə naole nada' par gacle disipl chia'.

Gwxaquə'əlebecho ca zedə'

³⁴Zedə'an naquən güenchgua, pero na' šə bitoch naquən zxi', čnacxa

goncho par nich yeyaquən zxi'?
³⁵Bitobi zaquə'ən, nic gaquəlenən
 yežlyon', nic gaquə gwčhinchon
 par beb, lete cho'onchon. Can'
 gwxaquə'əlebele šə bitoch chzenagle
 chia' do yichj do lažə'əle. Le'e žia
 nagle de'e chene, legwzenag.

Jempl che xilə' bian' goquəžeje

15 Na' beṇə' gochixjw ca'
 na' yeziquə'əchlə beṇə'
 ca' chso'on de'e mal, yogue'e
 gosə'əbigue'e gan' zo Jeso'osən'
 par gwse'ene' xtiže'enə'. ²Na'
 beṇə' fariseo ca' na' beṇə' ca'
 choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj
 de'e Moisezən' chəsə'ənelaogü'e,
 chəsə'əne': —Benga chgüialaogü'e
 beṇə' ca' chso'on de'e malən' na'
 chaolene' lega'aque'.

³Nach Jeso'osən' be'e to jempl,
 gože' lega'aque': ⁴—Šə nitə' to gueyoa
 xilə' chele na' gaquəžeje tob, žacabi
 yocua'anle bia ca' taplalj tğualj gan'
 ža'ab latjə dašən' na' žjəyediljle bian'
 goquəžejenə' xte ca yeže'eleb? ⁵Na'
 catə' yeželobən' yebeichgü'eile na'
 yexəaleb ya'a yenle yeyo'aleb. ⁶Na'
 catə' yežinle ližle əgwtole beṇə'
 migw chele na' beṇə' gwliž chele
 na' ye'ele lega'aque': "Leyebei len
 nada', chedə' babežel xilə' chia' bian'
 goquəžeje." ⁷Echnia' le'e, gobeiche
 Diozən' na' angl che' ca' catə' to beṇə'
 chon de'e mal yedinjene' xtole'enə'
 clezə can' chəsya'əbeine' len taplalj
 tğualj beṇə' zjənaquə beṇə' güen lao
 Diozən' beṇə' bito de xtole'əga'aque'
 par yesya'ədinjene'en.

Jempl che mech de'en gwnit

⁸Na' no no'olən' šə de ši mech
 plət che' na' šə nit ton, žacabi

əgguale'e to yi' na' gwlo'e' lo'o yo'o
 che'enə' na' yeyiljyože'en xte ca
 yeželene'en? ⁹Na' catə' yeželene'en
 na' əgwtole' no'olə migw che' ca'
 na' beṇə' gwliž che' ca', na' ye'e
 lega'aque': "Leyebei len nada' chedə'
 babeželda' mech chian' de'en
 gwnitən'." ¹⁰Echnia' le'e, leczə
 chesyə'əba chesyə'əzaquə'əlažə'
 angl che Diozən' catə' to beṇə' chon
 de'e mal chedinjene' xtole'enə'.

Jempl che ben' benditjei xi'inen' xmeche'

¹¹Na' leczə gože' lega'aque': —
 Gwzo to beṇə' na' gwnitə' chopə
 xi'inə' beṇə' byo. ¹²Na' bžin ža
 beṇə' xcuidən' gože' xen': "Xa, beṇ
 nada' de'en cheyałə' si'a de'en
 deido'." Nach xe'en bnežjue'ene'
 de'en cheyałə' si'enə'. ¹³Gwde yeto
 chopə ža na' beṇə' xcuidən' btobe'
 yoguə'əloj cuantzə bi de'en de che'
 na' gwze'e gwyeje' nasyon zitə'. Na'
 porzə de'e cui zaque'e jene'. Na' lao
 zdalene' de'e malən' benditjeine'
 xmeche'enə'. ¹⁴Na' catə' beya
 xmeche'enə', goc to bgüin juisy
 lao doxen nasyonə', na' bitoch bi
 bi gotə' par si'e de'e ye'ej gaogü'e
 na' bichlə de'e byažjene'. ¹⁵De'e
 na'anə' gwyeje' gan' zo to beṇə'
 nasyonə' na' gwṇabe' žin. Na'
 be'enə' bsele'ene' yixə' gan' ža' bia
 zan xcoše' par nich jəye'eb. ¹⁶Na'
 tant gwdone' xte goclaže'e gaogü'e
 de'en chsa'o coš ca', pero ni len cui
 bos'onežjue'ene' gaogü'e'. ¹⁷Na'
 beyone' to xbab šao' na' gwne':
 "Nitə' mos zan che xa'anə', na'
 dechgua de'e chsa'ogü'e, na' nada'
 gatəda' yelə' chdon. ¹⁸Yeza' nga na'
 yeya'a gan' zo xa'anə', na' yapa'ane':

Ḳa, babena' de'e mal lao Diozən' na' laogo' le'. ¹⁹Na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'ḷno', con šə go'o latjə gaca' xmoso'." ²⁰Nach beze'e beyeje' gan' zo xē'enə'. Na' zitə'ələ ze'e yežine' catə' ble'i xē'en le', na' gwsa'adoe' jəšague'ene', na' gwdele'ene' gwdaogüe'ene' bxid chedə' beyašə' beži'ilažə'ene'. ²¹Nach gož xi'ḷne'ena' le': "Ḳa, babena' de'e mal lao Diozən' na' laogo' le', na' bitoch zaca'a gono' nada' cuent ca xi'ḷno'." ²²Na' xē'enə' gože' xmoše'en: "Jəlej tgot lachə' šao' na' guaco'obo'on. Na' jəxi' to niy na' gwдио'on xbembo'on, na' jəxi' šcue' yel na' gwдио'on ḡi'abo'onə'. ²³Na' jəxi' go'on da'onə' bian' chanə' na' betəb par gaochob, na' goncho lni. ²⁴La' xi'ḷna' nga babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero ḡa'a zobo' mbambo'. Gwlejyichjbo' chio'o, pero ḡa'a bəle'a'abo'." Na' gwzolao chso'one' lḡin'.

²⁵Na' xi'ḷne' nechən' zde' yoba catə'ən bežin xi'ḷne'en yeto. Na' catə' zeza' ben' gwyej yoban' bazon yežine' liž xē'enə' catə' benene' choso'ocueže' na' choso'oye'e. ²⁶Na' goxe' to mosən' na' gwḡabene' le' bixchen' chso'one' lḡin'. ²⁷Na' mosən' gože'ene': "Bi'i bišo'onə' bəle'a'abo' na' xə'onə' babete' go'on dao' bian' chanə' chedə' be'a'abo' to šao' to güen." ²⁸Nach xi'ḷne' nechən' bže'e, na' bito gone'ene' yeyo'e liž xē'enə'. Nach bchoj xē'enə' gotə'əyoine' le' yeyo'e. ²⁹Pero xi'ḷne' nechən' gože' xē'enə': "Zan iz bachac zoa' nga chontezə' žin con can' chono' mendad. Na' bitonə' gaca' beḡə' godenag. Na'

ni tozə šib dao' cuiḡə' gono' nada' par gotə'ab gona' lḡin' len beḡə' migw chia' ca'. ³⁰Na' ḡa'a bela' xi'ḷno' nga bi'in benditjei yoguə'əloḷ de'en bnežjo'obo' gwza'alembə' no'olə sargat, na' beto' par lebo' to go'on dao' bian' chanə'əch." ³¹Na' xē'enə' gože'ene': "Xi'ḷndaogua'a, le' zotezo' len nada', na' yoguə'əloḷ de'e deida' naquən chio'. ³²Pero cheyaḷə' goncho lni nga ḡa'a tant chebeicho babela' bi'i bišo'onə', chedə' babena'abo' cuent ca to bi'i guat, pero ḡa'a zobo' mbambo'. Gwlejyichjbo' chio'o pero ḡa'a bəle'a'abo'."

Jempl che to mos əblao ben'
benditjei de'en de che xane'

16 Na' leczə gož Jeso'osən' disipl che' ca': —Gwzo to beḡə' gwni'a na' gwzo to mos əblao che' beḡə' gwyo'o lao ne'e bia yixə' che' ca' na' biquə'əchlə de'en de che'. Na' beḡə' gwni'anə' benene' rson de que xmosen' babenditjeine' de'en de che'. ²Nach xane'en goxe' le' na' gože'ene': "Babenda' to dižə' can' chono'. Cheyaḷə' gono' cuent che yoguə'əloḷ de'en babchino' chia' chedə' bitoch gaquə gono' xšina'anə' ḡa'a." ³Nach mosən' bene' xbabən': "¿Bixa gona'? Ḳana'an bacholague' nada' cuich gaquə gona' xšine'enə', na' nic chac gona' žin gual na' gaquəda' zto' šə ḡaba' carida. ⁴Nezda' bi gona' par nič ḡitə' beḡə' yesə'əgüialaogüe' nada' catə' cuich chona' žin che xana'an." ⁵Na' goxe' yoguə' beḡə' ca' chsa'alə' xmech xane'enə' tgüejə' tgüejə'. Na' gože' beḡə' nechən': "¿Ja'aquə' chalə'o che xana'anə'?"

⁶Na' be'lenə' gože'ene': "Chala'a che tapa mil litr set." Nach gož mosən' be'lenə': "Gwche'edo', na' bzoj lao cuentən' de que chalo'o che chopa mil litrzə setən'." ⁷Gwde na' gože' be'nə' əgwchopen': "¿Ja'aque'n' chalo'o che xana'anə'?" Nach be'lenə' gože'ene': "Che to mil rob trigw." Nach mosən' gože' be'lenə': "Gwche'edo', na' bzoj lao cuent chio'onə' de que chalo'o che xon' gueyoa robzə trigon'." ⁸Na' xan mos goxoayaguən' gocbe'ine' lechgualē bib naquə be'lenə' de'en bene' xbab naclən' gone' par nič soe' binlo len ljuēžje' ca' be'nə' ca' chsa'alə' che xane'en. Nada' chnia' le'e de que be'nə' ca' zjəchi' yichjga'aque' porzə de'en chac lao yežlyon' chso'onchgüe' xbab naclən' so'one' len de'en zjədeine'. Pero zan be'nə' ca' bazjəyo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' bito chso'one' xbab naclən' yesə'əchine' de'en zjədeine'.

⁹Na'a əchnia' le'e, de'en deile yežlyo nga de'e te chein', pero legwchin len par nič nitə' migw chele, na' catə' babeya bi de'en deile yežlyo nga, nitə' be'nə' yozene'e le'e catə' yežinle yoban gan' sole zejlicane.

¹⁰Šə to be'nə' chone' can' cheyalə' gone' len de'e cuitec zaquə' leczə gone' can' cheyalə' len de'e zaquə'əchgüei, na' be'nə' cui chone' can' cheyalə' gone' len de'e cuitec zaquə', leczə bito gone' can' cheyalə' len de'e zaquə'əchgüei. ¹¹Šə le'e cui chonle can' cheyalə' gonle len de'en deile yežlyo nga de'e te chei, bito gon Diozən' le'e de'e zaquə'əche de'en cui te chei.

¹²De'en deile yežlyo nga che Dioz na'anə', caguə chelen'. Na' šə bito chonle can' cheyalə' gonle len de'en naquə che'enə', bito gone' le'e de'e zaquə'əche de'e cui te chei.

¹³Notono no gaquə so liž chopə xan žin par gaque' xmosga'aque' tš'i'izə, chedə' la' šə gone' ca', gue'ine' to xan žinnə' na' gaquene' che yetoe', o gone' žin che toe' do yichj do laže'e na' bito bi respet gape' che xane'en yeto par gone' xšine'enə'. Leczə ca' le'e bito gaquə gonle xšin Diozən' do yichj do lažə'əle na' gonte xšinle par gacle be'nə' gwni'a.

¹⁴Na' leczə gwnitə' be'nə' fariseo ca' gwse'enene' xtizə' Jeso'osən' na' gwso'onene' borl, chedə' gwso'elažə'əche' əsa'aque' be'nə' gwni'a. ¹⁵Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —Le'e ža, chonle par nič be'nəchən' chesə'əne' chele de que zdacze licha, pero Diozən' než nle'ine' yichjla'ažda'olen'. Zjəde de'en chsa'aque be'nəchən' zjənaquən de'e žialao xen pero balən zjənaquən de'e chgue'i Diozən'.

Lei che Diozən' na' be'nə' ca' chnabi'e

¹⁶Na' gozna Jeso'osən': —Antslə con lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' len de'en boso'ozoj profet ca' bzejni'in chio'o che Diozən'. Pero na'a de'e Juannə' babedətxijui'e dižə' güen dižə' cobən' de que Diozən' nabi'e con notə'ətezə be'nə' soe' latjə, na' leczə ca' neto' chyixjue'eto'on. Na' be'nə' zan chesə'əzo chesə'əbi'e naclə so'one' par nič nabia' Diozən' lega'aque'.

¹⁷Ca naquə bitə'ətezə pont dao' che lei che Diozən' bito te chei pero

ca naquə yežlyon' len de'e ca' zjəžia le'e yoban' yesə'əde čhega'aquei.

**Bito yela'acho be'en čhecho o no'ol
čhecho par solencho beṇə' yoblə**

¹⁸Notə'ətezə beṇə' chela'a no'ol čhe'enə' par yeque'e no'olə yoblə, tozəczə ca malən' naquən len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'. Na' yoguə' no beṇə' yošagne'e len to no'olə beṇə' bela'a ben' čhei le', leczə tozəczə ca malən' naquən len de'en chon beṇə' chgo'o xtoe'.

Beṇə' gwni'a na' Lačhən'

¹⁹Nach gozna Jeso'osən': —Gwzo to beṇə' gwni'a, na' lechguale xochē goquə xala'ane'enə', na' lechguale gwdaošagüe'e yoguə' ža. ²⁰Na' to beṇə' yaš' le' Lačh yoguə' ža bzo beṇə' le' cho'a puert zaguan čhe beṇə' gwni'anə' par gwnabe' carida. Na' Lačhən' lechguale gwžia yežə' doxen cuerp čhe'enə'. ²¹Na' tant gwdone' gone'ene' gaogüe' pedas dao' yelə' guao čhe beṇə' gwni'anə' de'en besə'əxopə lao yon'. Na' beco' ca' ja'aquəb jəsə'əle'eb yežə'an gwžia cuerp čhe'enə'. ²²Na' catə' got beṇə' probən', nach angl ca' besyə'əzi' besyə'əque'e le' yoban' gan' zoe' len de'e xaxta'ocho Abraannə'. Na' leczə got beṇə' gwni'anə' na' bosə'əcuaše'ene'. ²³Na' beyeje' gan' ža' beṇə' ca' bagwsa'at. Na' lao chžaglaogüe' na' gwłis laogüe'enə' na' ble'ine' zitə'ələ nitə' Abraannə' lene' Lačhən' yoban'. ²⁴Na' gwṇe' zižjo gwne': “Xa Abraam, beyašə'əlažə'əšgüei nada', na' bselə' Lačhən' par yosbise' lož'an len latə' nis de'en yexopə xbene'enə' čhedə'

la' lechguale chžaglaogua' lo'o yi' nga.” ²⁵Pero na' Abraannə' gože' le': “Xi'ina' bosa'alažə' catə' lao bguano' yežlyon' porzə de'e šao' de'e güen gotə' čhio', na' Lačh nga porzə de'e mal goc čhe'. Na' bazoe' mbalaz nga na'a, na' le' chžaglaogo'. ²⁶Bito gaquə gone' can' che'endo' čhedə' la' Diozən' bačh bzie' to bdiṇj xen ga cui no zakuə' te entr neto' na' le'e par nič ca' bito gaquə yidəto' gan' zolen', na' nic gaquə da'ac le'e nga.” ²⁷Nach beṇə' gwni'anə' gože' Abraannə': “Beṇə' gol dao', chatə'əyoida' le', bselə'əšga Lačhən' liž xa'anə'. ²⁸Nitə' gueyə' beṇə' biša'a, na' che'enda' čhixjue'ine' lega'aque' naquən' so'one' par nič Diozən' bito əsele'e lega'aque' latjə nga gan' yesə'əžaglaogüe'.” ²⁹Abraannə' gože' le': “Deczə libr de'en bzoj de'e Moisezən' na' libr de'en bosə'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən'. Cheyałə' yoso'ozenague' čhe de'e ca' zjənyojən'.” ³⁰Na' gože' Abraannə': “Bito beṇə' gol dao'. Žalə' to beṇə' yebane' ladjo beṇə' guat ca' güe'elene' lega'aque' dižə', la' gosyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.” ³¹Nach gož Abraannə' le': “Šə bito choso'ozenague' čhe de'en bzoj de'e Moisezən' na' de'e profet ca', la'anə'əczə šə yeban to beṇə' ladjo beṇə' guat ca', bito se'ejle'e čhe Diozən'.”

**Bito cheyałə' goncho ca əxopə
beṇə' yoblə gone' de'e mal**

17 Nach gož Jeso'osən' disipl čhe' ca': —Syempr de de'en gonən ca yesə'əxopə beṇə' so'one' de'e malən'. Pero probchguazə

benə' chone' ca yesə'əxope' so'one' de'e malən'. ²Nca'alə xneze žalə' yoso'ocheje' yene'enə' to yej yišə' na' žjəsə'əzal'e'ene' lo'o nisdə'onə' cle ca soe' gone' ca əxopə benə' gone' de'e malən' la'anə' tozə benə' cuitec bi zaquə' len beṇachən'.

³Le'e gon xbab chele, šə to benə' bišə'əcho benə' bachonlilažə' Diozən' gone' mal contr tole, ben' bene' contr cheyałə' gatə'əyoine' le' yedinjene' xtole'enə', na' šə yedinjene' xtole'enə' cheyałə' yezil'ixene' che'. ⁴La'anə'əczə gaž las lao tža gone' de'e mal contr benə' bišə'enə', šə gaž laste əne': "Babeyjda' che de'en bena', bezil'ixen chia'", na' cheyałə' yezil'ixene' che'.

Gwse'ene' so'onlilažə'əche' Diozən'

⁵Nach gwse' apostol ca' Xanchon': —Gaquəlenšgo' neto' par niḅ gonlilažə'əchto' Diozən'.

⁶Nach gož Xanchon' lega'aque': —Xsa yag moztasən' naquən de'e dao' rizə'. Na' la'anə'əczə de'en chonlilažə'əle Diozən' gwxaquə'əleben ca to xsa moztasən' laogüe de'en cuiṇə' gonlilažə'əchgualene', guac ye'ele yag yixgüio nga: "Boša' xišna'o nga na' žjəyezo' lo'o nisdə'onə'", na' gwaquəczə can' ṇalenə'.

De'en cheyałə' so'on mos ca'

⁷Ca naquə costombr chelen' šə mos chelen' chgua'ane' go'on o chapə chye' xilə', catə' chele'e goyebən' bito che'elene': "Beyo'o ngalə gwche'edo' gaogo' xšə'."

⁸Cle che'elene': "Bsi'ini'a de'en ye'ej gaogua' na' gwodio' de'en

gaogua'anə'. Te yedaogua'anə' nach gaogo'." ⁹Na' bito cho'elene' yelə' choxcwlen catə' babene' de'en gožlene' gone'. ¹⁰Na' leczə ca' le'e nacle disipl chia', catə' babenle yoguə'əloł de'en nona' mendad gonle cheyałə' əṇale: "Bito bi zaquə'əto' par gonə' yelə' choxcwlen cheto', chedə' de'en babento'onə' la' de'e cheyałə'əczə gonto'onə'."

Jeso'osən' beyone' ši benə' chse'i yizgüe' de'en nzi' lepr

¹¹Lao zda' Jeso'osən' Jerosalennə' len disipl che' ca' na' gwdie' gan' zjəndil distrit che Samaria len Galilean'. ¹²Na' besə'əžine' to cho'a yež dao' na' besə'əchoj ši benə' zjesə'əšague' Jeso'osən', benə' ca' chse'i yizgüe' de'en nzi' lepr, na' gosə'əzeche' zitə'ələ. ¹³Na' gosə'əṇe' zizjo gwse'ene': —Maestr Jeso'os, beyašə'əlažə'əšguei neto'.

¹⁴Na' Jeso'osən' catə' ble'ine' lega'aque' gože' lega'aque': —Ležjəya'ac lao bxož ca' niḅ yesə'əgüie' le'e.

Na' goquən' lao zeyə'əngüie' nezən' besyə'əyaquene'. ¹⁵Nach toe' catə' gocbe'ine' de que baḅ beyaquene' na' bebi'e na' gwne' zizjo be'elaogüe'e Diozən'. ¹⁶Na' bzo xibe' lao Jeso'osən' na' be'ene' yelə' choxcwlen. Be'enə' ben ca' naque' to benə' Samaria. ¹⁷Nach gwna Jeso'osən': —Ši benə' can' beyona'. ¿Ganxa benə' ca' yegan'? ¹⁸Tozə benə' zitə' nga bebi'e par cho'elaogüe'e Diozən'.

¹⁹Nach gož Jeso'osən' be'enə': —Bezoža' na' beyej to šao' to güen. Babeyacdo' chedə' chonlilažo'o nada'.

Yelə' chnabia' che Diozən'

²⁰Na' goquən' beṇə' fariseo ca' gosə'əṇabene' le' batxan' yidə ben' əselə' Diozən' par ṇabi'e ṇasyon Izraelən'. Nach boži' Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gwne': —Ca naquən' ṇabi'enə' bito naquən to de'e le'icho. ²¹Notono no cheyalə' əṇe': “Bḡüiašc nga chnabi'e”, o “Na' chnabi'e”, chedə' bazoe' ṇa'a entr le'e chnabi'e.

²²Nach gože' disipl che' ca': —Gwžin ža catə'an ṇale: “Žalə'əga ṇa'a bač zocho yoban' gan' chnabia' ben' bselə' Diozən'.” Pero bito gaquə can' chṇablažə'əlenə'. ²³Nitə' beṇə' əse'e le'e: “Bḡüiašc nga chnabi'e”, o “Bḡüiašc na' chnabi'e”, pero le'e bito ṇaole beṇə' ca' əse'e le'e ca'. ²⁴Can' chac catə' chep yesən' chse'eni'in doxenlə le'e yoban' to de repentžə, leczə can' gaquə catə'an əžin ža yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəč yida' to de'e repentžə na' yoguə'əloḷ beṇə' yesə'əle'ine' nada'. ²⁵Zgua'atec de de'e zan de'e cheyalə' čhi' saca'a, na' ṇezda' de que beṇə' ca' ža' ṇa'a bito se'ejle'e čhia'. ²⁶Lezczə can' goquə ca tyemp che Noenə', lezczə can' gaquə catə'an bazon əžin ža yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəč. ²⁷Beṇə' gwnitə' ca tyemp che Noen' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe' na' gwso'elaozechga'aque' bosə'əšagne'e na' bosə'əšague' na' no xi'inga'aque' xte catə'an bžin ža gwyo'lo Noen' lo'o barcon', na' goc to yejw sio' juisy nach gosə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui gwso'lo lo'o

barcon'. ²⁸Lezczə can' goquə ca tyemp che Lotən'. Beṇə' Sodoma ca' gwža'azeche' gwse'ej gwsa'ogüe', gwso'ote'e no bia yixə' čhega'aque' na' bichlə de'e de čhega'aque', na' gosə'əzi'e bi de'en besə'əyažjene' na' gwsa'az gwsa'əṇe' na' gwso'on ližga'aque'. ²⁹Pero na' žan' beza' Lotən' Sodomān', Diozən' bene' par nič lechguale byinj yi' na' sofr yobanə' na' gosə'əbiayi' yogue'e. ³⁰Can' gaquə catə'an yida' de'e yoblə, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəč, na' yoguə'əloḷ beṇə' yesə'əle'ine' nada'.

³¹Na' žan' yida' šə na'acłə zo to beṇə' chone' dezcanz lao sotea che' liže'enə' na' šinlaze'ena' ža'an lo'o yo'onə', cui yeyetje' par yetobe' šinlaze'ena', con cuejyichje'en. Na' lezczə ca' ben' zo do yoba bito gaquene' yeyej liže'. ³²Le'e žjsa'alažə' can' goc che no'ol che Lotən'. ³³Notə'ətezə beṇə' chaquene' gone' par nič cui čhi' saque'e o par nič cui no got le', be'enan' cuiayi'. Na' notə'ətezə beṇə' chsanlažə' cuine' čhi' saque'e o so'ot beṇə' le' por ni čhia', bade yelə' mban che'ena' zejlicane'.

³⁴Echnia' le'e, quinga gaquə že'ena' catə'an yida' de'e yoblə: Čhopə beṇə' zjədie' chəsə'ətase', toe' yezi' yeca'a Diozən' na' toe' yega'aṇ. ³⁵Na' čhopə no'olə ṇitə' txen chso'ote', toe' yezi' yeca'a Diozən', na' toe' yega'aṇ. ³⁶Na' čhopə beṇə' ṇitə' do yoba, toe' yezi' yeca'a Diozən' na' lezczə yega'aṇ toe'.

³⁷Catə' gwse'ene' dižə' quinga, gwse'ene': —čGan' gaquə de'e quinga Xantə'?

Nach Jeso'osən' gože' lega'aque': —Ngale'en chonen che ben' ne':

“Gan' de bia guat nan' chesə'əžag šod ca'.”

**Jempl che to no'olə gozebə
len to juez mal**

18 Na' be'elene' lega'aque' to jempl par ničh bsd blo'ine' lega'aque' de que cheyalə' so'ontezə so'one' orasyon sin cui žjəxaquə'əlažə'əga'aque'. Na' gože' lega'aque': ²—Gwche' to syoda gan' gwzo to juez. Na' juezən' bito gwdape' Diozən' respet na' nic gwche' yichje' šə chsa'azlažə' beṇəchən' can' chone'ene'. ³Na' lao syodan' gwzo to no'olə gozebə na' goxjzə cheje' lao juezən' na' che'e le': “Bosla nada' lao na' beṇə' contr chia'anə'.” ⁴Bagoc sša bito bzenague' che', pero gwdele bene' xbabən' na' gwne': “Bito chapa' Diozən' respet na' nic chi' yichja' šə chsa'azlažə' beṇəchən' can' chona'. ⁵Pero yosla' no'olə nga lao na' beṇə' contr che' la' lechgualə zed chone'ene' nada'. Šə bito gona' yelə' jostis che'ene' bitoch soida' tant zed chedeyenene' nada'.”

⁶Nach gož Xanchon' lega'aque': —Le'e gon xbab che de'en gwna juezən' ben' cui zda liča. ⁷Naquəchxe gon Diozən' gwzenague' che beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' xi'ine', beṇə' ca' chso'olgüiž le' do ža do yel. Goslacze' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca' la'anə'əczə šə əsa'aque'ne' de que bachžeine'. ⁸Echnia' le'e, to žalṇezdao' Diozən' yosle' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca'. Pero catə' nada' yida' yežlyo nga yetlas, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja'

beṇəch, cuili ne'e nitə' beṇə' ne'e chso'onlilaže'e nada' par yosla' lega'aque' lao na' beṇə' contr chega'aque' ca'.

**Jempl che to beṇə' fariseo
len to beṇə' gochixjw**

⁹Na' gwnitə' balə' beṇə' zjənapəchgua confyanz cuinga'aque' de que zjənaque' beṇə' güen lao Diozən' ca de'en chso'one'ene'. Beṇə' ca' zjənone'en de que beṇə' yeziquə'əchlə bito bi zjəzaque'e. Na' Jeso'osən' be'e jempl nga par beṇə' ca' zjənapəchgua confyanz cuinga'aque', gwne': ¹⁰—Chopə beṇə' ja'aque' lo'o yo'odao' əblaonə' jse'ene' orasyon, to'e beṇə' fariseo na' ben' yeto beṇə' gochixjw. ¹¹Beṇə' fariseon' gwzeche' na' bene' orasyonṇə' cho'elao' cuine' na' gwne' quinga: “Dioz, chona' yelə' choxcwlen chio' chedə' bito chona' can' chso'on yeziquə'əchlə beṇə'. Bito chca'a bi de'e de che beṇə' yoblə, na' bito chona' bichlə de'e mal. Bito naca' beṇə' ggo'o xtoi, nic chbejyichja' no'ol chia' par solena' beṇə' yoblə, na' nic naca' beṇə' mal can' naquə beṇə' gochixjw nga. ¹²Chopə ža lao to xman chzoa' cui chaogua'. Na' yoguə'əlo' gan de'en chona', chona'an ši cue'elə na' chnežjua' tcue'en par yo'oda'onə'.” ¹³Na' beṇə' gochixjōn' gwzechateze' zitə'ələ, na' xte nic cheyaxjene' əlis laogüe'ene' əggüie' yoban', na' chbažə' lcho'ene' gwne': “Dioz, beyašə'əlažə'əšgüei nada' beṇə' güen de'e mal.” ¹⁴Ca'azə de'e gwna beṇə' gochixjōn'. Na' əchnia' le'e, Diozən' bezi'ixene' che beṇə' gochixjōn', na' beyeje' liže' sin cui

bi xtole'e gotə'. Caguə ca' beṇə' fariseon'. Na' notə'ətezcho cho'elao' cuincho, Diozən' gone' par niçh gacbe'icho de que bitobi zaquə'əcho. Na' notə'ətezcho choncho xbab de que bitotec bi zaquə'əcho, Diozən' gone' chio'o yelə' bala'an.

Jsoa' beṇə' bidao' lao Jeso'osən'

¹⁵Na' ja'ac beṇə' jso'e bidao' lao Jeso'osən' par niçh əxoə ne'enə' yichjga'acbo' na' gone' orasyon chega'acbo'. Na' catə' besə'əle'i disipl ca' can' chso'one'enə', gosə'ədile' lega'aque'. ¹⁶Pero na' Jeso'osən' goxga'aque'ebol' na' gože' disipl che' ca': —Le'e güe' latjə la'ac bidao' ca' laogua' nga, na' cui əgwžonle. Na' əchnia' le'e, beṇə' ca' chəsə'əzəxjw yichjga'aque' lao Diozən' can' chəsə'əzəxjw yichj bidao' ca' lao xaxna'aga'acbo', lega'acze'enə' chso'e latjə chnabia' Diozən' lega'aque'. ¹⁷Bidao' ca' bito chso'on cuinga'acbo' xen, na' de'e li chnia' le'e, notə'ətezle šə cui yeyacle ca bidao' par güe'ele latjə nabia' Diozən' le'e, bito gaquə yežinle yoban' gan' zo Diozən' chnabi'e.

**Beṇə' güego' ben' goquə
beṇə' gwni'a**

¹⁸To beṇə' gwnabia' gože' Jeso'osən': —Maestr, le' naco' beṇə' güen, gwna nada' bi de'en cheyałə' gona' par niçh gatə' yelə' mban zejlicane chia'.

¹⁹Na' par niçh gon be'enə' xbab che de'en ne', Jeso'osən' gože'ene': —İBixchen' nao' de que naca' beṇə' güen? Dioz nan' naque' le'ezelaogüe beṇə' güen. ²⁰Le' nezdol' bin' na

lein': “Cui co'o xtole, na' cui cuejyichjle be'en chele o no'ol chele par solenle beṇə' yoblə; cui gotle beṇə'; cui cuanle; bito gacle testigw fals contr sa'aljuežjle; gwnəžjwle yelə' bala'an xaxna'ale.”

²¹Nach gož be'en le': —Yoguə'əlol de'e quinga chona'an dezd xcuida'a.

²²Nach catə' bene Jeso'osən' xtiže'en na' gože'ene': —Tozə de'en ne'e chac falł gono'. Jəyeyetə' yoguə'əlol bi de'e de chio', na' mech de'en le'ido' che de'e ca' bnežjon beṇə' yašə', nach da denao nada'. Na' catə' yežino' yoban' gan' zo Diozən', de'e zaquə'əche gatə' chio'.

²³Pero na' be'enə' catə' beyož benene' dižə' de'en gož Jeso'osən' le', gwzechachoe' trist, chedə' la' goque' to beṇə' gwni'achgua. ²⁴Na' bgüia Jeso'osən' beṇə' gwni'anə', na' gwne': —Zdebəchgua naquən par to beṇə' gwni'a güe'le latjə par niçh nabia' Diozən' le'. ²⁵Zdebəchlə naquən par to beṇə' gwni'a güe'le latjə nabia' Diozən' le' cle ca par to camey teb to lo'o nag yešə'.

²⁶Na' beṇə' ca' boso'ozenague' xtiže'enə' gwse'ene': —İNoxan' yechoj xni'a de'e malən' ža?

²⁷Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —De'en cui gaquə gon beṇə'chən', bito nacho cui gaquə gon Diozən' len.

²⁸Nach Bedən' gože' le': —Neto' bagwlejyichjto' family cheto' ca' na' len de'en deito' par chonlilažə'to' le' na' chzenagto' chio'.

²⁹Na' gož Jeso'osən' lega'aque': —De'e li chnia', šə nole bagwlejyichjle ližle, xo'olle, bišə'əle, xaxna'ale o xi'inle chedə' cho'ele latjə chnabia' Diozən' le'e, ³⁰Diozən'

gõnē' le'e de'e zaquə'əche lao
yežlyo nga na'a clezə ca de'e ca'
na' beṇə' ca' bagwlejyichjle. Na'
catə' yežinle yoban' gone' par niçh
əbanle zejlicane.

**De'e yoblə gosyixjue'
Jeso'osən' de que gate'**

³¹Na' gwlej Jeso'osən' apostol ca'
šiziṇ ca'alə, na' gože' lega'aque': —
Na'a šejcho Jerosalennə' gan' gaquə
yoguə'əloḷ de'en baboso'ozoj de'e
profet ca' chia', nadan' naca' ben'
bselə' Diozən' golja' beṇačh. ³²Gaca'
lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə
beṇə' Izrael, na' so'one' nada' borl
na' yesə'əzi'ichiže'e nada', nach
yoso'oža' xene'e cho'alaogua'anə'.
³³Yesə'əyine' nada' yid sot nach
so'ote' nada', pero yeyon ža yebana'
ladjo beṇə' guat ca'.
³⁴Pero disipl che' ca' bito
gwse'ejni'ine' de'en gože' lega'aque'.
Zjənçhol yichjla'ažda'oga'aque'enə',
de'e na'anə' bito gwse'ejni'ine'en.

To beṇə' lçhol beṇə' Jerico bele'ine'

³⁵Nach lao bazon əžin Jeso'osən'
Jericon', to beṇə' lçhol chi'e cho'a
nezən' chṇabe' carida. ³⁶Na' benene'
chesə'əde beṇə' zan, na' gwṇabe'
bin' chac. ³⁷Nach gwse'ene': —
Jeso'os beṇə' Nasaretən' chdie'
laogo'onə'.
³⁸Na' gwṇe' zižjo gwne': —Jeso'os,
len' naco' xi'in dia che de'e Rei
Dabin', ibeyašə'əlažə'əšgwei nada'!
³⁹Nach beṇə' ca' zjəžialao lao
Jeso'osən' gosə'ədile' beṇə' lçholən'
gwse'ene' de que cheyalə' soe' žizə,
pero nachle gwṇe' zižjochlə gwne':
—Len' naco' xi'in dia che de'e Rei
Dabin', ibeyašə'əlažə'əšgwei nada'!

⁴⁰Jeso'osən' gwleze' nach bene'
mendad əžjsə'e beṇə' lçholən'
laogüe'enə' na' catə' bgüiguə'
beṇə' lçholən' lao Jeso'osən' nach
gože'ene': ⁴¹—İBi che'endo' gona'
len le'?

Nach beṇə' lçholən' gože'ene': —
Xana' benšga par niçh ye'le'ida'.

⁴²Jeso'osən' gože'ene': —Bele'i.
De'en chonlilažo'o nada' baçh goc
can' che'endo'onə'.

⁴³Na' le'e bele'iteine' na'
gwnaogüe' Jeso'osən' be'elaogüe'e
Diozən', na' leczə ca' yoguə' beṇə'
ca' besə'əle'ine' can' goquən'
gwso'elaogüe'e Diozən'.

Jeso'osən' na' Saqueon'

19 Nach Jeso'osən' gwyo'e
Jericon' na' gwdeze'
yešla'a syodan'. ²Na' zo to beṇə'
le' Saqueo. Naque' beṇə' gwnabia'
che beṇə' goçhixjw ca', na' naque'
beṇə' gwni'a. ³Gwdiljlaže'e
naclə le'ine' Jeso'osən' pero bito
goquə, çhedə' nitə' beṇə' zan len
Jeso'osən' na' Saqueon' goque' to
beṇə' bçhecw dao'. ⁴De'e na'anə'
gwsa'adoe' gwdie' lao beṇə' ca' par
jəšepe' to lao yag yixgüio niçh goc
ble'ine' Jeso'osən', çhedə' bazon te
Jeso'osən' na'. ⁵Pero na' catə' bžin
Jeso'osən' xan yaguən', bgüie' lao
yaguən' na' gože'ene': —Saqueo,
beyetjdodo', çhedə' cheyalə'
yega'ana' ližə'on neže'.

⁶Nach Saqueon' beyetjdoe'
chebeine' nach beçhe'ene' liže'enə'
na' be'elaogüe'ene'. ⁷Pero na' beṇə'
ca' zjənžag len Jeso'osən' catə'
besə'əle'ine' can' goquən', yogue'e
gosə'ənelaogüe'e gosə'əne': —Bazde'
liž to beṇə' güen de'e mal par

so'enə'. ⁸Na' Saqueon' gwzeche' nach gože' Xanchon': —Xana', gašjə de'en deida' gwnežjua'an beṇə' yašə', na' de'en bagwcu'a' che beṇə' ca' bxoayaga' nič gosə'əyixjue' mazəchlə ca de'en cheyaḷə' yesə'əyixjue', yonežjua' lega'aque' tap tantən'.

⁹Na' Jeso'osən' gože'ene': — Neža babebej Diozən' le' lao de'e malən' len famiḷy chio', na' de'e li banacle xi'in dia che de'e Abraannə' laogüe de'en bachonlilažə'əle Diozən' can' ben de'e xaxta'ocho Abraannə'. ¹⁰Ca naca' nada', bseḷə' Diozən' nada' golja' beṇəch par zedəlo'ida' beṇə' ca' bachəsə'əbiayi' de que nži'ilažə'a lega'aque' na' par nič con noe' so'onlilažə' nada' yebəjəga'aca'ane' xni'a de'e malən'.

**Jempl che ši beṇə' bnežjw
xanga'aque'en lega'aque'
chopə gueyoa pes güeja**

¹¹Na' žlac nežjənžag beṇə' chse'enene' dižə' de'en choe' Jeso'osən', be'elene' lega'aque' to jempl chedə' banite'e galə'əzə Jerosalennə' na' gwsa'aque' de que le'e solaote nabi'e nasyon Izraelən'. ¹²Nach gwne': —Lao to famiḷy blaο bchoj to beṇə' gwyeje' to nasyon zitə' jene' de'en cheyaḷə' gone' par nič solao nabi'e nasyon che'enə' catə' yežine'. ¹³Na' antsə zese'e gwleje' ši mos che'enə' na' bnežjue' to toe' chopə gueyoa pes güeja. Nach gože' lega'aque': “Mech nga gonele negosy lao cui zoa'.” ¹⁴Pero beṇə' gwlaž che' ca' besə'əgue'ine' le'. Nach catə' beyož gwze'e bosə'osele'e beṇə' lao xane'enə' ben' naquə rein'

jse'eže'ene': “Bito chene'eto' nabi'a' benga neto'.” ¹⁵Nach catə' bežin be'enə' laže'en de'e yoblə gwzolaο gwnabi'e, nach bene' mendad əžja'ac xmosə' ca' ši laogüe'enə', beṇə' ca' bocua'anlene' mechən'. Gone'ene' ənezene' ja'aquə'ətə' gwsə'one' gan len mechən' de'en bocua'anlene' to toga'aque'. ¹⁶Beṇə' nechən' bžine' laogüe'enə' na' gože'ene': “Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nada' benən gan ši tant ca de'en bocua'ano'.” ¹⁷Nach xane'en gože'ene': “Babenə' de'e güen. Naco' mos güen na' syempr chono' complir can' cheyaḷə' gono'. Beno' can' cheyaḷə' gono' len de'e da'on bocua'anlena' le', na' de'e nan' gona' par nič nabi'o ši syoda.” ¹⁸Na' beṇə' əgwchopen' bžine' lao xane'enə' na' gože'ene': “Xana', xmecho' de'en bocua'anleno' nda' benən gan gueyə' tant ca de'en bocua'ano'.” ¹⁹Nach gože' le': “Le' nabi'o gueyə' syoda.” ²⁰Nach bžin yetoe' lao xane'enə' na' gože'ene': “Xana', nga de xmecho' de'en bocua'anleno' nada'. Bablažə'əchecha'an bey nga. ²¹Bžeba' le' la' naco' to beṇə' znia. Chono' gan de'en cui benə' žin chei, na' chzi'o cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə.” ²²Nach gož xanen' le': “De'en bagwnao' ca' chlo'in de que napo' dolə'. Naco' mos mal. Chacdo' de que naca' to beṇə' znia, de que chona' gan de'en cui bena' žin chei, na' chzi'a cwseš che de'en chsa'az beṇə' yoblə. ²³Na' šə chacdo' chona' ca', žbixchen' cui gwlejo' xmecha'an beṇə' yoblə par nič yezi'an len yichjei na'a babela'a?” ²⁴Nach gože' beṇə'

ca' zjəzecha cuite'enə: "Yeca'ale xmecha'an de'en bocua'anlena'ane' na' gwnežjwlen ben' banoxə' čhopa mil." ²⁵Nach gwse'ene': "Xanto', banoxə'əcze' ši tant ca de'en bocua'anleno'one'." ²⁶Nach gož beṇə' gwnabia'an lega'aque': "Echnia' le'e, ben' chon güen len de'en chnežjua'ane', gwnežjochcza' čhe'. Pero na' be'enə' cui chgon žin de'en chnežjua'ane', yeca'a de'e da'on noxe'enə'. ²⁷Na' ca naquə beṇə' ca' chəsə'əgue'i nada', beṇə' ca' bito chse'ene nabi'aga'aca'ane', le'e žjəxi'iga'aque' na' gotga'aclene' laogua' nga."

**Gwso'elaogüe'e Jeso'osən'
catə' beyo'e Jerosalennə'**

²⁸Na' catə' beyož be' Jeso'osən' jempl nga, gwze'e zde' Jerosalennə'. ²⁹Na' catə' bgüigue'e yež Betfage na' Betania, gan' zo ya'a de'en nzi' ya'a Olibos, na' gwleje' čhopen disipl čhe' ca'. ³⁰Na' gože' lega'aque': — Le'e žja'ac yežən' chi' na', na' catə' šo'ole lao' yežən' le'ile to borrh dao' da'ab yag, bia cui nonə' cuia. Na' əsežleb na' əche'eleb ngalə. ³¹Šə non' ye'e le'e: "¿Bixchen' chsežleb?" na' ye'elene': "Xanto' nan' chyažjene'eb."

³²Nach beṇə' ca' bseļə' Jeso'osən' gwsa'aque' na' besə'əle'ine'eb da'ab gan' gož Jeso'osən' lega'aque' ca'. ³³Nach lao chosə'əseže'eb, xamb ca' gwse'e lega'aque': — ¿Bixchen' chsežle borrh da'onə'?

³⁴Nach disipl ca' gwse'e lega'aque': — Chedə' Xanto'on chyažjene'eb.

³⁵Nach gosə'əche'eb lao Jeso'osən' na' besə'əxoə xadon

čhega'aquen' cožə'əbən', nach bosə'ožie' Jeso'osən' cožə'əbən'.

³⁶Na' lao zde' Jerosalennə' žie' cožə' borrhən', lao nez gan' zde'enə' bosə'ošiljw xala'an beṇə'chən'. ³⁷Na' gosə'əbigue'e galə'əzə Jerosalennə' na' besə'əžine' gan' yesyə'əyetje' ya'a Olibosən'. Nach yoguə'əloļ disipl zan čhe' ca' zja'aclene' le' gwzolao lechguale besyə'əbeine' na' gwzolao gwso'elaogüe'e Diozən' zižjo gwso'e dižə' čhe yoguə'əloļ de'en babesə'əle'ine' de'e zaquə' yebanecho. ³⁸Nach gosə'əne': — Sošga Rei čhechən' mbalaz ben' baza' nga bseļə' Xancho Diozən' le'. Ledoye'ela'och Diozən' txen len beṇə' ca' nitə' gan' zoe'enə' chedə' babene' par nič beṇə'chən' gaquə nite'e binlo len le'.

³⁹Na' entr beṇə' zan ca' gwnitə' balə beṇə' fariseo. Nach to čhope' gwse'e Jeso'osən': — Maestr, ben mendad nitə' disipl čchio' ca' žizə.

⁴⁰Nach boži'i Jeso'osən' xtižə'əga'aque'enə' gwne': — Echnia' le'e, žalə' beṇə' quinga nite'e žizə, yej quinga so'osya'an əso'ela'on nada'.

⁴¹Na' lao bežine' galə'əzə Jerosalennə' bgüie' syodan' na' bene' xbab čhe beṇə' lao syodan' na' gwchežyaše'e. ⁴²Na' gwne': — Ižalə' bachejni'ile na'a nac gonle par sole binlo len Diozən'! Pero na'a nengasə'ən len le'e. ⁴³Gwžin ža gwžin or catə' beṇə' contr čhele so'one' to yež de yej de'en šechj syodan' par nič notono gac yechoj syodan'. ⁴⁴Na' əso'ote' le'e na' xi'inle ca', na' yosyo'ochinje' syodan' na' yesye'eyoslase' yej ca'. Can' gaquə chedə' bito chejle'ele de

que Diozən' babselə' nada' laolen' par gaquələna' le'e.

Jeso'osən' bebeje' beṇə' ca' chso'on ya'a yo'odao' əblaonə'

⁴⁵Na' Jeso'osən' bžine' yo'odao' əblaonə' na' gwzolaogüe' bebeje' yoguə'əloḷ beṇə' ca' chso'on ya'a chy'o'nə'. ⁴⁶Na' gože' lega'aque! —Nyojczən' le'e Xtižə' Diozən': "Liža'an naquən to latjə gan' so'on beṇə' orasyon", pero na' le'e babenlen ca to latjə gan' ža' beṇə' bguan.

⁴⁷Na' bsd blo'ine' beṇə' ca' ža' yo'odao' əblaonə' yoguə' ža. Na' bχoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'len bzoj de'e Moizezən' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' besyə'yiljlaže'e naclə so'one' par əso'ote' le'. ⁴⁸Pero bito besə'əželene' naclə so'one' len le', čhedə' yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə besyə'əbeichgüeine' xtiže'enə'.

Yeḷə' gwnabia' che Jeso'osən'

20 To ža lao bsd blo'i Jeso'osən' beṇə' ca' lo'o yo'odao' əblaonə' na' chyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Diozən', besə'əžin bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lein'. ²Na' gwse'ene! —Gwnašč neto', žnac goquən' gwxi'o yeḷə' gwnabi'an na' non' beṇ le' yeḷə' gwnabia'anə' par gono' de'e ca' chono'?

³Na' boži'e xtižə'əga'aquen' gwne! —Leczə de to de'e nabda' le'e, lenašč nada', ⁴žnon' bselə' de'e Juannə' bide' bchoe' beṇə' nis?

žEDioz nan' bselə'ene' o šə beṇə' yoblən'?

⁵Na' boso'oxi'e gosə'əne! —žBi ncho? La' šə ncho de que Diozən' bselə'e de'e Juannə' par bchoe' beṇə' nis, nach əne' chio'o: "žBixchen' bito gwyejle'ele che'?"

⁶Na' šə ncho de que bide' to gwłazze', nach yoguə' beṇə' quinga yosə'əžiže'e chio'o yej čhedə' chse'ejni'ine' de que de'e Juannə' goque' to profet beṇə' bselə' Diozən' par be'e xtiže'enə'.

⁷Nach gwse'e Jeso'osən' de que bito zjənezene' non' bselə' de'e Juannə'.

⁸Nach Jeso'osən' gože' lega'aque! —Leczə ca' nada' bito ənia' non' beṇ nada' yeḷə' gwnabia' par gona' de'len chona'.

Jempl che mos mal ca'

⁹Na' be'e jempl nga bzejni'ine' beṇə' ca' choso'ozenag che' de que notə'ətezə beṇə' šə chonczə yichjlaogüe' cui chejle'e che' cuiayi'e. Na' gwne! —To beṇə' goze' zan yag obasən' na' bocua'ane'en lao na' beṇə' ca' yoso'ogüia yoso'oye'en, na' gwze'e gwyeye' ga yoblə na' jəyega'ane' sša. ¹⁰Catə' bžin ža par yesyə'ətobe' cwsešən', bselə'e to mos che'enə' lao beṇə' ca' chsa'ape' yag obasən' par nič yosyo'onežjue'ene' to tlaw che cwsešən' de'len cheyaḷə' si' xane'en. Na' beṇə' ca' chsa'apə yag obasən' gosə'əyine' mosən' na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi bosyo'onežjue'ene'.

¹¹Nach xanga'aque'en bselə'e yeto mosən', na' leczə gosə'əyine'ene' na' gwso'one'ene' borl, na' bosyo'ose'ene' sin cui bi bi

bosyo'onežjue'ene'. ¹²Nach bseļə' xanga'aquen' mos əgwyone, na' lecza gwso'otlate'ene' xte gwso'onene' güe' na' besyə'əbeje'ene' fuerlə.

¹³Nach xan yag obasən' gwne': "¿Nacxa gona'? Egwselə'a xi'ina' bi'in chacchgüeida' chei, la' šəquə gwsa'apəļje'ebo' respet." ¹⁴Pero beñə' ca' chsa'apə yag obasən' catə' besə'əle'ine' xi'ine'ena' gosə'əne' entr lega'acze': "Bengan' xi'in xan yag obasən' na' len' si' bienñə'. Leda gotchone' par nič si'icho bien che xē'ena'." ¹⁵Nach besyə'əbeje'ene' fuerlə güertən' na' gwso'ote'ene'. Na' ¿nacxa bentgua xan yaguən' len lega'aque'ena' ža? ¹⁶Ĵəyənitlaogüe' lega'aque', na' begüe'e yaguən' lao na' beñə' yoblə. Na' beñə' ca' ža'anə' catə' gwse'ene'ne' dižə' quinga de'en be' Jeso'osən' gosə'əne': —iCatec de'le mal juisy de'le ca' goquən'!

¹⁷Na' Jeso'osən' bgüiachgüe' lega'aque' na' gože' lega'aque': —¿Bixa zejen ža, de'en nga nyojən' le'e Xtizə' Diozən' chia' de'en gwxaquə'əlebəda' ca yej squin?, nan:

Yej de'en cui gwso'olazə' mues güen yo'o ca',

len banaquən yej squin.

¹⁸Na' yoguə' no cui šejle' chia' gwxaquə'əlebene' ca beñə' əxopə lao yej na' cue'ežšje'. Na' yoguə' no cuinə' šejle' chia' catə' babžin žan' gaquə juisyən', gwxaquə'əlebene' ca beñə' əxopə yej laogüe'ena' na' əgwšəžən le'.

**Gosə'əñabene' Jeso'osən' šə
yesə'əyxjue' impuest che gobiern**

¹⁹Na' lao or na'atezə beñə' ca' choso'osed choso'olo'i lein' na' beñə' gwnabia' che bəxə ca' gwse'ene'ne'

yesə'əzene'ene' chedə' gwse'ejni'ine' de que Jeso'osən' be'le jemplan' por ni che de'en cui chse'ejle'e che'. Pero bito bi gwso'one' chedə' besə'əžebe' bi so'on beñə' ca' ža'anə' beñə' bachse'ejle'e che Jeso'osən'.

²⁰Na' dezd or na'atezə gwzoloa gosə'əbe'enaogüe' Jeso'osən' par əchoj to dižə' cho'ena' de'en yesə'əchine' par əsa'ogüe' xya che' lao beñə' gwnabia' che gobiernən'. De'le na'anə' bosə'əsele'e beñə' chso'on txen len lega'aque' lao Jeso'osən' gwsa'aque'ne' yesə'əxoayague'ene' nič gone' xbab de que do lažə'əga'aque' chse'ene'ne' yesə'ənezene' bi de'en naquən güen so'one'. ²¹Nach gwse'le': —Maestr, nezeto' de que cho'o dižə' li, na' naquən licha de'en chsed chlo'ido' beñə' ca', na' tozə can' chono' len notə'ətezə beñə'. Na' nezeto' de que dižə' lin' cho'o chsed chlo'ido' beñə' can' chene'e Diozən' goncho. ²²Na' chene'eto' nezeto' ¿cheyalə' chixjwto' impuest che gobiernən', o šə cui?

²³Pero gocbe'i Jeso'osən' caguə do lažə'əga'aque'ena' chse'ene' ca', con chse'ene'ne' yoso'əxoayague' le', na' gože' lega'aque': ²⁴—Le'e gwlo'i nada' to xmechlen'. ¿No diboj chein' da' laogüen' na' no lein' nyoj laogüen'?

Nach gwse'ene': —Che Rei Sesar na'anə'.

²⁵Nach gože' lega'aque': —Le'e əgwnežjo Sesarən' de'en naquə che' ža, na' le'e əgwnežjo Diozən' de'en cheyalə' əgwnežjwlene'.

²⁶Na' bito gwsa'ac so'one' xtiže'ena' clellə lao beñə' ca' ža'anə', na' besyə'əbanene' can' boži'e

xtižə'əga'aque'enə', na' bitoch bi gosə'əne'.

Catə' yesyə'əban beṇə' guat ca'

²⁷Na' leczə besə'əžin bałə' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guatən', nach gosə'əṇabene' le' ²⁸gwse'ene': —Maestr, de'e Moizezən' bzoje' can' cheyałə' goncho. Na' gwne': “Šə to beṇə' byo beṇə' nšagna' gate' na' yega'an no'ol che'ene' sin cui no xi'ine' gwzo, beṇə' bišə' ben' bagotən' cheyałə' yeque'e no'olənə' par nich nītə' xi'in dia che ben' bagotən'. ²⁹Na' goquən' gwnitə' gažə bišə'əga'aque', na' toe' bšagne'e na' catə' gote' notono xi'ine' gwzo. ³⁰Na' beṇə' bišə'e əgwchope beque'e no'olən', na' leczə gote' na' notono xi'ine' gwzo. ³¹Na' beṇə' bišə'e əgwyone leczə beque'e no'olən', na' leczə ca' goquə len le', nach beṇə' bisə'əga'aque' ca' yetap besyə'əque'e no'olən' na' gwsa'ate' na' notono xi'inga'aque' gwnitə'əczə. ³²Gwdelə leczə got no'olən'. ³³Na' catə' yesyə'əban beṇə' guat ca', čnoe' entr lega'aque' gaquə be'en che'? la' yogue'e boso'ošagna'alene' le'.

³⁴Na' Jeso'osən' boži'e xtižə'əga'aque'enə' na' gože' lega'aque': —Beṇə' ca' nītə' lao yežlyo nga chosə'əšagne'e na' leczə choso'ošague' na' no xi'inga'aque'. ³⁵Pero na' beṇə' ca' na Diozən' čhega'aque' de que zjəzaque'e par yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' na' par žjəsyə'əzoe' len le' zejlicane, catə'ən yesyə'əžine' gan' zo Diozən' bito nacbia' šə zjənaque' beṇə' zjənšagna' o šə cui, na' caguə no

yesyə'əšagna'ach na'anə'. ³⁶Bitoch sa'ate'. Lebze əsa'aque' len angl ca'. Na' zjənaque' xi'in Dioz čhedə' babosban Diozən' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca'. ³⁷Na' leczə de'e Moizezən' bzoje' can' goquə ble'ine' to yi' bel de'e chdoljən to lo'o xis yešə' sin cui bzeyən len. Na' gwne' čhe Xancho Diozən' de que naque' Dioz che de'e xaxta'ocho Abraannə', na' Dioz che de'e xaxta'ocho Isaaquən' na' Dioz che de'e xaxta'ocho Jacobən'. De'e na'anə' nezecho de que beṇə' guat ca' yesyə'əbane'. ³⁸Na' nezecho beṇə' ca' nite'e len Diozən' čhedə' Diozən' bito naque' Dioz che beṇə' guat, sino naque' Dioz che beṇə' zjəmban. Na' yogua' beṇə' bagwso'onlilažə' Diozən' ne'e zjəmbane' par chso'elaogüe'ene'.

³⁹Na' bałə beṇə' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən' gwse'e Jeso'osən': —Maestr, binlo boži'o xtižə'əga'aque'enə'.

⁴⁰Na' bitoch besyə'əyaxjene' ibi yesə'əṇabene' le'.

**Cristən' naque' xi'in dia
che de'e Rei Dabin'**

⁴¹Jeso'osən' gože' lega'aque': —čBixchen' chasə'əna beṇə' che Cristən' de que naque' xi'in dia che de'e Rei Dabin'? ⁴²Cuin de'e Dabin' bzoje' le'e libran gan' žia Salmos, gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':
“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen.

⁴³Na' gona' par nich nītə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr čhio' ca' xni'onə'.”

44 Na' de'en gwna de'e Dabin' de que Cristən' naque' Xane', ÷acabi zejen de que Cristən' naque' mazəchlə ca xi'ĩn dia che'enə' ža?

**Tołə' beṇə' ca' choso'osed
choso'olo'ine' lei de'en
bzoj de'e Moizezən'**

45 Na' gože' disipl che' ca' len yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə bosozəne' che', gože' lega'aque':
46 —Le'e gon xbab niç cui gonle can' chso'on beṇə' ca' choso'osed choso'olo'ine' lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Lega'aque' chesyə'əbeine' chəsə'əlaže'e zjənyaze' lachə' tonə, na' chesyə'əbeine' catə' beṇə' chəsə'əguape' lega'aque' diox na' chəsə'ənope'e na'aga'aque'enə' do lao lquey. Lega'aque' chse'enene' yesə'əbi'e gan' chəsə'əbe' beṇə' blaoc atə' chja'aque' yo'odao' na' catə' chac ĩni. 47 Na' choso'oxoayague' no'olə gozebə ca' par niç no'ol ca' chəsə'ənežjue' lega'aque' ližga'aque' len bichlə de'en de chega'aque'. Na' catə' chso'one' orasyon, chso'echgüe' dižə' parzə niç choso'oxoayague' beṇə'. Mazəchlə castigw chega'aque' əgwnežjo Diozən' clezə ca che beṇə' yeziquə'əchlə chedə' chso'one' de'e mal ca' zjənac ca' len zjənezene' can' na ĩein'.

**To no'olə gozebə be'e
Diozən' xmeche'enə'**

21 Jeso'osən' bgüie' gan' bosozənežjo beṇə' ca' mechən' par yo'odao' əblaonə', na' ble'ine' beṇə' gwni'a ca' gosə'əgüe'e xmechga'aque' lo'inə'. 2 Na' lecza ble'ine' to no'olə gozebə no'olə

yašə' gwlo'e çopə sentab dao' che'enə' lo'i gan' gosə'əgüe'e mechən' par yo'odao'ona'. 3 Nach Jeso'osən' gwne': —De'e ĩi əchnia' le'e, no'olə gozebən' naque' beṇə' yašə', pero bagwlo'e de'e zaquə'əch lao Diozən' ca yoguə' beṇə' ca' yelə'. 4 Lega'aque' gosə'əgo'oxmechga'aque' de'e checho'onən lao yelə' gwni'a chega'aque'enə', pero no'olə nga lao yelə' yašə' yelə' zi' che'enə' bagwlo'e yoguə' ca ga de'e de che'.

**Gwžin ža yosyo'ochinjə'
yo'odao' əblaonə'**

5 Na' ca naquə' balə disipl ca' gwso'e dižə' catec xoche naquə' yo'odao' əblaonə' ca naquə' gwso'one'en de yej xoche de'e zaque'e na' yo'on bi de'en bosozənežjo beṇə'. 6 Nach gože' lega'aque': —Ca naquə' yo'odao' əblaonə' de'en chle'ile nga, gwžin ža yosyo'ochinj beṇə' doxenən' na' notoch no le'i ĩen.

**De'en gaquə' catə'ən bazon
baozə šo'o fin che yežlyon'**

7 Na' gosə'əṇabene' Jeso'osən' gwse'ene': —Maestr ÷do batə'əquə' gaquə' de'e nga nao' nga? na' ÷nac gaquə' gacbe'ito' catə' bazon baozə gaquə' can' na'ona'?

8 Na' gože' lega'aque': —Le'e gon xbab niç notono əxoayag le'e par niç šejle nez yoblə. Beṇə' zan beṇə' goxoayag la'aque' yesə'əne': “Nadan' Cristən' na' bazon gaquə' juisyən'.” Pero le'e bito əgwzenagle xtižə'əga'aque'enə'. 9 Na' catə' yene'ele dižə' de que chac gwdiłə o de que gwaquə' gwdiłə, bito

žeble, čhedə' zgua'atec de'e quinga cheyalə' gaquə. Pero na' bitonə' žin žan' par šo'o fin che yežlyon'.

¹⁰Nach gože' lega'aque': —Ze'e šo'o fin che yežlyon' yediłə yež contr yež na' nasyon contr nasyon.

¹¹Na' leczə zan yež de'e zjəchi' doxenlə yežlyon' xo'ochgua, na' gaquə bgüin, na' cue'e yižgüe'. Na' yesə'əžebchgua beṇəchən' catə' yesə'əle'ine' de'en gaquə le'e yoban'.

¹²Pero ze'e gaquə yoguə' de'e quinga catə' yesə'əzene' le'e, na' yoso'ochi' yoso'osaque'e le'e, na' so'one' le'e lao na' bəxoz ca' na' yesə'əyixjwga'aque' le'e ližya. Na' yesə'əche'exaxje' le'e do lao rei na' lao gobernador par sa'ogüe' xya chele chedə' chonlilažə'əle nada'. ¹³Na' lao chac de'e quinga, le'e güe'ech xtiža'anə'. ¹⁴Pero na' bito gonle xbab nac yoži'ile xtižə'əga'aque'en catə' əžinle lao beṇə' gwnabia' ca' gan' sa'ogüe' xya chele. ¹⁵Nada' gona' le'e xbab na' yelə' sin' par ničh gaquə yoži'ile xtižə'əga'aque'enə' sin cui bi yesə'əne' na' bito gaquə so'one' par se'ejle' beṇə' yoblə de que babenle de'e mal. ¹⁶Na' tant yesə'əgue'i beṇə' le'e xte xaxna'ale ca' na' beṇə' bišə'əle na' bišə'əljuežjle na' beṇə' migw chele ca' so'one' le'e lao na' beṇə' contr chele ca' na' əso'ote' balle. ¹⁷Na' casi yoguə' beṇəchən' yesə'əgue'ine' le'e chedə' chonlilažə'əle nada'. ¹⁸Na' le'e gon xbab de que chapə chye Diozən' le'e. Na' bito güe'e latjə cuiayi'ile. ¹⁹Na' gone' yelə' mban zejllicane chelen' šə sole co'o gwchejlažə'əle len yoguə'əlo' de'en so'onene' le'e.

²⁰Na' catə' le'ile soldad zan zjənyečh' zjəmbi'e Jerosalennə',

na' ənezele de que bazon cuiayi'in.

²¹Na'a ža, le'e nitə'əle distrit che Jodean' cheyalə' yexonjle catə'ən bachac ca' na' žja'acle do ya'ada'ote. Na' le'e nitə'əle lao' syodan'

yesa'acdole, na' le'e nitə'əle fuerlə syodan' bito gonle xbab yeyo'ole.

²²Cana' gwnežjo Diozən' castigw che beṇə' ca' ža' syodan' por ni che xtolə'əga'aque'ena' par ničh gaquə can' nyojən le'e Xtižə' Diozən'.

²³Na' ca tyempən' lechgualə zdebə gaquə len no'ol ca' zjənoa' bdao' na' no'ol ca' chəsə'əguazə' bidao'. Lechgualə chi' saquə' beṇə' ca' ža' doxenlə Jodean', chedə' Diozən' əža'achgüe' lega'aque'. ²⁴Soldad ca' so'ote' baləga'aque' len spad, na' yebale' yesə'əche'exaxj soldad ca' nasyon ca' de'en zjəchi' doxenlə yežlyon'. Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael yosyo'ochinje' yo'o ca' de'en ža' Jerosalennə' na' yoso'olej yosə'əšošje'en. Pero na' babžia Diozən' bia' əžin ža catə' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bitoch yesə'ənabi'e nasyon Izraelən'.

Yidə Jesocristən' de'e yoblə

²⁵Ca naquə bgüiž, bio' na' beljw ca', gaquə de'e yebanecho len lega'acquən. Na' beṇə' ža' yežlyon' sa'acquene' tolə na' sa'acžejlaže'e tant sšag gon nisda'onə' de'en gwłis be'enə' len. ²⁶Na' beṇə' ža' yežlyo nga sa'ate' šlat tant yesə'əžebe' de'en gaquə, chedə' Diozən' əgwsil'inse' yoguə' de'e ca' chle'icho le'e yoban'. ²⁷Na' cana'ach beṇə' ža' yežlyon' yesə'əle'ine' nada' yida' de'e yoblə to lo'o bejw, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch. Yida' len yelə' guac xen

chia'anə' par nich gwlo'a de que naca' le'ezelaogüe beṇə' blaō. ²⁸Na' catə' solao gaquə de'e quinga, le'e gondiplažə' na' le'e yebei, chedə' bazon əžin ža catə' yida' de'e yoblə par yosla' le'e lao yoguə' de'e mal.

²⁹Na' Jeso'osən' be'elene'

lega'aque' to jempl na' gože' lega'aque': —Le'e ggüiašc can' chon yag yixgüion' o bitə'ətezə yag yoblə. ³⁰Catə' chle'ile bachebia xlague'e nach nezele de que bačh zon yela' yejon'. ³¹Na' leczə ca' catə' le'ile gaquə de'e quinga bagwnia' ze'e gaquən', cana'ach ənezele de que bazon əgwlo'e' Diozən' yelə' gwnabia' che'lenə'.

³²De'e li əchnia' le'e, bitonə' gat le'e nitə'əle tyemp nga catə' solao gaquə yoguə'əlol de'e ca'. ³³Ca naquə de'e ca' chle'icho le'e yoban' na' yežlyon' yesə'əde chei, pero ca naquə xtiž'a'anə' caguə de'e te cui gaquə can' nanṇə'.

³⁴Na' le'e gon xbab par nich cui gacle beṇə' lia na' beṇə' güe'ze zo na' par nich cui sole yela' yežejele. Nchol yichjla'aždao' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' lia na' beṇə' güe'e zo na' beṇə' ca' chesyə'əlal chesyə'əžeje. Bito nite'e probnid catə'ən selə' Diozən' castigw chega'aque'. ³⁵Na' leczə yoguə' beṇə' yeziquə'əchlə ža' yežlyon' beṇə' cuinə' so'onlilažə' nada' bito nite'e probnid. ³⁶Pero le'e ža, lešo probnid dote tyemp, le'e gon orasyon par nich catə' gaquə de'e quinga Diozən' gaquəlene' le'e par nich cui bi gaquele na' par nich yedasole len nada', nadan' naca' ben' bse'lə' Diozən' golja' beṇə'ch.

³⁷Na' yoguə' ža gwzo Jeso'osən' bsdə' blo'ine' beṇə' ža' lo'o yo'odao'

əblaonə'. Nach yoguə' že' beyeje' lao ya'a de'en nzi' ya'a Olibos. ³⁸Na' yoguə' zil tempran besə'əžin beṇə' zan par boso'ozenague' che' lao bsdə' blo'ine' lega'aque' lo'o yo'odao' əblaonə'.

Boso'oxi'e can' so'one'

yesə'əzene' Jeso'osən'

22 Na' goquən' bazon baozə lni pascon' de'en cha'lə' Jerosalenṇə' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə. ²Na' bəxoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən' besyə'əyilje' naclə so'one' par ədolə' Jeso'osən' sin cui no gacbe'i na' əso'ote'lene'. Gwso'one' ca' chedə' besə'əžebe' šə bi so'one beṇə' lega'aque'.

³Nach gwyo'o gwyaz Satanasən' yichjla'aždao' Jod Iscariotən' ben' naquə cuent len apostol ca' šižin. ⁴Gwyeye' lao bəxoz əblao ca' na' lao beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' che x'a'ag yo'odaon' na' bosa'əxi'e naclə so'one' par gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque'. ⁵Na' lechguale besyə'əbeine', na' gwso'one' lyebe yosə'ənežjue'lene' mech. ⁶Na' Jodən' gwxenlaže'e len lega'aque' na' gwzolao gwche'lenaogüe' batə'əquən' so latjə gone' Jeso'osən' lao na'aga'aque' catə' cui ža' beṇə' zan len le'.

Gwsa'ogüe' xše' na' Jeso'osən'
blo'ine' lega'aque' can' so'one' par
žjesyə'əzalaze'e ca de'en gate'

⁷Na' bžin žan' catə'ən chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixən. Na' ža na'anə' naquən žan' catə' chso'ote' xilə' dao' par

chjəsyə'əzalažə'e can' bosla Diozən' de'e xaxta'oga'aque'enə' lao na' beṇə' Egipto ca'. ⁸Nach Jeso'osən' gwleje' Bedən' len Juannə' na' gože' lega'aque': —Le'e žja'ac na' le'e žje'esi'ini'a de'en gaocho lao lni pascon'.

⁹Nach gwse'ene': —¿Gan' che'endo' žje'eni'aton'?

¹⁰Nach gože' lega'aque': —Catə' bagwyo'ole syodan' na' yežagle to beṇə' byo ben' noa' che'e nis ya'a yene'. Le'e žjənaotelene' na' šo'ole len le' lo'o yo'onə'. ¹¹Na' ye'ele xan yo'onə': “Maestrən' ne' gonšgo' to cuart gan' güe'eni'ato' de'en gaolento'one' xše' lni pascon' neto' disipl che'.” ¹²Nach əgwlo'ine' le'e to cuart xen de'en zo žcuia la'aḷə, na' lo'o cuartən' zo to mes na' bichlə de'e chyažjecho. Lo'o cuart na'anə' əgws'i'ini'ale de'en gaocho lao lni pascon'.

¹³Nach gwsa'aque', na' yoguə'əloḷ cayanə'əṇə' gože' lega'aque'enə' goquə. Nach bosə'əsi'ini'e de'en gwsa'ogüe' lni pascon'.

¹⁴Na' catə' bžin or, gwchi'e cho'a mesən' len disipl che' ca'. ¹⁵Nach gože' lega'aque': —Lechgualə gwzelaža'a gaogua' yelə' guao che lni pascon' nga len le'e antslə ze'e chi' saca'a par gata'. ¹⁶Chnia' le'e, zelao na'a gaogua'an. Xte catə'əch babloe' Diozən' yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach gaogua'an de'e yoblə.

¹⁷Na' gwxi'e basən', be'e yelə' choxcwlen che Diozən' nach gwne': —Le'e si'in na' le'e ye'ej yoguə'əle latə' güejə de'en yožə lo'o bas nga. ¹⁸Chnia' le'e zelao na'a che'ėja' bino che oban' nga. Xte catə'əch babloe'

Diozən' yelə' gwnabia' che'enə', cana'ach ye'ėja'an de'e yoblə.

¹⁹Nach gwxi'e yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bzoxxe'en na' bnežjue'en lega'aque'. Na' gože' lega'aque': —De'e ngan' cuerp chia' de'en chsanlaža'a por ni che le'e. Quinga gonle par žjəyezalažə'əle bi zejen par le'e ca de'en so'ote' nada'.

²⁰Na' lecčə bexxe'e basən' catə' babeyož gwsa'ogüe' xšen' na' gože' lega'aque': —De'en yožə lo'o bas nga zejen de'e cobə de'en non Diozən' lyebe gone' par gaquəlene' le'e. Na' solao gone' can' none' lyeben' chedə' so'ote' nada' na' laljə xchena'anə' por ni chele.

²¹Na' de'e li ben' gone' nada' lao na' beṇə' ca' so'ot nada' chaolene' nada' txen nga. ²²Banaquəczən chia' gata', nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beṇəch, pero iprobchguazə be'enə' gon nada' lao na' beṇə' ca'!

²³Nach disipl ca' gosə'əzolaogüe' gosə'əṇabene' lječžga'aque' noe' entr lega'aquen' gon de'e malən' nac ca'.

Gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch blaο

²⁴Na' lecčə gosə'əzolaogüe' gwsa'acyože' entr lega'acze' noen' naquəch beṇə' blaο. ²⁵Na' Jeso'osən' gože' lega'aque': —Nitə' rei che to to nasyon ca' na' chəsə'əṇabi'e beṇə' nitə' xni'aga'aque'. Na' beṇə' gwnabia' ca' chse'enene' əsoe' beṇə' dižə' chega'aque' de que zjənaque' beṇə' güenchgua. ²⁶Pero caguə can'. Šə no le'e nacle beṇə' blaοch, bito cheyaḷə' yene'ele əso'elao' beṇə' le'e.

Na' šə no le'e nacle beṇə' chgüia
 chye beṇə' chso'elao' Diozən',
 cheyalə' sole par gaquəlen ljuēžjle.
 27 Le'e gon xbab non' naquəch beṇə'
 blaο, ɛəbe'ena' chi' cho'a mesən', o
 šə xmoše' ben' chon mendadən'?
 Clarczən' naquən de que ben' chi'
 cho'a mesən' naquəche' blaο. Ca
 naquə nada' zoa' par gaquəlena' le'e
 la'ana'əczə naca' Xanle.

28 Le'e bito chbejyichjle nada' lao
 yogua'əloj de'en chyi' chzaca'a.

29 Na' ca naquə Xa'ana' bano'e chia'
 par niç nabi'a, leczə nada' bano'a
 chele par niç nabi'ale. 30 Na' gona'
 par niç ye'ej gaole txen len nada'
 catə' yežinle gan' nabi'a'a. Na' leczə
 gona' par niç le'e əggüia əgwyele
 family ca' šižin, beṇə' ca' zjənaquə
 xi'in dia che de'e Izraelən'.

**Jeso'osən' gwne' de que Bedən'
 cui chebe' šə nombi'ene'**

31 Nach Jeso'osən' gože' Simon
 Bedən': —Ben xbab chio', bagwṇab
 Satanasən' gaco' lao ne'in par
 niç gonən le' prueb šə güejyichjo'
 cuich gonlilažo'o nada'. Na' de'en
 gonən len le' gwxaquə'əleben ca
 de'en chon to beṇə' catə' chdie'
 trigon' rner par chega'an de'e güen.
 32 Pero na' nada' babena' orasyon
 par le' par niç ca' bito cuejyichjo'
 can' chonlilažo'o nada'. Na' catə'
 babedinjdo' xto'lo'onə', btiplažə'
 beṇə' bišo'o quinga.

33 Nach Bedən' gože'ene': —Xana',
 bagwchoglaža'a sa'alena' le' caguə
 ližya na'azə sino xte gatlencza' le'.

34 Na' Jeso'osən' gože'ene': —
 Bed, əchnia' le' bito cuež lecon'
 neže' antslə ze'e gaquə šon las cui
 chchebo' de que nombi'o nada'.

**Jeso'osən' gože' disipl che'
 ca' de que bazon yoso'oçhi'
 yoso'osaquə' beṇə' lega'aque'**

35 Na' gože' disipl che' ca': —ɛEde
 de'e byəžjele catə' bse'la'a le'e
 jətixjue'ile xtiža'anə'? Bse'la'a le'e
 sin cui bi'ale mech na' nic bsod, na'
 nic bi'ale xelle.

Nach gwse'ene': —Bitobi byəžjəto'.

36 Na' gože' lega'aque': —Pero na'a
 ža šə naple mech cheyalə' gua'alēn,
 na' leczə ca' gua'ale bsod. Na' šə
 bito bi spad chelenə' de, le'e gotə'
 xadon chelen' par si'ilen. 37 Echnia'
 le'e gonle ca' chedə' gaquə chia' can'
 nyojczən le'e Xtižə' Diozən', nan:
 “So'onene' le' can' chso'one' len
 beṇə' chon de'e mal.” Na' bacheyož
 chac yogua'əloj de'en nyojən chia'.

38 Na' gwse'ene': —Xanto', bgüiaəc
 nga no'ato' chopə spad.

Nach gože' lega'aque':
 —Guaquəczən.

**Jeso'osən' bene' orasyon lo'o
 güert de'en nzi' Getsemani**

39 Nach bechoje' yo'onə' na' ca
 naquə costombr che' beyeje' ya'a
 de'en nzi' Olibos nach disipl che'
 ca' jəsə'ənaogüe'ene'. 40 Na' catə'
 besyə'əžine' latjən gože' lega'aque':
 —Le'e gon orasyonnə' niç cui co'o
 gwxiye'lenə' le'e nez mal.

41 Na' gwle'e lega'aque' zitə' ca gan'
 zelao əžin to yej de'e gwzalə' to beṇə',
 na' bzo xibe' na' bene' orasyonnə'.

42 Gwne': —Xa, benšga par niç cui
 çhi' saca'a šə can' chazlažo'o, pero
 bito che'enda' de'e nia' nada' gaquə,
 sino gaquə can' əṇao le'.

43 Na' to angl beṇə' za'
 yoban' blo'elaogüe' le' na' be'e

le' fuers balor. ⁴⁴Na' žlac lechguale chžaglaogüe' len yichjla'aždaogüe'enə' gwzolaoc chžaglaoche' chone' orasyonnə' xte beyaclolje' na' nis yes che'enə' beyaquən ca tlabə güejə chen de'en naquə chelsoŋ besə'ayinjten lao yon'.

⁴⁵Na' bezeche' na' catə' bežine' gan' nitə' disipl che ca' jayedie' lega'aque' chəsə'ətase' tant nite'e trist. ⁴⁶Na' gože' lega'aque':

—žBixchen' chtasle? Le'e chas, le'e gon orasyon nič cui co'o gwxiye'en le'e nez mal.

**Jodən' bdie' Jeso'osən'
lao na' soldad ca'**

⁴⁷Na' ca necho'ete Jeso'osən' dižə'ənə' catə' bžin ben' le Jod, ben' naquə cuent lao disipl ca' šižin, na' nche'e beŋə' zan. Na' bgüigue'e gan' zo Jeso'osən' na' gwdaogüe'ene' bžidən', pero caguə do laže'en bene' ca'. ⁴⁸Nach gož Jeso'osən' le': — Jod, žalen to bžid gono' nada' lao na' beŋə' quinga, nadan' naca' ben' bselə' Diozən' golja' beŋə'ach.

⁴⁹Na' catə' besə'äle'i disipl che Jeso'osən' can' gaguə che'enə' gwse'ene': —Xanto', žagwyinto' beŋə' quinga spad cheto'onə'?

⁵⁰Na' toe' gwдынen' mos che beŋə' gwnabia' che bžox ca', na' gwchogtechgüe' nague' lichan'.

⁵¹Pero Jeso'osən' gože'ene': —Ljoye'enə'.

Nach gwđane' nag mosən' na' beyone' le'. ⁵²Jeso'osən' gože' bžox əblao ca' na' beŋə' gwnabia' che xə'ag yo'odaonə', na' beŋə' golə beŋə' blao ca', beŋə' ca' zja'ac zjəsə'əxene'ene', gože' lega'aque':

—žEca to beŋə' bguannə' chsaquə'əlebele nda' za'acle len spad len yag zedexenle nada'? ⁵³Yoguə' ža gwch'a len le'e lo'o yo'odao' əblaonə' na' bito gwxenle nada'. Pero ŋa'a babžin or par gonele nada' con can' chene'ele, na' babžin or gaguə can' chene'e gwxiye'enə' de'en chnabia' beŋə' ca' chsa'aš lo'o de'e žchołən'.

**Bedən' bito gwchebe' šə
nombi'e Jeso'osən'**

⁵⁴Nach gosə'əzene' Jeso'osən' na' gosə'əche'ene' liž ben' naquəch bžox əblao che nasyon Izraelən'. Nach Bedən' zjənaogüe' Jeso'osən' zitə' zitə'ələ. ⁵⁵Na' bosə'oxene' yi' chy'o che bžox əblaonə' na' gosə'əbi'e cho'a yi'inə', na' gwche' Bedən' len lega'aque'. ⁵⁶Na' to no'olə criad ble'ine' le' chi'e cho'a yi'inə', na' bgüie' le' na' gwne': —Leczə len bengə naque' txen len Jeso'osən'.

⁵⁷Pero Bedən' bito gwchebe' šə nombi'e Jeso'osən', na' gwne': —No'olə, bito nombi'ane'.

⁵⁸Na' chacczə šlož yeto beŋə' ble'ine' Bedən' na' gože'ene': —Lenczon' naco' txen beŋə' ca'.

Nach Bedən' gože'ene': —Beŋə', bito lena' lega'aque'.

⁵⁹Gwde to or yetoe' gwne': —De'e liczə naquə bengə txen len Jeso'osən', chedə' naque' beŋə' Galilea.

⁶⁰Na' Bedən' gože'ene': —Beŋə', bito nezdə' bi dižə'ən cho'o.

Na' lao necho'ete Bedən' dižə'ən ca' le'e gwchežte to lecw. ⁶¹Na' Xanchon' gwychje' bgüie' Bedən', na' jəsə'alazə' Bedən' dižə' de'en

gož Xanchon' le' catə'an gwne':
 "Bitō cuež lecon' neže' antslə ze'e
 gaquə šon las cui chebo' de que
 nombi'o nada!" ⁶²Na' Bedən'
 bechoje' gan' ža' beṇə' ca' na'
 gwchežyašə'əchgüe'. Na' de'e juisy
 de'e goquene'.

Gosə'əzi'ičhiže'e Jeso'osən'

⁶³Na' x'a'ag yo'odao' ca' beṇə' ca'
 gwso'oxə' Jeso'osən' gwso'onene'
 borl na' gwso'ot gosə'əyine' le'.
⁶⁴Na' bosə'ocheje' to lachə' lao
 Jeso'osən' na' gosə'əyine' le'. Na'
 gwse'ene': —Gwṇeya'ašc' ɛnon'
 chyin le'?
⁶⁵Na' gwyanch dižə'
 de'en gosə'əne' contr le'
 gosə'əzi'ičhiže'ene'.

Gosə'əche'e Jeso'osən' lao beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən'

⁶⁶Na' catə' gwyeleni'inə' beṇə'
 golə beṇə' blao che nasyon Izraelən'
 na' bχoz əblao ca' na' beṇə' ca'
 choso'osed choso'olo'i lei de'en
 bzoj de'e Moizezən' besyə'əžague'
 na' gwso'one' mendad par gwyey
 Jeso'osən' laoga'aque'lenə' gan'
 chəsə'anabi'lenə'. Nach gwse'ene':
 —Gwnašc' neto' šə len' naco' ben'
 gwlej Diozən' par gaquəleno'
 nasyon chechon'.

Nach gože' lega'aque': ⁶⁷—Žalə'
 nia' de que naca' Cristən' ben' gwlej
 Diozən' par gaquəlena' nasyon
 chechon' bito šejle'ele chia'. ⁶⁸Na'
 žalə' bi nabda' le'e nic yož'i'ile
 xtiža'anə'. ⁶⁹Nadan' naca' ben'
 bselə' Diozən' golja' benəch, na'
 dezd n'a cui'a cuit Diozən' par
 niç nabi'a txen len le', Dioz ben'
 chnabia' doxenlə.

⁷⁰Nach yogue'e gwse'ene':
 —ɛElen' naco' Xi'iṇ Diozən'?
 Na' gože' lega'aque': —Le can'
 nale nan' naca'.

⁷¹Nach gosə'əne': —ɛNochxa
 testigw chyažjecho? Chio'on
 babenecho n'a chžia chniete'e
 Diozən' de'en ne' ca'.

Bosə'əcuiše' Jeso'osən' lao Pilatən'

23 Na' yoguə'əlol beṇə' zan
 ca' gosə'əzeche' nach
 gosə'əche'ene' lao Pilatən'. ²Na'
 gwzoloao bosə'əcuiše' Jeso'osən'
 gosə'əne': —Bagwchoglaoto' che
 benga de que cheyalə' gate' ca
 de'en chta chṇe' nasyon Izraelən'.
 Na' leczə chžone' chixjwto' impuest
 de'en chṇab Rei Sesarən'. Nach
 leczə ne' de que le' naque' Cristən'
 ben' gwlej Diozən' par gaquəlene'
 nasyon chetə'onə' na' naque' to rei.

³Nach Pilatən' gože'ene': —ɛElen'
 naco' rei che beṇə' Izrael ca'?

Nach Jeso'osən' gože'ene': —Le
 can' nao' nan' naca'.

⁴Nach Pilatən' gože' bχoz ca' na'
 beṇə' zan ca' nžag laogüe'ena': —
 Bitobi chla'alaon šə bi dolə' napə
 benga.

⁵Pero na' gosə'əneche' gosə'əne':
 —Chta chṇe' yoguə'əlol beṇə' ža'
 Jodea nga len de'en chsed chlo'ine'.
 Gwzoloao bsd blo'ine' Galilean'
 pero lenczə nga bachsed chlo'ine'
 n'a.

Pilatən' bsele'e Jeso'osən' lao Erodən'

⁶Catə' bene Pilatən' can' gosə'əne',
 gwṇabe' šə Jeso'osən' naque' beṇə'
 Galilea. ⁷Na' catə' gocbe'ine' de
 que Jeso'osən' ze'e Galilean' gan'
 chnabia' gobernador Erodən', na'

bsele'ene' lao Erodən', la' ca or na' zo Erodən' Jerosalennə'. ⁸Catə' Erodən' ble'ine' le' bebeine' chedə' bagoc sša chene'ene' le'ine'ene'. Babenene' xtižə' Jeso'osən' na' gwzoe' lez le'ine' to de'e zaquə' yebanene'. ⁹Nach de'e zan gwnabene' Jeso'osən', pero ni to dižə' che'enə' cui bož'i' Jeso'osən'. ¹⁰Bxoz əblao ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' gosə'əzeche' galə'əzə na' bosə'əcuise'ene' len zan dižə'. ¹¹Na' Erodən' len soldad che' ca' gwzolao gosə'əzi'ichiž'e'ene' na' gwso'onene' borl. Nach cata' beyož bosə'əguacue'ene' to lachə' xoche juisy, bosə'əsele'ene' lao Pilatən'. ¹²Na' dezd ža na' gwsa'ac Erodən' len Pilatən' migw, chedə' antslə besə'əgue'i ljuežjga'aque'.

Gosə'əchoglaogü'e'en gat Jeso'osən'

¹³Nach Pilatən' betobe' bxoz əblao ca' na' beṇə' gwnabia' ca' nach len beṇə' ža' gan' chso'one' yelə' jostisan'. ¹⁴Na' gože' lega'aque': —Le'e bedəgua'ale bengalaogua' nga, na' gwnale che' de que chta chne' beṇə' Izraelən'. Nada' bačh gwnabyožəda'ane' laole nga, na' ca xyan' de'en chaole che', ni to de'e xinj cui chželda' šə bin' none'. ¹⁵Na' leczə ca' Erodən' bitobi xtole'e bželene', na' bossele'ene' laoto' nga. Na' naquən clar bitobi ben bengalaogua' gate'. ¹⁶Na' na'a con gona' mendad yesə'əyine'ene' na' əgwsana'ane'.

¹⁷Gwne' ca' chedə' gotə' to costombr chega'aque' de que əgwsane' to beṇə' pres lao yoguə' lni pascon'. ¹⁸Na' yoguə' beṇə'

ca' ža' na' gwso'osye'e, tozə ca gosə'əne': —iEchojtega bengalaogua' gate', na' əgwsano' Barrabasən'!

¹⁹Na' ca naquə Barrabasən' gosə'əyixjue'ene' ližya chedə' le' bxie' gwdiłə lao syodan' na' goque' to beṇə' güet beṇə'. ²⁰Na' Pilatən' de'e yoblə gwnabene' lega'aque' šə əgwsane' Jeso'osən'. ²¹Pero gwso'osye'e gosə'əne': —iBde'e le'e yag corozən'! iBde'e le'e yag corozən'!

²²Na' de'e əgwyon lase gož Pilatən' lega'aque': —iBi de'e mal bene'enə'? Ni to de'e xinj cui cheželda' šə bin' none'. Na' con gona' mendad yesə'əyine'ene' nach əgwsana'ane'.

²³Pero con gwso'osye'e yelatə' zižjoch gosə'əṇabe' par əgwde'ene' le'e yag corozən'. Na' Pilatən' gwzolaogü'e' bzenague' chega'aque'. ²⁴Na' gwchoglaogü'e'en de que gaquə can' gosə'əṇabene' le'. ²⁵Na' bsane' Barrabasən' ben' zjənyixjue' ližyan' ben' gosə'əṇabe' əgwsane' la'əṇə'əczə Barrabasən' goque' ben' bxə gwdiłən' na' beṇə' güet beṇə'. Na' Pilatən' bene' Jeso'osən' lao na'aga'aque'enə' par so'one' len le' can' chse'ene'.

Boso'ode'e Jeso'osən'

le'e yag corozən'

²⁶Na' lao zjənche'ene' fuerlə syodan' besyə'əžague' to beṇə' Sirene le' Simon, ze'e zeze'e fuerlə syodan'. La fuers bosə'əde'e yag coroz che Jeso'osən' cože'enə' na' gwnaogü'e' Jeso'osən'.

²⁷Na' beṇə' zan zjəsə'ənao le' na' zjəlen zan no'olə. Na' no'ol ca' gwzolao gwso'osye'e gosə'əbeže'

che'. ²⁸Pero na' Jeso'osən' gwyechje' na' gože' lega'aque': — No'olə lao' syoda Jerosalen, bito cuežle chia', yejni'a lecuez chele na' che xi'ine. ²⁹Na' de'e li gwžin ža catə' yesə'əne': "Mbalaz nitə' no'olə güiž no'olə cui no gwxa' na' cui no bi'i che' zo par əgguaže'e." ³⁰Ca na' yesə'ənablaže'e yesə'əbixə ya'a ca' par chenən lega'aque', yesə'ənablaže'e əca'a bdiņj gotən lega'aque'. ³¹Šə so'ot beņə' nada' len cui bi xtołə'a de, inaquəchxe so'one' len le'e nacle beņə' güen de'e malən'!

³²Na' lecəə gosə'əche'e chopə beņə' güen de'e malən' par bosə'ode'e lega'aque' le'e yag corozən' can' gwsə'one' len Jeso'osən'. ³³Na' catə' besə'əžine' latjə ganə' nzi' "Yichj Beņə' Guat", bosə'ode'e Jeso'osən' le'e yag corozən', na' lecəə bosə'ode'e beņə' mal ca' chopə le'e yag corozən' len le'. Toe' gwda' cuit Jeso'osən' licha na' yetoe' cuite' yeglə. ³⁴Na' Jeso'osən' gwne': —Xə, bezilixen che yoguə' beņə' quinga chəsə'əguə'i nada', la' caguə zjəneze' bin' chso'one'ena'.

Na' gwsə'one' xala'ane'ena' rif par bosyo'ole'en. ³⁵Na' beņə' zan gosə'əzeche' na' besyə'əyate'ene'. Na' beņə' gwnabia' chega'aque' ca' gwsə'onene' borl, chəsə'əne': — Yeziquə'əchlə beņə' bosle'. Šə de'e li naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon', žbixchen' cui chosla cuine'?

³⁶Nach soldad ca' lecəə gwsə'onene' borl gosə'əbigue'e galə'əzə gan' zo yag corozən' na' bosə'onežjue'ene' binagr. ³⁷Nach

gwse'ene': —Šə len' naco' Rei che beņə' Izraelən', bosla cuino'.

³⁸Na' yichj yag coroz che'ena' gwzo to de'en nyojən ca de'en bcuiš le', na' nan: "Bengan' Rei che beņə' Izrael ca'." Na' byojən dižə' griego, dižə' latin na' dižə' ebreo.

³⁹To beņə' mal ben' da' le'e yag corozən' cuit Jeso'osən' lecəə gwzi'ichiže'ene', gože'ene': —Šə len' naco' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon', bosla cuino' na' lecəə bosla neto'.

⁴⁰Pero na' ben' yeto gwdiłe' le' gože'ene': —žEbito chžebo' Diozən'? len badacho le'e yag corozən' par gatcho. ⁴¹Na' de'en gatcho naquən licha, chedə' na'a chzi'icho castigw che xtołə'əchon' laogüe naccho beņə' güen de'e malən'. Pero benga bitobi dolə' nape'.

⁴²Nach gože' Jeso'osən': —Jeso'os, žžəsə'alažə'əšgo' nada' catə' əžin ža nabi'o.

⁴³Na' gož Jeso'osən' le': —De'e li əchnia' le', neža soczo' len nada' gan' zo Diozən'.

Can' goquə catə'ən got Jeso'osən'

⁴⁴Na' catə' bžin do gobiž goc žchoł doxen lao yežlyon' xte do cheda šonə. ⁴⁵Bitə bse'eni' bgüižən'. Na' ca naquə lachə'ən de'en ze lo'o yo'oda'o' əblaonə' gwchezə gwchołen xte goquən choplə.

⁴⁶Nach Jeso'osən' bisye'e gwne': —Xə, chon cuina' lao na'o. Bezi' spirit chi'anə'.

Na' beyož gwne' ca' gote'.

⁴⁷Na' catə' ble'i capitan che soldad ca' de'e quinga, be'elaogüe'e Diozən' na' gwne': —De'e liczə benga naque' beņə' zda licha.

⁴⁸Na' beṇə' zan besə'əžag par besə'əle'ine' can' chac. Na' yoguə'əlölə' catə' babesə'əle'ine'en jəya'aque' gosə'əbažə' l̥cho'oga'aque'enə'. ⁴⁹Na' yoguə' beṇə' ca' gwso'ombia' Jeso'osən' na' zjəlen no'olə ca' jəsə'ənao l̥e' catə'ən beze'e Galilean' gosə'əzeche' zitə'ələ besə'əle'ine' de'e ca' goquən'.

Bosə'əcuasə'e Jeso'osən'

⁵⁰Na' zo to beṇə' lao' syoda Arimatea gan' mbane Jodean' na' le' Jwse. Naque' txen len beṇə' ca' chesə'ənabia' lao beṇə' Izrael ca'. Jwsen' naque' to beṇə' güen, beṇə' zda l̥icha. ⁵¹Gwzoe' lez əžin ža selə' Diozən' beṇə' ṇabi'e ṇasyon Izraelən'. Bito bene' txen len beṇə' ca' catə'ən gosə'əchoglaogüe'en so'ote' Jeso'osən'. ⁵²Be'ena' gwyeye' lao Pilatən' na' gwṇabe' cuerp che Jeso'osən'. ⁵³Na' beletje'ene' le'e yag corozən' na' blaže'ene' to lachə' na' gwlo'ene' to lo'o bloj ba. Na' naquən to ba cobə ga cuicza no no ṇe'e šo'o. ⁵⁴Na' goc de'e quinga žan' catə'ən chso'eni'e che l̥ni pascon', na' babžin or par so'omba'əne' ža dezcanzən'.

⁵⁵Na' no'ol ca' za'ac len Jeso'osən' Galilean' jəsə'ənaogüe' Jwsen' par besə'əle'ine' ba che Jeso'osən' na' can' gwxoə cuerp che'enə'. ⁵⁶Nach besa'aque' na' jəsyə'əyənšaogüe'e to de'en chl̥a' zix de'en none' len mirra na' aloes. Na' ža dezcanzən' gwso'one' dezcanz segon can' na l̥ein'.

Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

24 Na' bal̥ dmigw no'olə ca' ja'aque' cho'a bloj

ban' de'e yoblə na' gwso'oxe'e de'e ca' bagwso'onšaogüe'e de'e chl̥a' zix. ²Na' catə' besə'əžine'enə' besə'əle'ine' bitoch bi yejən' da' cho'a ban'. ³Na' gwso'e lo'o blojən' na' bito besyə'əželene' cuerp che Xancho Jeso'osən'. ⁴Lao chsa'aque'ne' tolə che de'e quinga, besə'əle'ine' chopə beṇə' zjəzecha cuitga'aque'enə' na' zjənyaze' lachə' de'e chactitchgua. ⁵⁻⁶Na' no'ol ca' besə'əžebe' na' besə'əchequə' yichjga'aque'enə' besə'əgüie' lao yolə. Nach gwse' beṇə' ca' no'ol ca': —čBixchen' cheyilje Jeso'osən' nga gan' bgaše'e? Notoch no n̥la' nga. Babebane' ladjo beṇə' guat ca' na' mbancze'. Ležjsa'alažə' can' gwne' catə' nezole Galilean'. ⁷Gwne' de que l̥e' naque' ben' bselə' Diozən' golje' beṇəch na' cheyałə' gaque' lao na' beṇə' mal ca' na' so'ote' l̥e' yoso'ode'ene' l̥e'e yag corozən', na' yeyon ža yebane' ladjo beṇə' guat ca'.

⁸Na' no'ol ca' jəsyə'ezalaze'e de que gwne' ca'. ⁹Na' besyə'əsa'aque' cho'a ban' na' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' šnej na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' nitə' txen len lega'aque' yoguə' de'e ca'. ¹⁰Na' beṇə' ca' jəsyə'ədixjue'ine' apostol ca' zjənaque' beṇə' quinga: Maria beṇə' Magdala, na' Xguan, na' Maria xna' Jacob, na' len yebałə no'olə. ¹¹Na' apostol ca' bito gwse'ejl̥e'e che no'ol ca', gwsa'aque'ne' con chesə'ənaze'enə'. ¹²Pero na' Bedən' l̥e'e gwzechadote' na' gwsa'adoe' bžine' cho'a ban' na' bcheque'e na' ble'ine' lachə' ca' zjəchi'in lao yon', na' beze'e bebanchgüeine' che de'e ca' ble'ine'.

**Blo'elao Jeso'osən' ĉhopə disipl
ĉhe' ca' lao zja'aque' Emaus**

¹³Na' ĩeczə ža dmigw na'anə' ĉhopə disiplən' ja'aque' yež de'e nzi' Emaus, do šnej kilometros zitə' par Jerosalennə'. ¹⁴Na' boso'ošile' entr ĩega'aque' ĉhe yoguə' de'e ca' bagoquən'. ¹⁵Na' nechso'one' xbab na' nechso'ete' dižə' ĉhe de'e ca' catə' Jeso'osən' bgüigüe'e len ĩega'aque' na' gwza'alene' ĩega'aque' txen. ¹⁶Pero bito gwsa'acbe'ine' noxan' zdalen ĩega'aque'. ¹⁷Nach gože' ĩega'aque': —İBi dižə'an cho'ele entr le'e lao ngo'ole nezən'? İBixĉhen' za'acchguale trist?

¹⁸Na' toe' ben' le' Cleofas boži'e xtiže'en gože'ene': —İNacxa chactguan' bagwza'o Jerosalennə' na' cuiñə' gacbe'ido' de'e ca' ze'e goc lao syodan'? İEde'en naco' beñə' zitə' ža?

¹⁹Na' gože' ĩega'aque': —İBi goquən' nale ca'?

Nach gwse'ene': —De'en goc ĉhe Jeso'os beñə' Nasaret. Goque' profet, na' Diozən' len beñəĉhən' besyə'əbeine' ĩe' can' blo'e yeļə' guac ĉhe'enə' na' can' be'e dižə'anə'. ²⁰Pero na' bəxoz əblao ĉheto' ca' len beñə' gwnabia' ĉheto' ca' gwso'one'ene' lao na' beñə' ca' na' gosə'əĉhoglaogüe'en ĉhe' de que cheyaļə' gate', na' boso'ode'ene' ĩe'e yag corozən'. ²¹Bachac šonə ža na'a goc de'e quinga. Na' len neto' gwzoto' lez de que Dioz nan' bsele'ene' par yebeje' nasyon ĉheto'onə' xni'a beñə' zitə'. ²²Na' no'ol ca' zjənaquə txen len neto' baļə' gwso'e dižə' de'en chebaneto'. Ja'aque' cho'a ban' be'i, ²³na' bito

besyə'əželene' cuerp ĉhe'enə'. Catə' besyə'əla'aque' gosə'əne' de que besə'əle'idaogüe'ene' angl ca' beñə' gwse'e ĩega'aque' de que babebane' ladjo beñə' guat ca'. ²⁴Na' ĩeczə to ĉhopə beñə' byo beñə' ca' zjənaquə txen len neto' ja'aque' cho'a ban' na' besə'əle'ine' cayañə'an gosə'əna no'ol ca' naquə, pero bito besə'əle'ine' Jeso'osən'.

²⁵Na' gož Jeso'osən' ĩega'aque': —İProb le'e! Cui chejni'ile na' cui chejle'ele yoguə' de'en boso'ozoj profet ca'. ²⁶Benən byen Crist ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' beñəĉhən' gwxaquə'əzi'e yoguə' de'e quinga bagoc, pero na' de'e yoblə yezi'e yeļə' chnabia' ĉhe'enə' len yeļə' bala'an ĉhe'enə'.

²⁷Na' be'e dižə' len ĩega'aque' gwzolaoteque' len de'en bzoj de'e Moizezən' na' len de'en boso'ozoj profet ca' yeļə', nach bsed blo'ine' ĩega'aque' yoguə' de'en nyoj ĉhe'enə' ĩe'e Xtižə' Diozən'.

²⁸Na' besə'əžine' gaļə'əzə yežən' gan' zja'aque'. Na' Jeso'osən' bene' ca šejəche' delant. ²⁹Pero beñə' ca' gwso'one' byen yega'ane' len ĩega'aque', gwse'ene': —Yega'anĉzo' len neto' ĉhedə' bachexjw že'enə' na' bagwde or par šejəcho'.

Na' gwyo'e par yega'anlene' ĩega'aque'. ³⁰Na' lao zjəĉhi'e cho'a mesən' txen, Jeso'osən' gwxi'e yetxtilən' na' be'e yeļə' choxcwlen ĉhe Diozən', na' bzoxje'en na' bnežjue'en ĩega'aque'. ³¹Cana'ach besyə'əyacbe'ine' de que ĩe'enə', na' lao ne'e nite'e ca' benitlaogüe'. ³²Nach gwse'e ĩjue'žjga'aque': — ĩechguale bebei la'ažda'ochon' catə' be'elene' chio'o dižə' tnezən' na'

cuase|o| bsd blo'ine' chio'o can'
nyojən che' le'e Xtižə' Diozən'.

³³Na' lao or na'atezə le'e
besyə'əsa'acte' jəya'aque'
Jerosalenə', na' besyə'əžine' gan'
zjəndopə zjənzag apostol ca' šnej
len beṇə' ca' yelə'. ³⁴Na' beṇə' šnej
ca' gwse'le beṇə' ca' ze'le besyə'əžin:
—De'e liczə babeban Xanchon'.

Bablo'elaogü'e' Simonṇə'.

³⁵Nach beṇə' ca' čhopə gwse'le
lega'aque' de'en goquə lao
zjəngü'e'le nezən', na' gwse'le
lega'aque' de que besyə'əyacbe'ine'
de que le'ena' lao bzoxxe' yetxtilən'
par sa'ogü'e'en.

Jeso'osən' blo'elaogü'e' disipl che' ca'

³⁶Na' ca ne'e chso'ete' dižə'
catə'əczla gwzecha Jeso'osən'
gwcholga'aque'lena' nach gože'
lega'aque': —Leso bin|o len xbab
de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.

³⁷Pero na' lechguale
besə'əžebe' na' besyə'əbanene'
čhedə' gwsa'aquene' de que
chesə'əle'ida'ogü'e'ene' de'e beṇə'
guat na'anə'. ³⁸Nach Jeso'osən'
gože' lega'aque': —¿Bixchen'
chaquele tolə? na' ¿bixchen' chon|e
xbabən' ca' lo'o yichjla'ažda'olen'?'
³⁹Le'e ggüiašc ni'a na'a quinga par
nich ənezele de que nada'ana'. Le'e
can nada' par nich ənezele. Žalə'
naca' beṇə' guat bito naquə žit belə'
chia' ca de'e nga chle'ile nga.

⁴⁰Nach lao gwne' ca', blo'ine'
lega'aque' ni'a ne'e ca'. ⁴¹Na'
ca naquə bitonə' se'ejle'e tant
chesyə'əbanene' na' tant
chesyə'əbeine', Jeso'osən' gože'
lega'aque': —¿Ede latə' de'e
gaogua'?

⁴²Nach bosə'ənežjue'ene' latə' bel
ya'a gaogü'e', nach bosə'ənežjue'ene'
to pedas čhixə' bia ser de'en yožə
ši'imb. ⁴³Gwxi'en na' gwdaogü'e'en
laoga'aque'n'. ⁴⁴Nach gože'
lega'aque': —Bagwni'a le'e catə'an
nezolena' le'e de que cheya|ə' gaquə
yoguə'ə|o| de'e ca' zjənyoj chia' le'e
lei de'en bzoj de'e Moisezən', na'
le'e libr de'en bosə'ozoj de'e profet
ca', na' lecza ca' le'e libr gan' žia
Salmos ca'. Na' de'e ca' zjənyoj chia'
bač goquən na'a.

⁴⁵Nach ben Jeso'osən' par nich
gwse'ejni'ine' de'e ca' zjənyojən
che' le'e Xtižə' Diozən'. ⁴⁶Na'
gože' lega'aque': —Benən byen
goc can' nyojən de que nada' gata'
na' yebana' ladjo beṇə' guat ca'
yeyon ža, nadan' naca' ben' gwlej
Diozən' par gaquəlena' beṇə'čhən'.
⁴⁷Na' le'e cheya|ə' güe'ele
xtiža'anə' len beṇə' ža' yoguə'
nasyon, na' solaotecle güe'elen
Jerosalenə'. Güe'ele xtiža'anə' de
que cheya|ə' yesyə'ədinje beṇə'čhən'
xtolə'əga'aque'ena' par nich Diozən'
yezil'ixene' čhega'aque'. ⁴⁸Na' le'e
nacle testigw na' güe'ele dižə' che
de'e quinga bable'ile de'en bagoc
chia'. ⁴⁹Na' lecza əse|a'a Spirit
che Xa' Diozən' yedason len le'e
can' bene' lyebe. Na' le'e yega'an
lao' syoda nga xte catə' Xa' Diozən'
gone' le'e yelə' guac de'en za'
yoban'.

Beyep Jeso'osən' yoban'

⁵⁰Na' Jeso'osən' gwche'le
lega'aque' ja'aque' gan' nzi' Betania,
na' gw|is ne'e ca' gwṇabene' Diozən'
gone' par nich nite'e mbalaz.

⁵¹Na' goquən' beyož gwṇabe'en,

Diozən' bezi' beque'ene' yobanə'.
⁵²Na' disipl ca' besyə'əga'ane'
 gwso'elaogüe'e Jeso'osən' yešlož
 dao' na' jəya'aque' Jerosalennə'

chesyə'əbeine' xte juisy. ⁵³Nach
 gwnitə'ətezə gwnite'e lo'o yo'odao'
 əblaonə' chso'elaogüe'e Diozən'.
 De'e na'azən' chzoja' ŋa'a.